తెలుగు ధార్మిక ఆధ్యాత్మిక మాసపత్రిక

పైగామ్ ఎ హిదాయత్

సంపుటి: 5 సంచిక: 4 ఏప్రిల్ 2017 వెల: 20/-

పర్యవేక్షకులు

మౌలానా ముహమ్మద్ అబ్దుల్ ఖవీ

సంపాదకులు

ముహమ్మద్ ఉమర్ ఫారూఖ్

అధ్వర్యం:

ముఫ్తీ సులైమాన్ అజ్మల్ మజాహిరీ

మీ సలహాలు, సందేహాలు,
ఫిర్యాదుల కొరకు సంప్రదించండి

Editor, Paigham e Hidayath,
17-1-391/2/79/A,
Khaja Bagh Colony,
Saidabad, Hyderabad - 500059.
Phone: 9030557865

బ్యాంక్ ఎకౌంట్ వివరాలు

Ac. no:035210011034204
MOHD ABDUL QAVI,
ANDHRA BANK,
MALAKPET BRANCH
IFSC Code: ANDB0000352

paighamehidayath.tk

విషయ సూచిక: ఫెహ్‌రిస్తే మజామీన్:

ఖుర్‌ఆన్ సందేశం:

సూరే నూర్ 5

హదీస్ సందేశం:

సత్యాసత్యాలు 8

సీరతున్నబీ

ప్రవక్త (ﷺ) వారి శుభజననం 11

ప్రత్యేక వ్యాసం:

ద్వంద్వ వైఖరి 15

మేరాజున్నబీ (ﷺ) 17

సందేహాలు సమాధానాలు 10, 17

దర్సే ఖుర్‌ఆన్:

సూరే నూర్ 28

దర్సే హదీస్:

సిద్కో అమానత్ 31

దర్సే సీరత్:

విలాదతే రసూల్ (ﷺ) 34

ఖుసూసీ మజ్మూన్

దోరుఖేపన్ కీ ముమానఅత్ 38

మేరాజున్నబీ (ﷺ) 40

సువాలో జవాబ్ 50

చరితార్థులు:

ముహమ్మద్ షేర్ అలీ 27

పత్రికలో రచయితలు వ్యక్తం చేసే అభిప్రాయాలు వారి స్వంతం. వారితో పత్రిక యాజమాన్యం, సంపాదకుడు ఏకీభవించవలసిన అవసరం లేదు.

సూరతున్ నూర్

ఖుర్ఆన్ సందేశం

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

బిస్మిల్లా హిర్రహ్మా నిర్రహీమ్

అనంత కరుణామయుడు, అపార కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో

"సూర ఎ నూర్, సూర ఎ నిసా, సూర ఎ అహ్జాబ్" ఈ మూడు సూరాలలో స్త్రీలకు సంబంధించిన చాలా ముఖ్యమైన విషయాలు, సామాజిక నియమాలు, కట్టుబాట్లు వివరించబడ్డాయి.

سُوْرَةٌ اَنْزَلْنٰهَا وَفَرَضْنٰهَا وَاَنْزَلْنَا فِيْهَاۤ اٰيٰتٍۢ بَيِّنٰتٍ لَّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ ۝١

సూరతున్ అన్‌జల్‌నాహా వ ఫరజ్‌నాహా వ అన్‌జల్‌నా ఫీహా ఆయాతిమ్ బయ్యినాత్ లఅల్లకుమ్ తజక్కరూన్

ఇది మేము అవతరింపజేసిన (ఒక) సూరా. మరి మేమే దానిని విధించాము. మీరు జ్ఞాపకముంచుకునేందుకు, అందులో మేము స్పష్టమైన ఆయతులను (ఆజ్ఞలను) అవతరింపజేశాము.

اَلزَّانِيَةُ وَالزَّانِيْ فَاجْلِدُوْا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ ۖ

అజ్జానియతు వజ్జానీ ఫజ్‌లిదూ కుల్ల వాహిదిమ్ మిన్‌హుమా మిఅత జల్‌దహ్

వ్యభిచారం చేసే స్త్రీ, వ్యభిచారం చేసే పురుషుడు వారిద్దరిలో ఒక్కొక్కరికి నూరేసి కొరడా దెబ్బలు కొట్టండి.

وَّلَا تَاْخُذْكُمْ بِهِمَا رَاْفَةٌ فِيْ دِيْنِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ۚ

వలా తఅఖుజ్‌కుమ్ బిహిమా రఅఫతున్ ఫీదీనిల్లాహి ఇన్ కున్‌తుమ్ తుఅమినూన బిల్లాహి వల్ యౌమిల్ ఆఖిరి

మీరు అల్లాహ్ పై, అంతిమదినం పై విశ్వాసం గలవారే అయితే వారిపై దైవాజ్ఞను విధించేటప్పుడు మీకు ఎంతమాత్రం జాలి రాకూడదు.

وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا طَآئِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ۝٢

వల్ యష్‌హద్ అజాబహుమా తాయిఫతుమ్ మినల్ ముఅ్‌మినీన్

పైగా వారిని శిక్షించే సమయంలో ముస్లింలలో కొంతమంది అక్కడ ఉండాలి.

ఇది మేము అవతరింపజేసిన (ఒక) సూరా.

"ఆ మాటకొస్తే దివ్య ఖుర్‌ఆన్ లోని సూరాలన్నీ అల్లాహ్ అవతరింపజేసినవే. కాని ఈ సూరా గురించి ఆయన ప్రత్యేకంగా ఇలా అన్నాడంటే ఇందులో వివరించబడిన ఆదేశాలను గురించి ముస్లింలకు మరింత గట్టిగా నొక్కిచెప్పాలన్నది ఆయన అభిమతం అన్నమాట."

వారిద్దరిలో ఒక్కొక్కరికి నూరేసి కొరడా దెబ్బలు కొట్టండి

ఇస్లాం ప్రారంభంలో వ్యభిచారానికి పాల్పడే స్త్రీపురుషులకు విధించబడిన శిక్ష గురించి సూర ఎ నిసా 15వ ఆయతులో ప్రస్తావించబడింది. అదేమిటంటే:

వల్లాతీ యఅ్‌తీనిల్ ఫాహిషత మిన్ నిసాయికుమ్ ఫస్‌తష్‌హిదూ అలైహిన్న అర్‌బఅతమ్ మిన్‌కుమ్ ఫ ఇన్ షహిదూ ఫమ్‌సికూ హున్న ఫిల్ బుయూతి హత్తా యతవఫ్ఫాహున్నల్ మౌతు అవ్ యజ్‌అలల్లాహు లహున్న సబీలా

"మీ స్త్రీలలో ఎవరయినా అక్రమ సంబంధం పెట్టుకుంటే వారికి వ్యతిరేకంగా మీలోని నలుగురు వ్యక్తులను సాక్షులుగా తీసుకురండి. వారు గనక సాక్ష్యం ఇస్తే ఆ స్త్రీలను మరణకాలం వచ్చే వరకుగానీ, లేదా అల్లాహ్ వారికోసం ఏదైనా మార్గాంతరం సూచించేవరకు గానీ గృహాల్లో నిర్బంధించి ఉ ంచండి."

ఈ శిక్ష తాత్కాలికంగా అమలుపరచబడింది. ఈ ఆయతులో ఇంకో విషయం కూడా గమనార్హం. అరబీ భాషలో మూడు నుంచి పది వరకు వస్తువుల సంఖ్య స్త్రీలింగపదమై ఉండాలి. ఒకవేళ వస్తువులు స్త్రీలింగమైతే వాటిని సూచించే సంఖ్య పులింగం వాడబడాలి. ఇక్కడ ఆయతులో "అర్‌బఅహ్" అని వచ్చింది. అర్‌బఅహ్ అంటే నాలుగు లేక నలుగురు అని అర్థం. ఇది (అంటే అర్‌బఅహ్) స్త్రీలింగ పదం. కాబట్టి దీని తర్వాత ఎలాగయినా పులింగపదమే రావాలి. ఆ పదం "రిజాల్" అవుతుంది. రిజాల్ అనగా పురుషులు అని అర్థం. అంటే నలుగురు పురుషులన్నమాట!

మొత్తానికి తెలిసేదేమిటంటే, ఎవరయినా వ్యభిచారానికి పాల్పడ్డారని ఆరోపించదలచినప్పుడు దానికి నలుగురు పురుషుల సాక్ష్యం తప్పనిసరి. అంటే ఇస్లాం ధర్మం వ్యభిచార నేరానికి ఎంత కఠినమైన శిక్ష విధించిందో, ఆ నేరాన్ని రుజువు చేయటం కోసం కూడా అంతే కఠినమైన షరతును విధించింది. అదీ ఒకటీ రెండూ కాదు, నాలుగు సాక్ష్యాలు కావాలి. కళ్ళారా చూసినట్లు నలుగురు సాక్షులు ముందుకు రానంతవరకూ షరీయతుపరంగా శిక్ష విధించటానికి ఆస్కారం ఉండదు.

వారికోసం ఏదైనా మార్గాంతరం సూచించేవరకు

వ్యభిచారానికి పాల్పడిన వారిని ఇంట్లోనే నిర్బంధించే శిక్ష ఇది అల్లాహ్ వారి కోసం మరో మార్గాంతరము అనగా మరో శిక్షను ప్రవేశపెట్టేంత వరకు వారికి విధించబడే తాత్కాలిక శిక్ష అని

అల్లాహ్ దీని ద్వారా సూచించారు. ఆ తరువాత సూర ఎ నూర్ యొక్క రెండవ వచనాన్ని అవతరింపజేసి అల్లాహ్ తఆలా వారి కొరకు శాశ్వతంగా మరో శిక్షను విధించాడు. అదేమిటంటే "వ్యభిచారం చేసే స్త్రీ, వ్యభిచారం చేసే పురుషుడు వారిద్దరిలో ఒక్కొక్కరికి నూరేసి కొరడా దెబ్బలు కొట్టండి".

ఇక్కడ గ్రహించవలసిన విషయము ఏమిటంటే ఈ శిక్ష వ్యభిచారానికి పాల్పడిన వారందరికీ కాదు. కేవలం పెళ్ళి కాని వారెవరయినా ఈ సిగ్గుమాలిన పనికి పాల్పడితే వారికి మాత్రమే 100 కొరడా దెబ్బలు కొట్టడం జరుగుతుంది. ఒక వేళ పెళ్ళయినవారు ఈ కార్యానికి పాల్పడితే వారిని రజమ్ అనగా రాళ్ళతో కొడుతూ మరణయాతనకు గురిచేయడం జరుగుతుంది.

సూర ఎ నూర్ లోని ఈ ఆయతు అవతరించగానే దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారు ఇలా ప్రకటించారు: "అల్లాహ్ తాను చేసిన వాగ్దానం ప్రకారం వ్యభిచారానికి పాల్పడిన స్త్రీ పురుషులకు ప్రత్యేకమైన శిక్షను నిర్ధారించాడు. దాన్ని ఎలా అమలు పరచాలో మీరు నా దగ్గర నేర్చుకోండి. అదేమంటే, వ్యభిచారం చేసినవారు అవివాహిత స్త్రీ పురుషులైతే వారికి నూరేసి కొరడా దెబ్బల చొప్పున కొట్టండి. ఆ పని చేసినవారు వివాహిత స్త్రీ పురుషులైతే నూరేసి కొరడా దెబ్బలతోపాటు రాళ్ళు రువ్వే శిక్షను కూడా అమలుపరచండి. (సహీ ముస్లిం: కితాబుల్ హుదూద్) ఆ తరువాత దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు వివాహితులైన వ్యభిచారులకు రాళ్ళు రువ్వే శిక్షను అమలు పరిచారు. నూరు కొరడా దెబ్బల శిక్ష కూడా అందులో వచ్చేసింది. కాబట్టి ఇప్పుడెవరయినా వివాహం తరువాత కూడా వ్యభిచారానికి పాల్పడితే కేవలం రాళ్ళు రువ్వే శిక్ష మాత్రమే ఉంటుంది. మహా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారి తదనంతరం మార్గదర్శక ఖలీఫాల కాలంలోనూ, సహాబీల కాలంలోనూ ఈ శిక్షే అమలుపరచబడింది.

వారిపై దైవాజ్ఞను విధించేటప్పుడు మీకు ఎంతమాత్రం జాలి రాకూడదు

అంటే దుర్మార్గులపై జాలితో శిక్షను ఉపసంహరించుకోవటంగానీ, సడలించటంగానీ చేయకూడదు. స్వాభావికంగా ఇక్కడ దయాదాక్షిణ్యాలను కనబరచటమంటే అది విశ్వాస బలహీనతే.

వారిని శిక్షించే సమయంలో ముస్లింలలో కొంతమంది అక్కడ ఉండాలి.

బహిరంగంగా శిక్షను అమలుపరచటంలోని ప్రధాన ఉద్దేశం ఆ సంఘటన ద్వారా ప్రజాబాహుళ్యం గుణపాఠం గ్రహించాలన్నదే ! సమాజంలో పరివర్తన రావాలన్నదే !! కాని దురదృష్టపుశాత్తు నేడు ఇలాంటి బహిరంగ శిక్షలను క్రూరత్వానికి, రాక్షసత్వానికి ప్రతీకగా చిత్రీకరించటం జరుగుతోంది. ఈ ఆలోచన పసలేనిది. అజ్ఞానంతో కూడుకున్నది. పైగా ఇది దైవాదేశాలపై తిరుగుబాటుకు ఆనవాలు వంటిది. ఈ చట్టాన్ని ఆటవిక చట్టంగా అభివర్ణించేవారు, తాము మానవతపాలిట దేవునికన్నా గొప్ప దయార్ద హృదయులుగా నిరూపించుకో గోరుతున్నారన్నమాట ! వాస్తవానికి దేవునికన్నా గొప్ప క్షమాశీలి, దయాశీలి ఎవరుంటారు?

మీ సంవత్సరపు చందా మా అంకౌంట్‌లో డిపాజిట్ చేసేటప్పుడు మా IFSC Code వ్రాయడం మరువకండి. అలాగే డిపాజిట్ చేసిన తరువాత మాకు ఫోన్ చేసి తప్పక తెలుపండి. లేకపోతే డబ్బులు డిపాజిట్ చేసిన వారి వివరాలు మాకు తెలియవు. మా IFSC Code ANDB0000352

హదీస్ సందేశం

సత్యాసత్యాలు

దైవ ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారి బోధనల్లో సత్యసంధతకు, అమానతు (అప్పగింత)కు ఒక ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యం ఉంది. ఇవి లేకుండా ఈమాన్ (విశ్వాసం) లేదు. అసత్యం పలకడం, అమానతులను కాజేయడం, వాగ్దాన భంగం మొదలైనవి కావట్య గుణంలో (మునాఫఖత్‌లో) ప్రధానమైనవి. ఈ చెడులు ఎవరిలో ఉంటాయో అతడు మునాఫిఖ్ (కపటి).

ఇదేవిధంగా, 'ఎవరిలో అమానతు లేదో వారిలో ఈమాన్ లేదు' అన్న హదీసు కూడా హదీసు గ్రంథాలలో లిఖించబడి ఉంది. అంతేకాదు 'మోమిన్ (విశ్వాసి) అబద్ధాలు చెప్పే అలవాటు కలిగి ఉండడు' అని కూడా ఆ హదీసులో చెప్పబడింది.

ఇప్పుడిక్కడ, సత్యసంధత, అసత్యవాదన, అమానతును కాజేయడం తదితర అంశాలకు సంబంధించి దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారి కొన్ని హదీసులను పొందపరుస్తున్నాము.

హజ్రత్ అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్నె మస్‌ఊద్ రజియల్లాహు అన్‌హు గారి ఉల్లేఖనం ప్రకారం దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు ఇలా ఉపదేశించారు:

"మీరు సత్యాన్ని అంటిపెట్టుకొని ఉండండి. సదా సత్యమే పలకండి. ఎందుకంటే సత్యం సత్కార్యాల వైపు గొనిపోతుంది. సత్కార్యం స్వర్గం వరకు చేరుస్తుంది. మనిషి ఎల్లప్పుడూ సత్యమే పలుకుతున్నట్లయితే, సత్యాన్నే అవలంభిస్తున్నట్లయితే అతడు సిద్దీకుల స్థానానికి చేరుకుంటాడు. అల్లాహ్ దగ్గర సిద్దీకుల జాబితాలో అతని పేరు వ్రాయబడుతుంది.

అలాగే అసత్యానికి ఎల్లప్పుడూ దూరంగా ఉండండి. ఎందుకంటే, అసత్యం పలికే అలవాటు మనిషిని చెడుమార్గాన పడవేస్తుంది. ఆ చెడు అతన్ని నరకం వరకు చేరుస్తుంది. మనిషి అబద్ధానికి అలవాటు పడినట్లయితే, అబద్ధాన్నే అవలంభించినట్లయితే, ఫలితంగా అతడు అల్లాహ్ దగ్గర అసత్యవాదిగా వ్రాయబడతాడు".

(బుఖారి, ముస్లిం)

సందేశము:

అంటే, సత్యం పలకడం స్వతహాగా ఒక మంచి అలవాటు. దీనికి మరో ప్రత్యేకత ఉంది. ఇది మనిషిని, అతని జీవితంలోని ఇతర రంగాల్లో కూడా సత్‌ప్రవర్తన కలిగిన వాడుగా తయారుచేసి స్వర్గానికి అర్హునిగా చేస్తుంది. ఎప్పుడూ సత్యమే మాట్లాడే మనిషి సిద్దీకుల స్థానానికి చేరుకుంటాడు.

ఇదేవిధంగా అసత్యం పలకడం స్వతహాగా ఒక చెడ్డ అలవాటు. ఈ రుగ్మతకు కూడా ఓ ప్రత్యేకత ఉంది. ఇది మనిషిని పాపాలు, దుష్కార్యాల వైపుకు గొనిపోయి, అతడి పూర్తి జీవితాన్ని దుష్కార్యాలతో

కలుషితం చేసి నరకం దాకా తీసుకుపోతుంది. అంటే అబద్ధమాడడమే తన అలవాటుగా చేసుకున్న వ్యక్తి అసత్యవాది స్థానానికి చేరుకొని, శాపగ్రస్తుడుగా మారిపోతాడు.

హజ్రత్ అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ అబీ ఖురాద్ రజియల్లాహు అన్హు గారి ఉల్లేఖనం ప్రకారం, "ఒకరోజు దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు వజూ చేశారు. అప్పుడు దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారి సహచరులు ఆ వజూ నీరు తీసుకొని చల్లుకున్నారు."

అప్పుడు దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు, "మీరు ఇలా చేయడానికి ఏ విషయం ప్రేరిగొలిపింది" అని ప్రశ్నించారు.

"అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త పట్ల ప్రేమ" అని వారు బదులిచ్చారు.

ఈ సమాధానం విన్న ప్రవక్త మహనీయులు, "అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త పట్ల నిజమైన ప్రేమ కావాలని, లేక అల్లాహ్, అల్లాహ్ ప్రవక్త అతణ్ని ప్రేమించాలని ఎవరైతే కోరుకుంటారో, అలాంటి వారు మాట్లాడేటప్పుడు సతతం సత్యమే పలకాలి. వారికి ఏదైనా అమానతు అప్పగిస్తే వారు దాన్ని కాజేయకుండా దాని అసలుదారునికి అప్పగించాలి, తన పొరిగింటివారి పట్ల సత్ప్రవర్తనతో మసలుకోవాలి" అని సెలవిచ్చారు.

(బైహఖీ)

సారాంశం:

ఈ హదీసు ద్వారా మనకు అర్థమైన విషయం ఏమిటంటే, అల్లాహ్, అల్లాహ్ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ ప్రేమకు, స్వచ్ఛమైన సంబంధానికి మొట్టమొదటి షరతు, సత్యం పలకడం, అమానతుదారుడుగా రూపొందడం, అసత్యం, వంచనలకు పూర్తిగా దూరంగా ఉండడం. ఒకవేళ ఈ గుణాలే గనక లేకుండా దైవంపట్ల, దైవ ప్రవక్త పట్ల గొప్ప ప్రేమ ఉందని ఎన్ని ప్రగల్భాలు పలికినా అదంతా శుద్ధ అబద్ధమే కాకుండా, ఒక విధమైన కాపట్యం కూడా.

దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు ఇలా ఉపదేశించారని, హజ్రత్ ఉబాదా బిన్ సామిత్ రజియల్లాహు అన్హు వారు ఉల్లేఖించారు:

"మీరు ఆరు విషయాల బాధ్యతను స్వీకరించి, నాకు వాటి హామీ ఇవ్వండి. మీకు స్వర్గ ప్రవేశం కల్పించే బాధ్యత నేను తీసుకుంటాను".

(ఆ ఆరు విషయాలు ఇవి):

ఎప్పుడు మాట్లాడినా సత్యమే పలకండి, మీరు ఎవరికైనా వాగ్దానం చేస్తే దాన్ని నెరవేర్చండి, మీకు ఏదైనా అమానతు అప్పగిస్తే, దాన్ని యథాతథంగా తిరిగి అప్పగించండి, నిషిద్ధకార్యాల నుండి మీ మర్మాంగాలను కాపాడుకోండి, ఏ వస్తువుల వైపు చూడవద్దని వారించడం జరిగిందో, వాటి వైపు కన్నెత్తి చూడకండి. అంటే వాటి పై దృష్టి పడకుండా చూసుకోండి. ఏ సందర్భాల్లో చేతిని నియంత్రించమని ఆదేశించబడిందో, అక్కడ మీ చేతిని నియంత్రించుకోండి. (అంటే, నిష్కారణంగా ఒకరిని కొట్టడం, హింసించడం, ఎవరి వస్తువునైనా కాజేయడం, మొదలగు పనుల నుండి మీ చేతిని నియంత్రించుకోండి అని అర్థం).

(ముస్నదే అహ్మద్)

సారాంశం:

అంటే, ఒక వ్యక్తి అల్లాహ్‌ను విశ్వసించి, 'ఫరాయిజ్'ను (అంటే తనపై మోపబడిన ముఖ్య విధులను) నెరవేరుస్తూ, ఈ ఆరు మౌలిక సుగుణాలను కూడా సక్రమంగా ఆచరిస్తుంటే,

అతను తప్పకుండా స్వర్గవాసే అన్నమాట. ఇలాంటి వారికి అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త తరఫున స్వర్గ శుభవార్త ఇవ్వడం జరిగింది.

"సత్యసంధుడు, న్యాయశీలి అయిన వర్తకుడు అంబియాలు (ప్రవక్తలు), సిద్దీకులు (సత్యసంధులు), షహీదులు (అల్లాహ్ మార్గంలో అమరులైనవారు)ల వెంట ఉంటాడు" అని దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ సెలవిచ్చినట్లు హజ్రత్ అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజియల్లాహు అన్హు వారు ఉల్లేఖించారు.

(తిర్మిజీ, దార్మి)

సంగ్రహణ:

అంటే, దైవసామిప్యపు ఉన్నత శిఖరాలను అందుకోవడానికిగాను ప్రపంచాన్ని, ప్రాపంచిక కార్యకలాపాలను త్యజించాల్సిన అవసరం ఎంతమాత్రం లేదని ఈ హదీసు స్పష్టంగా వెల్లడిస్తోంది. ఒక వర్తకుడు అంగడిలో కూర్చొని, దైవం, దైవ ప్రవక్త ఉపదేశాలకనుగుణంగా, నీతి నిజాయితీలాంటి ధార్మిక వైఖరినవలంబిస్తూనే, పరలోకంలో దైవ ప్రవక్తలు, సిద్దీకులు, షహదాల సహచర్యాన్ని పొందగలడు.

హజ్రత్ ఉబైద్ బిన్ రిఫాఅహ్ తన తండ్రిగారైన హజ్రత్ రిఫాఅహ్ రజియల్లాహు అన్హు వారు దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారి నుండి విన్న ఈ విషయాన్ని ఇలా ఉల్లేఖించారు:

''వ్యాపారాల్లో ధైవభీతి, సత్ప్రవర్తన, నీతినిజాయితి, సత్యసంధతలు కల వర్తకులు తప్ప, వర్తకులంతా ప్రళయదినాన దుష్టులుగా, దుర్మార్గులుగా లేపబడతారు".

(తిర్మిజీ, ఇబ్నె మాజహ్)

సందేహాలు సమాధానాలు

1. నఫిల్ నమాజులు ఇంట్లో చేయాలా?

జ: నఫిల్ నమాజులను ఇంట్లో చేయడం అభిలషణీయమైన పద్ధతి. ఎన్నో హదీసులలో దీని ప్రస్తావన వచ్చింది.

(1) హజ్రత్ జైద్ బిన్ సాబిత్ రజియల్లాహు అన్హు గారి కథనం ప్రకారం దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు ఈ విధంగా ప్రవచించారు: ప్రజల్లారా ! మీరు మీ ఇండ్లల్లో (కూడా) నమాజు చేస్తూ ఉండండి. ఒక్క ఫరజ్ నమాజ్ తప్ప మనిషి తన ఇంట్లో చేసుకునే నమాజే అత్యుత్తమమైనది. (బుఖారీ; ముస్లిం)

ఫరజ్ నమాజును మసీదులో సామూహికంగా నెరవేర్చవలసి ఉంటుంది. ఇకపోతే మిగిలిన సున్నత్, నఫిల్ నమాజులను ఇంట్లో, మస్జిద్‌లో ఎక్కడైనా చేసుకోవచ్చు. అయితే వాటిని ఇంట్లో చేసుకోవటమే ఉత్తమం. పై హదీసులో సున్నత్, నఫిల్ నమాజులను ఇంట్లో చేసుకోవాలని ఆదేశించబడింది.

(2) హజ్రత్ ఇబ్నె ఉమర్ రజియల్లాహు అన్హు వారి కథనం ప్రకారం దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు ఈ విధంగా ప్రవచించారు: మీ నమాజుల్లో కొన్నింటిని మీ ఇండ్ల కొరకు ప్రతేఖీయకించుకోండి. వాటిని (అనగా మీ ఇండ్లను) శ్మశానాలుగా చేసుకోకండి. (బుఖారీ; ముస్లిం)

ఇంట్లో నమాజు చేయకపోతే ఆ ఇల్లు శ్మశానంలా తయారవుతుంది. శ్మశానాల్లో ఆచరణ, ఆరాధనలు జరుగవు. అలాగే ఇండ్లలో నమాజు చేయకపోతే ఆ ఇంటి మనుషుల్లో కూడా ఆచరణ, ఆరాధనా భావాలు సమసిపోతాయని ఈ హదీసు హెచ్చరిస్తోంది.

ఆదర్శమూర్తి ﷺ

సీరత్తున్నబీ

తాతగారి కారుణ్య ఛాయలో

వృద్ధుడైన అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ తన మనుమణ్ణి వెంటబెట్టుకొని మక్కాకు వచ్చారు. ఆయన హృదయం తన అనాథ మనుమడి మమతానురాగాలతో నిండి పరితపిస్తోంది. కారణం, కోడలి మరణం మరో క్రొత్త విఘాతం. ఇది పాత గాయాల్ని తిరిగి తోడేసిన సంఘటన. అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ భావోద్రేకాల్లో తన మనుమని ఎడల గల తపన, హృదయ స్పందన, ఆయన సొంత కుమారుల ఎడల కూడా కానావచ్చేది. విధీ ఆ బాలుణ్ణి ఏకాంతపు ఎడారిలో తెచ్చి నిలబెట్టిన తీరును చూసి అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ తల్లడిల్లిపోయారు. బాలుణ్ణి ఎటూకాకుండా చేయడానికి ఆయన సిద్ధపడలేదు. తన సంతానం కంటే ప్రేమిస్తూ, పెద్దవారిని గౌరవించినట్లు ఆయనను గౌరవించేవారు. ఇబ్నె హిషామ్ కథనం ప్రకారం, అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ కోసం కాబా గృహం నీడన పరుపు వేసి, కుమారులంతా దాని చుట్టూ క్రింద కూర్చునేవారు. అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ వచ్చి ఆ పరుపుపై కూర్చునేవారు. ఆయన గౌరవార్థం ఏ కుమారుడూ ఆ పరుపు దగ్గరకు కూడా పోయేవాడు కాదు. కాని దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వచ్చి ఆ పరుపుపైన్నే కూర్చునేవారు. ఆయన ఇంకా చిన్న పిల్లవాడే. పినతండ్రులు ఆయన్ను పరుపుపై నుండి క్రిందకి తెచ్చి కూర్చోబెట్టేవారు. అలా చేస్తూ ఉండగా అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ కుమారుల్ని ఉద్దేశించి, "నా ఈ కుమారుణ్ణి వదిలేయండి. దైవసాక్షి ! ఈయన ఘనతే వేరు" అంటూ తిరిగి పిల్లవాణ్ణి ఎయ్యుకొని తన దగ్గర కూర్చుండబెట్టుకొని వీపు తట్టేవారు. అతని చేష్టలు చూసి ఆనందపడేవారు.

ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారి వయస్సు ఇంకా ఎనిమిది సంవత్సరాల రెండు నెలల పది రోజులైందో లేదో అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ సానుభూతి ఛాయ కూడా ఆయనకు దూరమైపోయింది. అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ మక్కాలో మరణించారు. మరణానికి ముందు ఆయన ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారి పినతండ్రి అయిన అబూతాలిబ్‌కు సంరక్షణ బాధ్యతలను స్వీకరించమని అప్పజెప్పడం జరిగింది.

పినతండ్రి ప్రేమ ఛాయలో

అబూతాలిబ్ తన సోదర కుమారుని సంరక్షణా బాధ్యతలను ఎంతో చక్కగా నిర్వర్తిస్తూ ఆయన్ను తన కుమారునిలా చూసుకున్నారు. మరీ చెప్పాలంటే అంతకు మిన్నగానే చూసుకున్నారు. ఆయన ఎడల ఎంతో గౌరవంగా మెలుగుతూ నలభై ఏండ్ల కంటే అధిక కాలం వరకు ఆయనకు అండదండగా నిలిచారు. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ విషయమై శతృత్వం, మిత్రత్వం వివరాల సందర్భానుసారం రాబోతున్నాయి.

ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ మాధ్యమంగా వర్షం గురించి వేడుకోలు

జుహ్లిమా బిన్ అరఫ్తా ఉల్లేఖనాన్ని ఇబ్నె అసాకిర్ పొందుపరచిన విధం ఇలా ఉంది. జహ్లిమా ఇలా ఉల్లేఖించారు: "నేను మక్కా నగరానికి వచ్చినప్పుడు ప్రజలు కరువుతో పీడించబడుతున్నారు. ఖురైష్‌లు అబూ తాలిబ్‌తో "అబూ తాలిబ్ ! మన నగరం కరువుకోరల్లో చిక్కుకొని ఉంది. చిన్నా పెద్దా అందరూ పస్తులుంటున్నారు. పదండి, వర్షం గురించి ప్రార్థిద్దాం" అని అన్నారు. అబూతాలిబ్ ఓ పిల్లవాణ్ణి తీసుకొని బయలుదేరారు. పిల్లవాడు అప్పుడే మబ్బు వదలిన సూర్యునిలా ప్రకాశిస్తున్నాడు. ఆ బాలుని చుట్టూ ఇతర బాలురు కూడా ఉన్నారు. అబూతాలిబ్ ఆ బాలుని చేయి పట్టుకొని కాబా గృహం వద్దకు వెళ్ళారు. అతని వీపును కాబా గృహానికి ఆనించి వ్రేలు పట్టుకొని నిలబడ్డారు. అప్పుడు ఆకాశంలో ఓ మబ్బుతునక మచ్చుకైనా కనబడలేదు. కాని చూస్తూ ఉండగానే అన్ని వైపుల నుండి మేఘాలు క్రమ్ముకోనారంభించాయి. కురిసిన కుంభవృష్టికి ఆ లోయలో వరదలు వచ్చాయి. నగరం, కొండాకోనలన్నీ జలమయమైపోయాయి. ఆ తరువాత ఓ సందర్భంగా అబూతాలిబ్ ఈ సంఘటన గురించి చెబుతూ, ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్‌ను ఇలా పొగిడారు.

"ఆయన అందగాడు. ఆయన ముఖారవిందం ద్వారా వర్షాన్ని కోరుకోవడం జరుగుతుంది. అనాధల ఆశ్రయం, వితంతువుల సంరక్షకుడాయన.

క్రైస్తవ సన్యాసి బుహైరా

అనుమానాస్పద ప్రామాణికతలు గల కొన్ని ఉల్లేఖనాల ప్రకారం, దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారి వయస్సు పన్నెండేళ్ళు, మరో వివరణాత్మక ఉల్లేఖనం ప్రకారం, పన్నెండేళ్ళ రెండు నెలల పది రోజులకు చేరినప్పుడు అబూతాలిబ్ ఆయన వెంట పెట్టుకొని సిరియాకు వ్యాపార రీత్యా ప్రయాణానికి బయలుదేరి 'బస్రా' చేరారు. 'బస్రా' సిరియా దేశానికి చెందిన 'హూరాన్'కు రాజధానిగా ఉండేది. రోమనులు ఆక్రమించుకున్న అరేబియా ద్వీపకల్ప ప్రాంతాలకు రాజధాని అది. ఆ నగరంలో 'బుహైరా' అనే బిరుదుతో పిలువబడే జర్జిస్ అనే పేరుగల ఓ క్రైస్తవ సన్యాసి ఉండేవాడు. బిడారం అక్కడ విడిది చేయగానే ఆ సన్యాసి తన చర్చీ నుండి బయలుదేరి వారి వద్దకు వచ్చాడు. వారినందరిని భోజనాలకు ఆహ్వానించాడు. ఇంతకుమునుపెన్నడూ ఈ సన్యాసి బయటకు వచ్చేవాడు కాదు. అతను దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్‌ను ఆయన గుణగణాలను చూసి గుర్తుపట్టాడు. ఆయన చేయి పట్టుకొని, "ఈయన విశ్వనాయకుడు. అల్లాహ్ ఈయన్ను కారుణ్యమూర్తిగా చేసి పంపిస్తాడు" అని అన్నాడు. దానికి అబూతాలిబ్. "నీకు ఇదంతా ఎలా తెలుసు?" అని అడగగా, ఆ సన్యాసి, "మీరు ఈ లోయలో అడుగుపెట్టగానే ఇక్కడి ఏ చెట్టూ, ఏ రాయీ ఆయనకు సాష్టాంగపడకుండా లేదు. ఇ వస్తువులు ఓ ప్రవక్త తప్ప మరే దాని ఎదుట సాష్టాంగ పడవు. అదే కాదు, నేనీయనను 'ప్రవక్త గుర్తు' ద్వారా కనుగొన్నాను. ఈ గుర్తు వీపుపై మెడ క్రింద ఉన్న మెత్తటి ఎముకపై పండు ఆకారములో ఉంది. ఇది మా గ్రంథాల్లో ఉన్న విషయం" అని చెప్పాడు.

ఆ తరువాత 'బుహైరా' సన్యాసి అబూతాలిబ్‌ను ఉద్దేశించి, వెంటనే ఈయన్ను వెనక్కు పంపించేయండి. సిరియాకు తీసుకొని వెళ్ళకండి. అక్కడ యూదుల ద్వారా ప్రమాదం పొంచి ఉంది అని చెప్పగా, అబూతాలిబ్ కొందరు బానిసల వెంట ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారిని మక్కాకు పంపించేశారు.

ఫుజ్జార్ యుద్ధం

దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ పదిహేనేండ్ల ప్రాయంలో ఉన్నప్పుడు ఫుజ్జార్ యుద్ధం సంభవించింది. ఇది ఖురైష్, వారి మిత్రులు బనూ కనానాకు, ఖైస్ అయిలాన్‌కు నడుమ జరిగిన యుద్ధం. ఖురైష్, కనానాల సైన్యాధ్యక్షుడు హరబ్ బిన్ ఉమయ్యా. ఇతను తన వయస్సు, గౌరవం రీత్యా ఖురైష్ మరియు కనానాల దృష్టిలో పెద్దవాడు. యుద్ధంలో మెదట ఖైస్ తెగకే ఆధిక్యత లభించినప్పటికీ మధ్యాహ్నం అయ్యేసరికి కనానా సైన్యమే ఆధిక్యత సంపాదించింది. ఈ యుద్ధాన్ని, ఫుజ్జార్ యుద్ధం అనడానికి కారణం ఏమిటంటే, ఇది హరమ్ (కాబాగృహం) దగ్గర నిషిద్ధ మాసాలలో జరిగిన యుద్ధం. ఈ రెంటి గౌరవాన్ని మంటగలిపిన యుద్ధం. ఈ యుద్ధంలో దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కూడా పాల్గొన్నారు. ఆయన ఆ యుద్ధంలో తన పినతండ్రులకు అంబులను అందించారు.

హిల్‌ఫుల్ ఫుజూల్

ఈ యుద్ధం జరిగిన అనంతరం ఓ నిషిద్ధ మాసం 'జీఖాయిదా'లో హిల్‌ఫుల్ ఫుజూల్ అనే ఒప్పందం ఒకటి జరిగింది. కొన్ని ఖురైష్ తెగలు, అంటే బనీ హాషిమ్, బనీ ముత్తలిబ్, బనీ అసద్ బిన్ అబ్దుల్ ఉజ్జా, బనీ జహ్రా బిన్ కిలాబ్ మరియు బనీ ఖైమ్ బిన్ ముర్రాలు దీన్ని నిర్వహించాయి. వీరంతా అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జుద్‌ఆన్ తైమీ ఇంట చేరారు. వయస్సులోను, గౌరవంలోను అతను అందరికంటే మిన్నకావడం అందుకు కారణం. అందరూ ఓ మాట మీద నిలబడి, మక్కాలో ఏ పీడితుడు కనబడినా, అతడు మక్కా వాసి అయినా కాకపోయినా సరే, కలసికట్టుగా అతనికి సహాయం చేద్దామని, అతని హక్కును అతనికి ఇప్పిద్దామని ప్రమాణం చేశారు. ఈ ప్రమాణ సభలో దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కూడా ఉన్నారు. దైవదౌత్య బాధ్యతలు స్వీకరించిన తరువాత కూడా ఆయన (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్) ఇలా సెలవిస్తూ ఉండేవారు.

"నేను అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జుద్‌ఆన్ ఇంట జరిగిన ఒప్పందంలో చేరి ఉన్న వాణ్ణి. దానికి బదులు నాకు ఎర్ర ఒంటెలు కూడా నచ్చవు. ఒకవేళ ఇస్లాంలో నన్ను ఈ ఒప్పందం కోసం పిలిస్తే తప్పక వెళ్ళేవాణ్ణి".

తెగల దురభిమానానికి ఈ ఒప్పందం గొడ్డలిపెట్టు అయింది. దీని వెనుక ఉన్న కారణం ఏమిటంటే, జుబైద్ తెగకు చెందిన ఓ వ్యక్తి వర్తక సామాగ్రు విక్రయించడానికి మక్కా వచ్చాడు. 'ఆస్ బిన్ వాయిల్' అనే వ్యక్తి ఆ సరుకును కొన్నాడు కాని దాని ధర చెల్లించలేదు. అతను తన తెగ మిత్రులైన అబ్దుద్దార్, మగ్జూమ్, జమహ్, సహమ్ మరియు అద్దీ తెగల సర్దారుల సహాయాన్నర్థించగా వారు ఏ మాత్రం శ్రద్ధ తీసుకోలేదు. అప్పుడు ఆ వ్యక్తి అబూఖైస్ కొండపైకెక్కి బిగ్గరగా కొన్ని పద్యపాదాల్ని చదివాడు. ఆ పద్యపాదాల్లో తనకు జరిగిన అన్యాయాన్ని ఏకరుపు పెట్టాడు. అది విన్న జుబైర్ బిన్ అబ్దుల్ ముత్తలిబ్, ఈ వ్యక్తి ఇంత నిస్సహాయుడెలా అయ్యాడు? అని బాధపడుతూ పైన పేర్కొన్న ఖురైష్ తెగలన్నింటిని ఓ చోట చేర్చడం జరిగింది. మొదట ఒప్పందం చేసుకొని ఆ తరువాత ఆస్ బిన్ వాయిల్ నుండి ఆ వ్యక్తికి రావలసిన హక్కును ఇప్పించడం జరిగింది.

శ్రామిక జీవితం:

యుక్తవయస్సులో దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కు నిర్ణీతమైన పని అంటూ ఏదీ లేదు. అయితే, వారు మేకలు కాసేవారని అనేక ఉల్లేఖనాలు చెబుతున్నాయి. వారు మొదట బనీ సాద్ మేకల్ని కాశారు. మక్కాలోనూ మక్కావాసుల మేకల్ని కొన్ని కీరాత్‌ల కూలీపై కాసేవారు. పాతికేండ్ల

వయస్సు రాగానే హజ్రత్ ఖదీజా రజియల్లాహు అన్హా వారి సరుకును తీసుకొని వ్యాపారార్థం సిరియాకు వెళ్ళారు.

ఇబ్నె ఇస్హాక్ కథనం ప్రకారం, ఖౌలీద్ కుమార్తె ఖదీజా రజియల్లాహు అన్హా ఓ గౌరవనీయమైన ధనవంతురాలైన మహిళ. తన సరుకును భాగస్వామ్య ప్రాతిపదికపై కొందరికిచ్చి వ్యాపారం ఇచేఎయుషడూఅనికి పంపించేవారు. ఖురైష్ తెగ ప్రజల వృత్తి పూర్తిగా వ్యాపారమే. ఆమెకు దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారి నత్యనంధత, అమానతు భావం, నీతీ నిజాయితీలను గురించి తెలియగా, తన బానిస మైసరా వెంట సిరియా వెళ్ళి తన సరుకును అమ్మమని, ఇతర వ్యాపారులకు ఇచ్చే ప్రతిఫలం కంటే అధికంగా ముట్టజెబుతానని ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారికి కబురు పంపారు. దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు ఆమె ఈ కోరికను మన్నించి ఆమె సరుకు తీసుకొని బానిస మైసరా వెంట సిరియాకు వెళ్ళారు.

హజ్రత్ ఖదీజా రజియల్లాహు అన్హా తో వివాహం:

సిరియాలో వ్యాపారం చేసి తిరిగి వచ్చారు దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారు. హజ్రత్ ఖదీజా రజియల్లాహు అన్హా వారు తన వ్యాపారంలో జరిగిన అభివృద్ధిని, ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారి నిజాయితీని చూసి ముగ్ధురాలై తన బానిస మైసరా ద్వారా విషయాన్ని తెలుసుకున్నారు. మైసరా హజ్రత్ ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారి నిజాయితీనీ, ఉన్నత గుణగణాలనూ సందర్భోచితంగా తీసుకున్న నిర్ణయాలను ఏకరువు పెట్టినప్పుడు, ఖదీజా రజియల్లాహు అన్హా తాను పోగొట్టుకున్న ఆణిముత్యం తిరిగి లభ్యం అయినట్లు సంబరపడిపోయారు. అంతకుపూర్వం గొప్ప గొప్ప నర్దారులు, ధనవంతులు ఆమెను వివాహమాడాలని ప్రయత్నం చేసినప్పటికి ఆమె ఒప్పుకోలేదు. ఇప్పుడామె తన మనసులోని మాట తన స్నేహితురాలు 'నఫీసా'కు చెప్పారు. నఫీసా దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారి దగ్గరకు వెళ్ళి మాట్లాడారు. వారు తమ పినతండ్రితో మాట్లాడారు. ఆ తరువాత వివాహం జరిగిపోయింది. నికాహ్‌కు బనీ హాషిమ్ తెగవారు, ముజర్ ధనవంతులందరూ హాజరయ్యారు.

ఇది సిరియా దేశం నుండి తిరిగొచ్చిన రెండు నెలల తరువాత జరిగిన విషయం. దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు 'మెహెర్'గా 20 ఒంటెల్ని హజ్రత్ ఖదీజా రజియల్లాహు అన్హా వారికిచ్చారు. అప్పుడు హజ్రత్ ఖదీజా రజియల్లాహు అన్హా వారి వయస్సు 40 సంవత్సరాలు. ఆమె వంశం, సంపద, వివేకం రీత్యా తన జాతిలోనే అతి గౌరవనీయురాలైన ఉత్తమ మహిళ. దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు వివాహమాడిన మొదటి మహిళ ఈమే. ఆమె జీవించినంత వరకు ఆయన (స) మరో మహిళను వివాహమాడలేదు.

ఒక్క ఇబ్రాహీమ్ తప్ప దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారి తక్కిన సంతానమంతా ఆమె గర్భాన జన్మించిందే. ప్రథమంగా జన్మించింది ఖాసిం. ఆయన పేరు మీదనే దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారికి అబుల్ ఖాసిం అనే పేరు వచ్చింది. ఆ తరువాత జైనబ్, రుకయ్యా, ఉమ్మె కుల్సుమ్, ఫాతిమా, అబ్దుల్లాహ్ (రజి) జన్మించారు. అబ్దుల్లాహ్ నే తయ్యిబ్, తాహిర్ అని పిలిచేవారు. అయితే, కుమారులంతా బాల్యం లోనే మరణించారు. కుమార్తెలందరూ ఇస్లాం హయాం చూశారు, ఇస్లాం స్వీకరించి హిజ్రత్ కూడా చేశారు.

ద్వంద్వవైఖరి

షేక్ మహమ్మద్

ఇద్దరు వ్యక్తులు, లేక రెండు వర్గాల మధ్య ఎప్పుడైనా వైరం, వైరుధ్యం ఏర్పడినట్లయితే, కొంతమంది, ఇరువైపులా సంబంధాలు నెరుపుతూ ఒకరికి వ్యతిరేకంగా ఒకరివద్ద మాట్లాడుతుంటారు. ఇది కొందరికి అలవాటు. ఇదేవిధంగా మరికొంతమంది ఒకరితో కలిసుండి, వారితో సత్సంబంధాలు కొనసాగిస్తూ, వారి పరోక్షంలో వారికి వ్యతిరేకంగా చెడు ప్రచారం చేస్తుంటారు. ఇలాంటి మనిషిని తెలుగు భాషలో "రెండు ముఖాల మనిషి" అంటారు. ఉర్దూలో "దోరుఖా" అని అరబ్బీలో "జుల్‌వజ్‌హైన్" అని అంటారు.

ఇలాంటి వైఖరి ఒక రకమైన కపట వైఖరి, మోసపూరిత వైఖరి అనబడుతుంది. దీనికి దూరంగా ఉండాలని, దీన్నుండి పూర్తిగా సురక్షితంగా ఉండాలని దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ విశ్వాసులకు ఉపదేశించారు. ఈ వైఖరి మహాపాపమని, ఇలాంటి వారు ఘోరమైన శిక్షకు గురికావలసి ఉంటుందని తీవ్రంగా హెచ్చరించారు.

దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ ఇలా ఉపదేశించారని హజ్రత్ అబూ హురైరహ్ రజియల్లాహు అన్హు వారి ఉల్లేఖించారు:

"మీరు ప్రళయదినాన అందరికంటే నీచమైన స్థితిలో ఒక మనిషిని చూస్తారు. అతడు కొందరి వద్దకు వెళ్ళేటప్పుడు ఒక ముఖంతో, మరికొందరి దగ్గరకు వెళ్ళేటప్పుడు మరొక ముఖంతో వెళ్ళేవాడై ఉంటాడు".

(బుఖారి, ముస్లిం)

దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ ఇలా సెలవిచ్చారని హజ్రత్ అమ్మార్ బిన్ యాసిర్ రజియల్లాహు అన్హు ఉల్లేఖించారు:

"ఇహలోకంలో రెండు నాలుకలు కలిగి ఉన్న మనిషి నోటిలో (మునాఫిఖ్‌కు లాగా ఎవరి దగ్గరికీమాట వారి దగ్గర మాట్లాడేవాడు) ప్రళయదినాన రెండు అగ్ని నాలుకలు ఉంటాయి".

(అబూదావూద్)

సందేశము:

సత్కార్యాలు, సత్ప్రవర్తనలకు పరలోకంలో ప్రతిఫలం లభిస్తుందన్న వాగ్దానముంది. ఈ సత్కర్మలు, సత్ప్రవర్తనల స్థాయీ భేదాన్ని బట్టి వాటి పుణ్యఫలం లభిస్తుంది. అలాగే దుష్కార్యాలు, దుష్ప్రవర్తనల కఠిన శిక్షలున్నాయన్న హెచ్చరికా ఉంది. వీటిలో కూడా స్థాయీ, తరగతులున్నాయి. ఏ స్థాయి దుష్కర్మలకు ఆ స్థాయి శిక్షలే ఉన్నాయన్నమాట. అల్లాహ్ తన అనంతమైన విజ్ఞాన వివేకాలతో పుణ్యపాపాల శిక్షలను ఎంతో న్యాయబద్ధంగా నిర్ణయించాడు.

అందుకే రెండు నాలుకల వాడికి (ద్వంద్వ వైఖరి, ఇదొక రకమైన కపట స్వభావం) ప్రళయదినాన

అతడి నోట్లో రెండు అగ్ని నాలుకలు ఉండే శిక్ష నిర్ణయించబడింది. (అల్లాహ్ మనల్ని రక్షించుగాక) కొన్ని రకాల జంతువులకూడా రెండు నాలుకలుంటాయి. కొన్ని పాములకు రెండు నాలుకలుండడం మనకు తెలిసిన విషయమే.

ఇక్కడ మనందరం ఒక విషయాన్ని అర్థం చేసుకోవాల్సి ఉంది. కొన్ని దుష్కార్యాలు, దుష్ప్రవర్తనలు నిజంగా ఎంతో భయానకమైనవి. అల్లాహ్ దృష్టిలో అత్యంత తీవ్రమైనవీను. కాని మనం వాటిని చాలా మామూలు విషయాలు అనుకుంటాం, వాటి నుండి రక్షింపబడడానికి ఎంతగా ప్రయత్నించాలో అంతగా వాటి గురించి ఆలోచించం. ఇలాంటి చెడులను గురించే పవిత్ర ఖుర్ఆనులో ఇలా సెలవీయబడింది:

వతహ్సబూనహూ హయ్యినం వహువ ఇందల్లాహి అజీం"

(మీరు చాలా చిన్న విషయమని, మామూలు విషయమని భావించేదే, అల్లాహ్ దృష్టిలో చాలా గొప్ప విషయం, తీవ్రమైన విషయం).

ద్వంద్వ వైఖరి అన్న ఈ దురలవాటు కూడా ఆ కోవకు చెందిందే. చాలా మంది దీన్ని చాలా సామాన్య విషయంగా భావిస్తుంటారు. దీనికి దూరంగా ఉండాలన్న, దీన్నుండి రక్షింపబడాలన్న ధ్యాసే ఉండదు. కాని ఇది ఎంత పెద్ద భయంకరమైన తప్పిదమో ఈ రెండు హదీసుల ద్వారా మనకు తెలిసిపోయింది. పరలోకంలో ఎంతటి భయానక శిక్ష అనుభవించవలసి ఉన్నదో కూడా తేటతెల్లమైపోయింది.

———— o ————

(3) హజ్రత్ జాబిర్ రజియల్లాహు అన్హు గారి కథనం ప్రకారం దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు ఈ విధంగా ప్రవచించారు: మీలో ఎవరయినా మస్జిద్‌లో నమాజు చేసుకున్న తరువాత కొన్ని నమాజులు ఇంటి కొరకు కూడా ఉంచుకోవాలి. నిస్సందేహంగా అతని నమాజు మూలంగా అల్లాహ్ అతని ఇంట్లో శుభాన్ని అవతరింపజేస్తాడు. (ముస్లిం)

2. ఫజర్ నమాజు యొక్క సున్నతులను చదివుకున్న తరువాత కాసేపు పరుండడం సున్నత్ ఆగి భిన్నమయ్యమా. నిజమేనా?

జ: దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు రాత్రి తహజ్జుద్ నమాజు చేసిన తరువాత కాస్త అలసట తీర్చుకోడానికి కొన్ని సార్లు అజాన్ తరువాత సున్నత్ నమాజు చేసుకుని, కొన్ని సార్లు అజాన్‌కు ముందు కుడి ప్రక్కన పరుండేవారు. ఇది సున్నత్. హజ్రత్ ఆయిషా రజి వారి కథనం ప్రకారం దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు ఫజ్ర్ వేళ రెండు రకాతుల (సున్నత్) నమాజ్ (ఇంట్లో) చేసుకున్న తరువాత కుడి వైపునకు తిరిగి పరుండేవారు. (బుఖారీ)

ఈ విధంగా సున్నత్ నమాజు తరువాత కాసేపు పరుండడం అభిలషణీయము అని విద్వాంసులు పేర్కొన్నారు. అబూదావూద్, తిర్మిజీ లోని ఓ ఉల్లేఖనం ప్రకారం దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు తమ ఉమ్మత్‌కు కూడా ఇలా ఫజ్ర్ నమాజు యొక్క సున్నతుల తరువాత కాసేపు పరుండమని ఆదేశించారు. కాని ఇది ఇంటో సున్నతులు చదివిన వారికి మాత్రమే. మసీదులో ఇలా చేస్తే హజ్రత్ ఉమర్ ర.జి వారు రాళ్ళతో కొట్టి వారిని లేపేవారు. (ముసన్నఫ్) అలాగే, అలా పరుండడం వలన నిద్ర పట్టి ఫజ్ర్ నమాజు చేజారిపోయేందుకు అవకాశం ఉంటే మాత్రం ఇలా చేయరాదని విద్వాంసులు పేర్కొన్నారు.

మేరాజున్నబీ ﷺ

సహీ ముస్లింలో హజ్రత్ అనస్ ర.జి గారి కథనం ప్రకారం దైవ ప్రవక్త హజ్రత్ ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారు ఈ విధంగా తెలియజేశారు: "నా వద్దకు ఓ బురాఖ్ ను తీసుకొచ్చారు, అది తెల్ల రంగు గల నాలుగు కాళ్ళ జెంతువు. అది గాడిద కంటే పొడవైనది, ఖచ్చర్ కంటే చిన్నది. అది తన కంటి చూపు ఎంత దూరం పోతుందో అంత దూరం తన ఒకొక్క అడుగు వేసేది. దానిపై నన్ను బైతుల్ మఖ్దిస్ కు తీసుకొచ్చారు. అక్కడ చేరుకొని దైవ ప్రవక్తలు తమ జంతువులను ఎక్కడైతే కట్టి ఉంచేవారో నేను కూడా బురాఖ్‌ను అక్కడే కట్టి మసీదులోకి ప్రవేశించాను. అక్కడ రెండు రకాతులు నమాజు చేసి బయటకు రాగా హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ గారు ఓ పాత్రలో పాలు మరో పాత్రలో మధ్యము తీసుకొని వచ్చారు. నేను పాలును ఎంచుకున్నాను. అప్పుడు ఆయన "అనసబ్‌తల్ ఫిత్రహ్" అనగా ప్రవక్తలు దేనయితే ఇష్టపడతారో మీరు కూడా దాన్నే ఎంచుకున్నారు అని అన్నారు. ఆ తరువాత

హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ గారు దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారిని ఆకాశాల వైపుకు తీసుకు వెళ్ళారు. మొదటి ఆకాశానికి చేరుకోగా హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ గారు అక్కడ నియమించబడిన దైవ దూతతో ద్వారం తెరవమని అన్నారు. ఆ దైవ దూత ముందు ఇలా ప్రశ్నించాడు: ఓ జిబ్రయీల్ ! మీతో పాటు ఇంకెవరు ఉన్నారు? నా తో పాటు 'ముహమ్మద్' ఉన్నారు అని జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ గారు జవాబిచ్చారు. ఆ దూత మళ్ళీ ప్రశ్నించాడు: వారికి అల్లాహ్ తఆలా తరుఫు నుండి ఆహ్వానము ఉందా? జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ గారు "అవును వారిని అల్లాహ్ తఆలా ఆహ్వానించారు" అని జవాబిచ్చారు. ఇది వినగానే ఆ దూత 'మర్‌హబా' (స్వాగతం) అంటూ ఆకాశ ద్వారాన్ని తెరిచాడు.

(మొదటి ఆకాశం యొక్క ద్వారాన్ని బాబుల్ హఫజా అంటారు. ఈ ద్వరము వద్ద ఉన్న దైవ దూత పేరు ఇస్మాయీల్, అతడి ఆధీనములో 12000 మంది దైవ దూతలు ఉంటారు. ప్రతీ దూత క్రింద మరో 12000 మంది దూతలు ఉంటారు. ఈ విషయాన్ని తెలియజేస్తూ దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు ఖుర్‌ఆన్ లోని ఈ వచనాన్ని చదివారు: "నీ ప్రభువు సైన్యము ఎంత ఉందో ఒక్క నీ ప్రభువికి తప్ప ఇకెవ్వరికీ తెలీదు ఫత్‌హుల్ బారీ: 7/209; ఇబ్నె హిషామ్)

మొదటి ఆకాశం పై హజ్రత్ ఆదమ్ అలైహిస్సలామ్ గారు కలిసారు. దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు మానవులందరి తండ్రి అయిన హజ్రత్ ఆదమ్ అలైహిస్సమ్ గారికి సలామ్ చేయగా వారు సలామ్ కు ప్రతిసలాము చేసి "మర్హబమ్ బిక మిన్ ఇబ్‌నిన్ వ నబియ్యిన్"

(మా సంతానము మరియు ప్రవక్త అయిన మీకు స్వాగతం) అంటూ వారిని ఆహ్వానించారు. (వారి మధ్య ఇక ఏమి సంభాషణ జరిగిందో అది అల్లాహ్ కే తెలుసు. కొన్ని ఉల్లేఖనాల ద్వారా హజ్రత్ ఆదమ్ అలైహిస్సలామ్ గారి కుడి వైపున పుణ్యాత్ముల ఆత్మలు, ఎడమ వైపున పాపాత్ముల ఆత్మలు ఉన్నట్లుగా తెలుస్తుంది.) అక్కడి నుండు జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ గారు దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారిని రెండవ ఆకాశానికి తీసుకెళ్ళారు. ఆకాశ ద్వారం వద్ద మళ్ళీ అదే సంభాషణ జరిగింది. ద్వారాని తెరవమని హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ గారు కోరగా అక్కడ నియమింపబడ్డ దైవ దూత మీతో పాటు ఎవరొచ్చారు? అల్లాహ్ తఆలా వారిని తీసుకురమ్మని చెప్పారా? అని ప్రశించాడు. దానికి నా తో 'ముహమ్మద్' ఉన్నారు, వారిని తీసుకురమ్మని అల్లాహ్ ఆదేశించారు" అని హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ వారు జవాబిచ్చారు. వెంటనే ఆ దూత దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారిని స్వాగతిస్తూ ద్వారాన్ని తెరిచాడు. రెండవ ఆకాశంలో హజ్రత్ ఈసా మరియు హజ్రత్ యహ్యా అలైహిమస్సలామ్ కలిశారు. వారు మర్హబమ్ బిక మిన్ అఖిన్ వ నబియ్యిన్ (స్వాగతం ఓ సోదరా ! ఓ దైవ ప్రవక్తా !) అంటూ వారిని ఆహ్వానించారు. (వారి మధ్య జరిగిన సంభాషణ దేవుడే ఎరుగు) అక్కడి నుండి మూడవ ఆకాశానికి తీసుకెళ్ళారు. అక్కడి దూతతో కూడా అదే సంభాషణ జరిగింది. అల్లాహ్ తఆలా అజ్ఞ మేరకు హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ వారు దైవ ప్రవక్త హజ్రత్ ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారిని తీసుకొచ్చారని తెలుసుకోగా అక్కడి దూత కూడా మర్హబా (స్వాగతం) అంటూ ఆకాశ ద్వారాన్ని తెరిచాడు, మీ రాక శుభము అంటూ వారిని పలకరించాడు. మూడవ ఆకాశము పై హజ్రత్ యూసుఫ్ అలైహిస్సలామ్ గారిని కలవడం జరిగింది. దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు సలామ్ చేయగా హజ్రత్ యూసుఫ్ అలైహిస్సలామ్ వారు జవాబుగా ప్రతి సలాము చేస్తూ మర్హబమ్ బిక మిన్ అఖిన్ వ నబియ్యిన్ (స్వాగతం ఓ సోదరా ! ఓ దైవ ప్రవక్తా) అంటూ వారికి స్వాగతం పలికారు. (అక్కడ జరిగిన సంభాషణ దేవునికే తెలుసు) అక్కడి నుండి నాల్గవ ఆకాశానికి చేరుకున్నారు. ప్రశ్నోత్తరాల తరువాత ద్వారం తెరవబడింది, దైవ దూత ప్రవక్త గారికి స్వాగతం పలికాడు. నల్గవ ఆకాశం పై హజ్రత్ ఇద్రీస్ అలైహిస్సలామ్ గారిని కలిసారు. వారి మధ్య కూడా సలామ్ ప్రతి సలామ్‌లు జరిగాయి, వారు కూడా ఇతర ప్రవక్తల లానే మీకు స్వాగతం ఓ సోదరా ! ఓ దైవ ప్రవక్తా అంటూ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారిని ఆహ్వానించారు. ఆ తరువాత ఐదవ ఆకాశాన్ని చేరుకున్నారు. అక్కడ హజ్రత్ జిబ్రయీల్ మరియు అక్కడి దైవ దూతకు మధ్య అదే సంభాషణ, ఆ పై గౌరవ ప్రధంగా ప్రవక్త వారిని ఆకాశం మీదకు స్వాగతించడం జరిగింది. అక్కడ హజ్రత్ హారూన్ అలైహిస్సలామ్ గారిని కలవడం జరిగింది. వారిని కూడా దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు సలామ్ చేశారు. వారి సలామ్‌కు జవాబిచ్చి వారు కూడా దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారిని ఆహ్వానించారు. అక్కడి నుండి ఆరవ ఆకాశానికి వెళ్ళారు. అక్కడి దైవ దూత హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ వారిని ప్రశ్నించిన తరువాత దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారి కొరకు ద్వారాన్ని తెరచి వారిని స్వాగతించాడు. ఆరవ ఆకాశంలో హజ్రత్ మూసా అలైహిస్సలామ్ గారిని కలిసారు. దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్

వారికి కూడా సలామ్ చేశారు. హజ్రత్ మూసా అలైహి స్సలామ్ గారు ప్రవక్త గారిని అవే పలుకులతో ఆహ్వానించారు. (వారి మధ్య ఏమి సంభాషణ జరిగిందో అల్లాహ్ కే తెలుసు, కాని) దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు అక్కడి నుండి ముందుకు సాగుతుండగా హజ్రత్ మూసా అలైహిస్సలామ్ గారు కన్నీరు పెట్టుకున్నారు. మీరు ఎందుకు ఏడుస్తున్నారు? అని హజ్రత్ మూసా అలైహిస్సలామ్ గారిని ప్రశ్నించగా వారు ఇలా సమాధానమిచ్చారు: "ఓ వ్యక్తి నా తరువాత (లోక కళ్యాణార్థం ప్రజల వద్దకు) పంపబడ్డాడు. అతని ఉమ్మత్ లోని స్వర్గస్తులు నా ఉమ్మత్ లోని స్వర్గస్తుల కంటే శ్రేస్థులు మరియు నా ఉమ్మత్ కంటే అధిక సంఖ్యలో ఉంటారు." ఆ తరువాత హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ గారు దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారిని తీసుకుని ఏడవ ఆకాశానికి వెళ్ళారు. ప్రశ్నోత్తరాల తరువాత ద్వారము తెరవబడింది. అక్కడ హజ్రత్ ఇబ్రాహీమ్ అలైహిస్సలామ్ గారిని కలుసుకున్నారు. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారి సలామ్ కు ప్రతి సలామ్ చేసి మర్హబమ్ బిక మిన్ ఇబ్‌నిన్ వ నబియ్యిన్ (ఓ నా తనయుడా (సంతతికి చెందిన వాడా) ! ఓ దైవ ప్రవక్తా !) అంటూ హజ్రత్ ఇబ్రాహీమ్ అలైహిస్సలామ్ వారు పలకరించారు.

ఆ తరువాత దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారికి "బైతుల్ మామూర్" చూపించడం జరిగింది. దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు "ఇది ఏమిటి?" అని హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ వారిని ప్రశ్నించారు. దానికి జవాబుగా: "ఇది బైతుల్ మామూర్" ఇక్కడ దైవ దూతలు ప్రదక్షణలు చేసి నమాజు చేస్తారు. బైతుల్ మామూర్‌కు ప్రదక్షణ చేసి, అందులో నమాజు చేసే భాగ్యం ప్రతీ దైవ దూతకి జీవితంలో ఒక్క సారి మాత్రమే లభిస్తుంది. ఇక్కడ ఒక్క సారి ప్రదక్షణ చేసిన తరువాత మళ్ళీ వారి వంతు రానే రాదు" అని హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ గారు అన్నారు. కొన్ని ఉల్లేఖనాల ఆధారంగా దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు హజ్రత్ ఇబ్రాహీమ్ అలైహిస్సలామ్ వారిని కలిసినప్పుడు వారు బైతుల్ మామూర్‌కు ఆనుకొని కూర్చుని ఉన్నట్లుగా తెలుస్తుంది.

ఆ తరువాత దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారికి "సిద్రతుల్ ముంతహా" చూపించారు. అదో పెద్ద వృక్షము. దాని ఆకులు ఏనుగు చెవుల వలే పెద్దవిగా ఉన్నాయని, దాని పండ్లు రాతి కుండంత పెద్దవిగా ఉన్నాయని దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారు తెలిపారు.

చూస్తుండగానే "సిద్రతుల్ ముంతహా"పై దేవుని సృష్టితాల్లో నుండి ఓ అపురూపమైన జాతి సృష్టితాలు వచ్చి వాలాయి. అవి వాలిన తరువాత సిద్రతుల్ ముంతహా సౌందర్యం ఎవరూ వర్ణించలేనంతగా పెరిగిపోయింది.

సిద్రతుల్ ముంతహా క్రింద దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు 4 సెలయేళ్ళను చూశారు. అందులో రెండు అగుపడేవి, రెండు అగుపడనివి. వాటి గురించి హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సమ్ వారిని ప్రశ్నించగా కనబడే సెలయేళ్ళు నైలు, ఫురాత్ అని, కనబడనివి స్వర్గపు సెలయేళ్ళు అని సమాధానమిచ్చారు.

ఆ తరువాత దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు అల్లాహ్‌ను సమీపించారు. అల్లాహ్ తఆలాతో సంభాషించారు. కాని ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు ఆ సమయంలో అల్లాహ్‌ను చూశారా లేదా అనే విషయంలో భిన్నాభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. హజ్రత్ అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్నె అబ్బాస్ రజియల్లాహు అన్హు గారి ఉల్లేఖనం

ప్రకారం దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు మేరాజ్ రాత్రి అల్లాహ్ తఆలా యొక్క దర్శన భాగ్యాన్ని పొందారు. కాని హజ్రత్ ఆయిషా సిద్దీఖా రజియల్లాహు అన్హా గారు దీన్ని నిరాకరించారు. దివ్య ఖుర్ఆన్‌లో కంటితో అల్లాహ్‌ను చూడలేరని ఉంది కాబట్టి ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు కూడా చూసుండరు అని వారు అభిప్రాయపడ్డారు. మరి కొన్ని ఉల్లేఖనాల్లో దేవుని తెజస్సును చూశారని ఉంది. ఎక్కువ శాతం విద్వాంసులు హజ్రత్ అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్నె అబ్బాస్ రజియల్లాహు అన్హు గారి ఉల్లేఖనాధారంగా దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారికి దర్శన భాగ్యం కలిగిందని అభిప్రాయపడ్డా కొంత మంది విద్వాంసులు హజ్రత్ ఆయిషా రజియల్లాహు అన్హా గారి మాటల ఆధారంగా వారిని దర్శంచలేదని అభిప్రాయపడ్డారు.

ఆధారాలు స్పష్టంగా లేనప్పుడు మనం ఏ విషయాన్ని తేల్చి చెప్పకూడదు. అందుకే ఈ విషయంలోనూ వాస్తవం జ్ఞానం అల్లాహ్ మరియు వారికి ప్రవక్తకు మాత్రమే ఉందని, మనకు దీని జ్ఞానము లేదని వదిలేయాలి. ఇందులో చర్చలు అనవసరం. ఇక స్పష్టమైన ఆధారాలతో మనకు తెలిసిన విషయం ఏమిటంటే ఆ సందర్భములో అల్లాహ్ తఆలా కొన్ని ఆదేశాలను, కొన్ని పవిత్ర ఖుర్ఆన్ వచనాలను అవతరింపజేశారు. వాటిలో అతి ముఖ్యమైన ఆదేశం నమాజ్.

ఆరంభంలో దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారికి రోజుకు 50 పూట్ల నమాజు చేయమని ఆదేశించబడింది. దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు దైవాదేశాలను తీసుకుని తిరిగి ఆకాశాల నుండి క్రిందికి బయలుదేరారు. మధ్యలో హజ్రత్ మూసా అలైహిస్సలామ్ గారు ఎదురయ్యారు. "మీ ఉమ్మత్ పై అల్లాహ్ విధించిన విధులేమిటి?" అని దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారిని ప్రశ్నించారు. వారు "నా ఉమ్మత్ ను రోజుకు 50 సార్లు నమాజు చేయమని ఆదేశించారు" అని సమాధానమిచ్చారు. దానికి హజ్రత్ మూసా అలైహిస్సలామ్ వారు ఇలా అన్నారు: "మీరు వెంటనే వెనక్కి వెళ్ళి, నా ఉమ్మత్ పై కనికరించి ఇందులో కాస్త రాయితీ ఇవ్వండి అని దరఖాస్తు చేయండి. ఎందుకంటే మీ ఉమ్మత్ పై ఇది పెద్ద భారమైపోతుంది. వారు ఈ ఆజ్ఞను సిరసావహించలేరు. నేను అనుభవంతో చెబుతున్నాను. బనీఇస్రాయీల్ సంతతని నేను చూశాను". హజ్రత్ మూసా అలైహిస్సలామ్ వారి మాటలు విన్న తరువాత దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు వెనక్కి వెళ్ళి అల్లాహ్ తఆలా తో ఈ విధంగా దరఖ్వాస్తు చేశారు: "ఓ అల్లాహ్ ! నా ఉమ్మత్ పై కనికరించి వారిపై విధించిన నమాజుల సంఖ్యను తగ్గించండి. ఎందుకంటే నా ఉమ్మతీలు చాలా బలహీనులు. వారు ఈ ఆదేశాన్ని సిరసావహించలేరు." అల్లాహ్ తఆలా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారి విన్నపాన్ని మన్నించి 5 నమాజులు తగ్గించి రోజుకు 45 సార్లు నమాజు చేయమని ఆదేశించారు. దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు తిరిగి హజ్రత్ మూసా అలైహిస్సలామ్ వారి వద్దకు వచ్చి అల్లాహ్ నా ఉమ్మత్ పై కనికరించి 5 నమాజులను తగ్గించారని అన్నారు''. హజ్రత్ మూసా అలైహిస్సలామ్ వారు "మీ ఉమ్మతీల్లో ఈ ఆదేశాన్ని పూర్తి చేసే శక్తి కూడా లేదు. మీరు వెళ్ళి మళ్ళి అల్లాహ్ ను వేడుకోండి. మరింత రాయితీ కల్పించమని కోరుకోండి" అని అన్నారు. దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు మళ్ళీ వెళ్ళి మరో 5 నమాజులు తగ్గించుకుని వచ్చారు. కాని మూసా అలైహిస్సలామ్ వారు వారితో మళ్ళీ ఇవే

మాటలు చెప్పి వెనక్కి పంపించారు. ఇలాగే పలు మార్లు జరిగింది. దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు దరఖాస్తు చేసిన ప్రతీ సారి అల్లాహ్ తఆలా వారి దరఖాస్తును మన్నించి 5 – 5 నమాజులు తగిస్తూ వచ్చారు. చివరికి రోజుకు 5 పూట్ల నమాజు చేయమని ఆదేశిస్తూ అల్లాహ్ తఆలా ఇలా అన్నారు: ఓ ముహమ్మద్ ! ఇవి 5 నమాజులు, ఎవరైతే వీటిని ఆచరిస్తాడో నేను అతడికి 50 నమాజులు ఆచరించినంత పుణ్యాన్ని ప్రసాదిస్తాను. అలాగే నీ ఉమ్మత్ లో ఎవరైనా ఓ పుణ్యకార్యం చేయాలని మనసులో అనుకుంటాడో అతడు అనివార్య కారణాల వల్ల అది చేయలేకపోయినా నేను కేవలం అతడు సంకల్పించుకున్నందుకు అతడికి పుణ్యాన్ని ప్రసాదిస్తాను. ఒక వేళ అతడు సంకల్పించుకున్నట్లే ఆ పుణ్యకార్యాన్ని చేసి చూపిస్తే అతడికి పది రెట్లు ఎక్కువ పుణ్యాన్ని ప్రసాదిస్తాను. అదే విధంగా నీ ఉమ్మతీలు ఏదైనా పాపకార్యము చేయాలని మనసులో ధృడంగా అనుకుని దాన్ని చేయకపోతే వారి పాపపు సంకల్పమునకు బదులుగా వారి లెఖ్ఖా పత్రంలో పాపాన్ని వ్రాయను. ఒకవేళ వారు సంకల్పించుకున్న పాపము చేస్తే వారి లెఖ్ఖా పత్రంలో ఒక పాపము వ్రాస్తను."

తమ ఉమ్మత్ పై అల్లాహ్ చూపిన ఈ కనికరానికి కృతజ్ఞతలు చెల్లించుకుంటూ దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు తిరిగి మూసా అలైహిస్సలామ్ వారి వద్దకు వచ్చి జరిగినదంతా చెప్పారు. కాని మూసా అలైహిస్సలామ్ వారు మీ ఉమ్మత్ ఈ 5 వూట్ల నమాజు కూడా ఆచరించలేదు. మీరు వెళ్ళి ఇంకా తగ్గిచ్చమని అల్లాహ్ ను వేడుకోండి అని సలహా ఇచ్చారు. కాని తమపై, తమ ఉమ్మత్ పై అపారమైన కనికరాన్ని చూపి పుణ్యాన్ని తగ్గించకుండా నమాజుల సంఖ్యను మాత్రమే తగ్గించిన అల్లాహ్ వద్దకు వెళ్ళి మేము ఈ 5 పూట్ల నమాజు కూడా చేయలేము అని అనడానికి సిగ్గువేసి దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు మళ్ళీ వెళ్ళేందుకు నిరాకరించారు. కష్టమైనా సరే ఐదు పూట్ల నమాజు పాటించి తమ పై ఇంతటి దయా, కరుణలు చూపిన అల్లాహ్ కు తమ ఉమ్మత్ తప్పక కృతజ్ఞతలు చెల్లించుకుంటుందనే నమ్మకంతో దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు తిరిగి భూమి మీదకు వచ్చారు.

మస్జిదే అఖ్సాకు చేరుకున్నారు. అక్కడ ముందు నుంచే చాలా మంది ఉన్నారు. అప్పుడే నమాజు వేళ కూడా అయింది. వారిలో ఒకరు అజాన్ ఇచ్చారు. అందరూ సామూహిక నమాజు ఆచరించేందుకు పంక్తులలో నిలబడ్డారు. ముందుకెళ్ళి ఎవరు నమాజు చేయిస్తారు అని అందరూ ఎదురు చూస్తున్న తరణంలో హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ వారు దైవ ప్రవక్త హజ్రత్ ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారి చేయి పట్టుకుని ముందుకు సాగనంపారు. దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు నమాజు చేయించారు. తరువాత హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ వారు లేచి ఇలా అన్నారు: "ఓ దైవ ప్రవక్త ముహమ్మద్ ! మీ వెనుక నమాజు చేసిన వీరంతా ఎవరో మీకు తెలుసా?" దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు తెలియదని సమాధానమివ్వగా, వీరంతా దైవ ప్రవక్తలు, అల్లాహ్ తఆలా ఎంత మందినైతే ప్రవక్తగా నియమించి పంపించారో వారంతా మీ నేతృత్వంలో నమాజు చేశారు అని హజ్రత్ బిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ గారు అన్నారు. (నోట్: కొంత మంది చరిత్రకారులు మస్జిదే అఖ్సాలో ప్రవక్తలందరితో కలసి నమాజు చేసిన ఈ

సంఘటన ఆకాశాలలోకి వెళ్ళక ముందు సంభవించిందని అన్నారు. కాని ప్రామాణిక హదీసుల వెలుగులో చాలా మంది ధార్మిక విద్వాంసులు ఇది ఆకాశాల నుండి తిరిగొచ్చిన తరువాత జరిగిన సంఘటన అని దృవీకరించారు. అందుకే మేము కూడా దీన్ని చివర్లో వ్రాశాము). ఇక అక్కడే కట్టి ఉంచిన బురఖ్ పై ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు మక్కా కు తిరిగి వచ్చారు.

మరుసటి రోజు దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు రాత్రి జరిగిన గగన ప్రయాణం గురించి విశ్వాసులకు తెలియజేశారు. విశ్వాసులైన ముస్లింలు ప్రవక్త వారి మాటలను విశ్వసించినా అవిశ్వాసులు ప్రవక్త వారి ఈ మాటలను తిరస్కరించడమే కాకుండా వారిని ఎగతాళి చేస్తారని, ఇదే అవకాశంగా భావించి వారిని అనరాని మాటలు అంటూ వారకి కీడును తలపెడతారని విశ్వాసులలో కొందరు అవిశ్వాసుల ముందు ఈ విషయాన్ని ప్రస్తావించవద్దని దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారిని కోరారు. కాని దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు దీన్ని ఖురైష్ ముందు తప్పక ప్రస్తావిస్తానని అన్నారు. ఊహించినట్లే అవిశ్వాసులు ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారి మాటలు విని వాటిని తిరస్కరించారు. వంద నోళ్ళు వంద మాటలు అనట్లు ఒక్కొక్కడు ఒక్కో విధంగా ఎగతాళి చేయడం ఆరంభించారు.

అటుగా వస్తున్న హజ్రత్ అబూ బకర్ సిద్దీఖ్ రజియల్లాహు అన్హు వారి వద్దకు ఓ అవిశ్వాసి వెళ్ళి మీ ప్రవక్త గారు ఒక్క రాత్రిలో ఇంతటి దూర ప్రయాణం చేశారట, నీవు దీన్ని నమ్ముతావా? అని అడిగారు. హజ్రత్ అబూ బకర్ సిద్దీఖ్ రజియల్లాహు అన్హు గారు క్షణం ఆలస్యం చేయకుండా ఇలా సమాధానమిచ్చారు: ఇన్ కాన కాలహూ ఫకద్ సదక అనగా ఈ మాటలు నిజంగా దైవ ప్రవక్త గారే పలికనట్లయితే వారు వాస్తవమే పలికారని, నిజంగానే వారు ఒక్క రాత్రిలో గగన ప్రయాణం చేసొచ్చారని నేను నమ్ముతున్నాను. ఆకాశాల నుండి దైవ దూత జిబ్రయీల్ క్షణాల్లో వారి వద్దకు వస్తూపోతుంటారు అంటే నే నేను నమ్మాను ఇక దాని ముందు ఇదేమైనా పెద్ద విషయమా నేను నమ్మకపోవడానికి అని అన్నారు. వారి సమాధానము విన్న అవిశ్వాసులు బిత్తరపోయారు.

షామ్ కు తరచూ ప్రయాణం చేస్తుండే కొంత మంది అవిశ్వాసులు మీరు నిజంగానే నిన్న రాత్రి మస్జిదే అఖ్సాకు వెళ్ళినట్లయితే అందులో ఎన్ని స్తంభాలు ఉన్నాయి, కటికీల సంఖ్య ఎంతో చెప్పండి అంటూ ప్రశ్నల వర్షం కురిపించారు. ఓ హదీసులో స్వయంగా దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు తెలియజేస్తున్నారు "బైతుల్ మఖ్దిస్ గురించి నన్ను అవిశ్వాసులు ప్రశ్నించిన సమయంలో నేను ఎంత ఆందోళనకు గురయ్యానంటే జీవితం లో నేనెప్పుడు అంత ఆందోళనకు గురుకాలేదు". ఎందుకంటే ఒకసారి ఓ మసీదులో నమాజు చేసినంత మాత్రానా ఎవరికి అందులో ఉన్న స్తంబాలు, కిటికీల సంఖ్య గుర్తుండదు. అలాంటి ప్రశ్నలు వారు అడుగుతారని ప్రవక్తగారు కూడా ఊహించలేదు. అల్లాహ్ తఆలా వెంటనే మస్జిదే అఖ్సాను దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారి కళ్ళముందుంచారు. ఇక ఆ అవిశ్వాసులు ఏమి అడిగినా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు దానివైపు చూస్తూ సూటిగా సమాధాన మిచ్చేవారు. చివరికి ఆ ప్రశ్నిస్తున్న వారే ఆశ్చర్యపోయి దేవుని సాక్షిగా ! వీరు మస్జిదే అఖ్సా గురించి అన్ని వివరాలు కరక్టుగా చెప్పారు అని సాక్షమిచ్చేవారు.

ఆశ్చర్యంతో బిక్కముఖాలు వేసుకుచూస్తున్న ఆ

అవిశ్వాసులను మరింత ఆశ్చర్యానికి గురిచేస్తూ దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారు ఇలా అన్నారు: "నేను మస్జిదే అఖ్సా కు వెళుతుండగా దారిలో ఫలాన చోట నాకు ఫలానా తెగకు చెందిన మన మక్కావాళ్ళ వర్తక బృందం ఎదురైంది, వారి ఓ ఒంటె పారిపోయింది, దాన్ని వెతికి పట్టుకోవడం కోసం వారు అక్కడ ఆగి ఉన్నారు. నేను మీ ఒంటె ఫలానా చోట ఉందని వారితో చెప్పాను. నేను మళ్ళీ తిరిగొస్తున్న సమయంలో వారిని "జజ్‌నాన్" ప్రాంతంలో చూసాను. వారు అలసట తీర్చుకోడానికి అక్కడ పడావు వేశారు. నేను అక్కడికి వచ్చినప్పుడు వారంతా నిద్రపోతున్నారు. ఓ ప్రక్క వారు ఓ పాత్రలో మంచి నీటిని పెట్టారు. నేను ఆ పాత్రపై ఉన్న మూతను తీసి అందులోని నీటిని త్రాగి, మళ్ళీ ఆ మూతను అలాగే కప్పేశాను. ఆ సమయంలో వారు అక్కడ ఉన్నారంటే, ఇంకాసేపట్లో వారు మక్కాకు చేరువలో ఉన్న "తన్‌యీమ్" అనే వాదీకి చేరుకుంటారు. ఆ బృందానికి ముందు ఫలానా రంగు గల ఓ ఒంటె నడుస్తుండాలి, దానిపై సామానుతో నిండిన 2 బోరెలు ఉండాలి. ఒకటి తెల్లది ఒకటి నల్లది."

ప్రవక్త గారు ఈ మాటలు చెబుతుండగానే వారు తన్‌యీమ్ వైపుకు పరుగులు తీశారు. ఇక ఆ అవిశ్వాసుల ఆశ్చర్యానికి హద్దే లేదు. ఆ వర్తక బృందం రానేవచ్చింది. ప్రవక్త గారు చెప్పినట్లే ముందు మట్టి రంగులో ఓ ఒంటె దానిపై సామానుతో నిండిన రెండు బోరెలు కూడా ఉన్నాయి. ఇక ముహమ్మద్ చెప్పినదంతా నిజమేనని ఒకరికొకరు చెప్పుకుంటుండగానే కొంత మంది వారిని ప్రశించారు "మీరు నిన్న ఫలానా చోట పడావు వేశారా? మీరు సేద తీర్చుకోడానికి అక్కడ నిద్రపోయారా? నిద్రలేచే లోగా మీ నీటి పాత్రలో ఉన్న నీళ్ళు ఎవరైనా త్రాగేశారా?" అని అడిగారు. దానికి వారు అవును, మీకెలా తెలుసు అని అనప్పుడు దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారి మటలను ఎగతాళి చేసిన వారి నోట మాట పడిపోయింది. ఇక ఫలానా చోట మీ ఒంటె పారిపోయిందా? అని ప్రశ్నించగా "అవును, కాని మాకు అక్కడ ఓ అగోచర వ్యక్తి గొంతు వినిపించింది. ఆ వ్యక్తి మీ ఒంటె ఇక్కడ ఉంది చూడండి అన్నాడు. మేము అక్కడికి వెళ్ళి చూస్తే నిజంగానే మా ఒంటె అక్కడే ఉంది" అని అన్నారు. కొన్ని ఉల్లేఖనాల ప్రకారంగా ఆ బృందంలోని కొందరు అది ముహమ్మద్ గొంతులా ఉందని కూడా అన్నారని తెలుస్తుంది.

మేరాజ్ లో ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారు ఇంకేమి చూశారు?

హజ్రత్ మూసా అలైహిస్సలామ్ గారిని తమ సమాధిలో నమాజు చేస్తుండగా చూశారు:

హజ్రత్ అనస్ రజియల్లాహు అన్‌హూ గారి కథనం ప్రకారం దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారు మేరాజ్ రాత్రి హజ్రత్ మూసా అలైహిస్సలామ్ గారిని "కసీబుల్ అహ్మర్" వద్ద ఉన్న తమ సమాధిలో నమాజు చేస్తుండగా చూశానని అన్నారు. (ముస్లిం: 2375)

హజ్రత్ అనస్ రజియల్లాహు అన్‌హు గారి ఉల్లేఖనం ప్రకారం దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారికి మేరాజ్‌లో కొంత మంది వ్యక్తులను చూపించారు, వారి పెదవులను నిప్పుతో చేయబడిన కత్తెర్లతో కోస్తున్నారు. దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ గారితో వారి గురించి

ప్రశ్నించగా "వీరు మీ ఉమ్మత్‌కు చెందిన ఖతీబుల్ (ప్రసంగాలు చేశేవారు). వీరు ప్రజలకైతే హితబోధ చేశేవారు కాని తమని తాము మర్చిపోయేవారు. అనగా తాము స్వయంగా అమలు చేయకుండా ఇతరులకు మాత్రం హితబోధ చేస్తుండేవారు. ఖుర్‌ఆన్ పఠించేవారు కాని దానిపై అమలు చేసేవారు కాదు. (తిర్మిజీ: అహ్మద్: 13515)

హజ్రత్ అనస్ రజియల్లాహు అన్‌హు గారి కథనానుసారం దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారికి మేరాజ్ రాత్రి కొంతమందిని చూపించారు. వారి వేళ్ళకి రాగి గోర్లు ఉన్నాయి. వాటితో వారు తమ ముఖాన్ని, తమ శరీరాన్ని గోకి గోకి గయపర్చుకుంటున్నారు. వారి గురించి హజ్రత్ జిబ్రయీల్ గారిని అడగ్గా వారు మనుషుల మాంసము తినే వారు అనగా చాడీలు చెప్పేవారని, వారిని అప్రతిష్టపాలు చేయడానికి ప్రయత్నించే వారని అన్నారు. (అబూదావూద్: 4878)

హజ్రత్ అబూ హురైరహ్ రజియల్లాహు అన్‌హు గారి కథనం ప్రకారం దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు మేరాజ్ రాత్రి కొంత మందిని చూశారు వారి ఉదరాలు (కడుపు) ఇండ్లలా పెద్దవిగా ఉన్నాయి. వాటిలో సర్పాలు కూడా ఉన్నాయి. అవి బయిటికి కనబడుతున్నాయి. వారి గురించి దర్యాప్తు చేయగా వారు వడ్డీలు తినేవారని హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ గారు తెలిపారు. (ఇబ్నె మాజహ్: 2273)

హజ్రత్ రాషిద్ ఇబ్నె సాద్ రజియల్లాహు అన్‌హు గారి కథనం ప్రకారం మేరాజ్ రాత్రి దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారికి కొంత మందిని చూపించడం జరిగింది. వారి చర్మాన్ని నిప్పుతో చేసిన కత్తెర్లతో కత్రిస్తున్నారు. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారు వారి గురించి దర్యాప్తు చేయగా వారు బాగా ముస్తాబయ్యి వ్యభిచారం చేయడానికి వెళ్ళేవారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త గారిని ఓ దురువాసనతో నిండి ఉన్న ఓ గుంట వద్దకి తీసుకెళ్ళారు, అందులో నుండి అరుపులు, కేకలు వినబడుతున్నాయి. వారి గురించి జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ గారిని అడగ్గా వీరు బాగా సృంగారించుకుని వ్యభిచారాని సిద్ధపడే మహిళలు అని సమాధానమిచ్చారు. (ఇరోజు డేటింగ్లకు వెళ్ళేవాళ్ళకు బహుశా ఇదే దుస్థితి పడుతుందేమో) (బైహకీ ఫీ షుఅబిల్ ఈమాన్: 6326; అత్ తర్‌గీబి వత్ తర్‌హీబ్: 3626)

యహ్యా ఇబ్నె సాద్ రహ్మ గారి కథనం ప్రకారం దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు మేరాజ్ రాత్రి ఓ షైతాన్ ని చూశారు. అతడు తన చేతిలో ఓ నిప్పు రవ్వను తీసుకుని వెంట పడుతున్నాడు. ప్రవక్త గారు ఎటు వెళితే అటు వస్తున్నాడు. ఇది చూసి హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ గారు ఇలా అన్నారు: "నేను మీకొక దుఆ నేర్పనా, మీరు గనక దాన్ని చదివితే ఈ నిప్పు రవ్వ ఆరిపోతుంది, ఇతడు బోర్ల పడిపోతాడు. దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు ఆ దువా ఏమిటో నేర్పమని అన్నారు. అప్పుడు హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ వారు ఈ దుఆను నేర్పించారు: అఊజు బివజ్‌హిల్లాహిల్ కరీమ్ వ బి కలిమాతిల్లాహిత్ త్తామ్మాతిల్ ల్లాతి లా యుజావిజు హున్న బ్రున్ వలా ఫాజిరున్ మిన్ షర్రి మా యన్‌జిలు మినస్సమాఇ వ షర్రి మా యారుజు ఫీహా వ షర్రి మా జరఅ ఫిల్ అర్‌జి వ షర్రి మా యఖ్‌రుజు మిన్‌హా వ మిన్ ఫితనిల్ లైలి వన్ నహార్ వ మిన్ తవారికిల్ లైలి వన్ నహార్ ఇల్లా తారికిన్ యత్‌రుకు బిఖైరిన్ యా రహ్మాన్ (ముఅత్తా ఇమామ్ మాలిక్: 3500)

హజ్రత్ అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్నె మస్ఊద్ రజియల్లాహు అన్‌హు గారి కథనం ప్రకారం దైవ

ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు మేరాజ్ నుండి వచ్చిన తరువాత చెప్పిన విషయాలలో ఒకటి ఏమిటంటే ప్రవక్త వారికి ఏ దైవ దూతల సమూహము ఎదురైనా వారు "మీ ఉమ్మతీలకు హిజామా చేయించుకోమని చెప్పండి" అని సలహా ఇచ్చేవారు. (తిర్మిజీ: 2052)

హజ్రత్ అబూ హురైరహ్ రజియల్లాహు అన్హు గారి ఓ ఉల్లేఖనలో దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు మేరాజ్ కు వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ చూసిన దృస్యాలు చలా వివరంగా తెలుపడం జరిగింది. ఆ ఉల్లేఖనం ప్రకారం దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు ముందుగా ఓ సంతతి వారిని చూశారు. వారు అటు విత్తన్నాలు నాటుతున్నారు, ఇటు అవి ఫలిస్తున్నాయి. వాటి ఫలాలను కోసుకుంటున్నారు, వెంటనే అవి మళ్ళీ ఫలిస్తున్నాయి. మొత్తం ఒకే రోజులో జరిగిపోతుంది. ఈ వింత దృశ్యాన్ని చూసి వీరు ఎవరు అని హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ వారిని అడిగారు? దానికి వారు దేవుని మార్గంలో పోరాడే ముజాహిద్‌లని, వారి ఒక్క పుణ్యకార్య ప్రతిఫలం వారికి 700 రెట్లు ఎక్కువగా లభిస్తుందని, వారు దేవుని మార్గములో ఏది ఖర్చుపెట్టినా వారికి దాని ప్రతిఫలం ప్రసాదించబడుతుందని అన్నారు.

అక్కడి నుండు ముందుకు వెళ్ళి మరి కొంత మందిని చూశారు. పెద్ద పెద్ద రాళ్ళతో వారి తలలు చితక్కొడుతున్నారు. కాసేపట్లో అవి మళ్ళీ యదా స్థితికి చేరుకోగా మళ్ళీ వాటిని చితక్కొడుతున్నారు. ఇది చూసి దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు వీరు ఎవరు అన్ని ప్రశ్నించగా "వీరు నమాజు విషయంలో సోమరితనము చూపేవారు. నమాజు వదిలి నిద్రిస్తుండేవారు" అని జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలలామ్ వారు తెలిపారు.

ఆ తరువాత మరికొందరిని చూశారు వారి మరమాంగాలపై ఓ చిన్ని గుడ్డ తప్ప మరేమీ లేదు. వారు పశువుల్లా మేస్తూ "జరీత్ మరియు జక్కూమ్" (అనబడే ముళ్ళతో కూడిన పిచ్చి మొక్కలు) తింటున్నారు. వారెవరని ప్రశ్నించగా వారు తమ జకాతు చెల్లించనివారు అని జవాబిచ్చారు.

ఇంకాస్త ముందుకు వెళ్ళగా కొంత మంది స్త్రీ, పురుషులు ఎదురయ్యారు, వారి ముందు ఓ పాత్రలో వండిన మంసము ఉంది మరో పాత్రలో కుళ్ళిపోయిన మంసము ఉంది. వారు వండిపెట్టిన మాంసాన్ని వదిలి కుళ్ళిన మాంసాన్ని తింటున్నారు. వారి గురించి హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ వారిని ప్రశ్నించగా "వారి కొరకు హలాల్ చేయబడిన వారి భార్యను ఉంచుకుని కూడా వేశ్యల దగ్గరకు వెళ్ళే వారు. వాళ్ళ దగ్గరే రాత్రి గడిపేవారు. అలాగే వారితో ఉన్న స్త్రీలు తమ భర్తల్ని ఉంచుకుని ఇతర పురుషులతో సంబంధాలు పెట్టుకునేవారని" చెప్పారు.

తరువాత మరో వ్యక్తిని చూశారు, అతడి దగ్గర అతడు మోయలేనన్ని కట్టెలు ఉన్నాయి. అయినా ఇంకా జమచేయాలని చూస్తున్నాడు. "అతడు తీర్చలేనన్ని ప్రజల అమానతుల భారము తనపై మోపుకొని ఇంకా కావాలని ఆశపడేవాడని" హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ వారు తెలిపారు.

ఆ తరువాత ఓ చిన్న రంద్రాన్ని చూశారు. అందులోంచి ఓ గేదె బైటికొచ్చింది. ఆ గేదె మళ్ళీ ఆ రంద్రములోకి వెళ్ళడానికి ప్రయత్నిస్తూ ముప్పతిప్పలు పడుతుంది. ఆదేమిటని జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ ని అడిగితే "గేదె రూపంలో ఉన్న ఈ వ్యక్తి తొందరగా నోరు జారేవాడు. అనరాని మాట అని పశ్చాత్తాప పడుతుంటాడు. మళ్ళీ ఆ మాటను వెనక్కి తీసుకోవాలని అనుకుంటాడు కాని ఒకసారి పలికిన మాటని వెనక్కి తీసుకోవడం అనేది సాధ్యం కాని పని" అని అన్నారు.

ఆ తరువాత ఓ లొయ లాంటి ప్రదేశాని కొచ్చారు. అక్కడ మంచి మంచి సువాసనలు వెదజల్లుతున్నాయి. అక్కడ ఏదో శబ్ధము కూడా వస్తుంది. కాని అదేమిటో అర్ధం కాక జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ ను అడిగితే "స్వర్గము అల్లాహ్ తఆలాను సంబోధిస్తూ ఇలా అంటోంది: ఓ అల్లాహ్ నాలో ప్రవేశించబోయే వారిని త్వరగా పంపించండి, మీ వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చండి".

ఆ తరువాత మరో లోయ వైపునకు తీసుకెళ్ళారు అక్కడ భరించలేనటువంటి ఘోర శబ్దం వినిపించింది. అదేమిటని ప్రశ్నించగా అది నరకము, అల్లాహ్‌ను వేడుకుంటుంది, నాలో ప్రవేశించబోయే వాళ్ళని త్వరగా పంపించండి, మీ వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చండి" అని. (జమ్‌ఉల్ ఫవాయిద్: 8444)

ఇబ్నె హిషామ్ ప్రకారం మొదటి ఆకాశము పై ఎందరో దైవ దూతలు ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారిని కలిసారు, ముఖముపై చిరునవ్వుతో వారికి సలామ్ చేశారు, వారి కొరకు దుఆ చేశారు. కాని ఓ దైవ దూత మాత్రం సలామ్ మరియు దుఆ అయితే చేశాడు, కాని అతడి ముఖముపై ఎటువంటి ఆనందము లేదు. అతడు ఎవరు అని దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు ప్రశ్నించగా అతడు నరక ద్వారము వద్ద ఉండే దూత. అతడి పేరు మాలిక్, అతడు ఎప్పుడూ నవ్వనే లేదు" అని సమాధానమిచ్చారు. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు అతడ్ని ఓ సారి నరకము చూపించమని చెంపండి అని దరఖాస్తు చేయగా జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ వారు నరకాన్ని చూపించమని మాలిక్ కు ఆదేశించారు. ఆతడు నరకము చూపించడానికి నరకపు పైకప్పు తీయగా నరకము బుసలు కొడుతూ పైకి వచ్చింది. ప్రవక్త వారు భయపడి దాన్ని కప్పేయమని కోరగా అతడు దాన్ని కప్పేశాడు.

హాజ్రత్ అనస్ రజియల్లాహు గారి ఉల్లేఖనం ప్రకారం దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు మేరాజ్‌లో స్వర్గంలో విహరించి చూశారు. విహరిస్తుండగా ఓ సెలయేరుని చూశారు. దాని రెండు వైపులా ముత్యముతో చేయబడిన గుమ్మటపు కప్పులు ఉన్నాయి. వాటి మధ్యలో ఖాళీ ప్రదేశం ఉంది. హాజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ గరితో దర్యాప్తు చేయగా ఇది మీకు ప్రసాదించబడే కౌసర్ సెలయేరు అని అన్నారు. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారు దాన్ని దగ్గరగా చూడగా దాని అడుగున ఉన్న మట్టి స్వర్గపు సువాసన ద్రవ్యమైన ముష్క్ అని తెలిసింది. (బుఖారీ: 6581)

దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వారికి మేరాజ్ ప్రయాణములో స్వర్గనరకాల దృశ్యాలు మరెన్నో చూపించబడ్డాయి. వాటన్నిటినీ ఇక్కడ పొందపర్చడం కష్టతరం. ఇన్‌షాల్లాహ్ మరిన్ని వివరాలు మరో సందర్భములో మీ ముందు ఉంచేందుకు ప్రయత్నిస్తాము అని వాగ్దానము చేస్తూ ఈ వ్యాసాన్ని ఇక్కడితో ముగిస్తున్నాము. అల్లాహ్ వీటిని విశ్వసించే భాగ్యాన్ని ప్రసాదించుగాక, మేరాజ్ రాత్రి మనపై విధించబడ్డ 5 పూట్ల నమాజులను క్రమము తప్పకుండా పాటించే సద్బుద్ధిని అల్లాహ్ మనందరికీ ప్రసాదించుగాక. ఆమీన్...

మీ సలహాలు, సందేహాలు,
ఫిర్యాదుల కొరకు సంప్రదించండి

Editor, Paigham e Hidayath,
17-1-391/2/79/A,
Khaja Bagh Colony,
Saidabad, Hyderabad - 500059.
Phone: 9030557865

ముహమ్మద్ షేర్ అలీ (1842-1872)

చరిత్రార్థులు

ఆంగ్లేయుల పట్ల భారతీయులలో గల వ్యతిరేకతకు నిలువెత్తు రూపంగా నిలచిన ముహమ్మద్ షేర్ అలీ ప్రస్తుత పాకిస్థాన్‌లోని పెషావర్‌లో 1842లో జన్మించారు. చిన్ననాటనే ఆంగ్లేయులకు వ్యతిరేకంగా వహాబీ యోధులు సాగిస్తున్న పోరాటాలకు ఆయన ఉత్తేజితులయ్యారు. ఆ పోరాటాల పట్ల బాగా ఆకర్షితులయ్యారు. 1863లో ఆయన కుటుంబం పెషావర్ నుండి అంబాలా వచ్చి స్థిరపడింది. అంబాలలో జరిగిన వ్యక్తిగత ఘర్షణల కారనంగా 1868 ఏప్రిల్ 2న ముహమ్మద్ షేర్ అలీ ఉరిశిక్షకు గురయ్యారు. ఆయనను జైలుకు తరలించగా, అలీ మంచి ప్రవర్తన కారనంగా, ఆ శిక్షను కాస్తా ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ అధికారులు ద్వీపాంతరవాస శిక్షగా మార్చారు. 1869లో ఆయనను అండమాన్ జైలుకు పంపారు. వహాబీ ఉద్యమ కార్యకర్తగా దేశం కోసం, స్వజనుల కోసం ఏమీ చేయకుండానే జైలులో ఇరుకు&#x2;&#x6;కు పోయానని షేర్ అలీ మధన పడ్డారు. వహాబీ యోధుల మీద ఆంగ్లేయాధికారులు సాగిస్తున్న దమనకాండను ఆయన ఏమాత్రం సహించలేక స్వదేశీయుల మీద పెత్తనం చలాయిస్తున్న ఆంగ్లేయుల మీద ప్రతీకారం తీర్చుకోవాలనుకున్నారు. ఆ లక్ష్యం దిశగా తగిన పథకం రూపొందించుకున్నారు. ఆయన తన ఎత్తుగడలను పూర్తిగా మార్చేసి సత్ప్రవర్తనతో అధికారుల మన్ననా పొంది జైలులోని ఖైదీలకు క్షవరం చేసేందుకు నియమితులయ్యారు. ఆ తరువాత తనకు అవసరమగు సామాగ్రిలో భాగంగా తనకు లభించిన క్షుర కత్తిని శత్రుసంహారానికి ఉపయోగించుకోదలిచారు. కాగా 1872 ఫిబ్రవరి 8న బ్రిటిష్ వైస్రాయ్ లార్డ్ మేవ్ అండమాన్ జైలుకు వచ్చాడు. అవకాశం కోసం ఎదురు చూస్తున్న షేర్ అలీ, క్షురకర్మల సామాగ్రిలో ఉన్న పదునైన కత్తితో సిద్ధమై 'షేర్'లాగా ఆంగ్లేయుడి వేట కోసం కాపుపాసారు. ఆంగ్లేయాధికారి లార్డ్ మేవ్ జైలులోని గదులను సందర్శిస్తున్న సందర్భంగా ప్రణాళిక ప్రకారంగా అతని మీదకు లంఘించి క్షురకత్తితో క్షణాలలో ఆంగ్లేయుడిని హతమార్చారు. ఆ తరువాత జరిగిన విచారణలో లార్డ్ మేవ్ హత్యను ఎంతో ధైర్యంతో అంగీకరించారు. ఈ సందర్భంగా న్యాయస్థానంలో ఆయన మాట్లాడుతూ, 'నా మాతృభూమి విముక్తి కోసం ఏనాడయితే నేను పోరాట దీక్ష చేపట్టానో, ఆనాడే నా ప్రాణం మీద తీపిని వదులుకున్నాను.... మన శత్రువులలో ఒకరిని నేను అంతం చేశాను.... నేను నా కర్తవ్యాన్ని నిర్వర్తించాను... నా ఈ పవిత్ర కార్యంలో భగవంతుని వద్ద మీరంతా నాకు సాక్ష్యం' అని షేర్ అలీ ప్రకటించారు. ఆంగ్ల ప్రభుత్వ న్యాయస్థానం ఆయనకు మరణదండన విధించగా ఉరిశిక్ష అమలు జరిగిన 1872 మార్చి 11న కూడా ఆయన మాట్లాడుతూ, 'నేను చేసిన పని పట్ల కించిత్తు కూడా బాధపడటం లేదు... ఎంతో గర్విస్తూ, మరణాన్ని స్వీకరిస్తున్నాను' అన్నారు. ఆ యోధుని త్యాగాన్ని, సాహసాన్ని స్మరిస్తూ, ఆ తరువాతి కాలంలో మాతృదేశ విముక్తి కోసం బ్రిటిష్ వలస పాలకులతో పోరాడిన ప్రతి విప్లవకారుడు ముహమ్మద్ షేర్ అలీ ధైర్య సాహసాలను, నిబద్ధతను ఆదర్శంగా తీసుకున్నారని ప్రముఖ చరిత్రకారుడు శాంతిమోయ్ రాయ్ ఘనంగా నివాళులు అర్పించారు.

సూరతున్ నూర్

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

బిస్మిల్లా హిర్రహ్మా నిర్రహీమ్

అల్లాహ్ కే నామ్ సే జో బడా మెహెర్బాన్ నిహాయత్ రహమ్ కర్నే వాలా హై

సూర ఎ నూర్, సూర ఎ అహ్‌జాబ్ వర్ సూర ఎ నిసా యే తీనోఁ సూరతేఁ ఐసీ హైఁ కే జిన్మే ఔరతోఁ కే ఖుసూసీ మసాయిల్ ఔర్ ముఆషరతీ జిందగీ కీ బాబత్ అహమ్ తఫ్‌సీలాత్ బయాన్ కీ గయీ హైఁ.

سُوْرَةٌ اَنْزَلْنٰهَا وَفَرَضْنٰهَا وَاَنْزَلْنَا فِيْهَآ اٰيٰتٍۢ بَيِّنٰتٍ لَّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ ①

సూరతున్ అన్‌జల్‌నాహా వ ఫరజ్‌నాహా వ అన్‌జల్‌నా ఫీహా ఆయాతిమ్ బయ్యినాత్ లఅల్లకుమ్ తజక్కరూన్

యే ఎక్ సూరత్ హై జో హమ్నే నాజిల్ కియా హై. ఔర్ ఫర్జ్ కియా హై. ఔర్ జిస్మే హమ్నే ఖులీ ఆయతేఁ (అహ్‌కామ్) ఉతారేఁ హైఁ తాకే తుమ్ యాద్ రఖ్ఖో.

اَلزَّانِيَةُ وَالزَّانِيْ فَاجْلِدُوْا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ ۖ

అజ్జానియతు వజ్జానీ ఫజ్‌లిదూ కుల్ల వాహిదిమ్ మిన్‌హుమా మిఅత జల్‌దహ

జినా కార్ ఔరత్ వ మర్ద్ మే సే హర్ ఏక్ కో 100 కోడే లగావో.

وَّلَا تَاْخُذْكُمْ بِهِمَا رَاْفَةٌ فِيْ دِيْنِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ۚ

వలా తఅఖుజ్‌కుమ్ బిహిమా రఅఫతున్ ఫీదీనిల్లాహి ఇన్ కున్‌తుమ్ తుఅమినూన బిల్లాహి వల్ యౌమిల్ ఆఖిరి

ఉన్ పర్ అల్లాహ్ కి షరియత్ కీ హద్ జారీ కర్తే హువే యుమ్హే హర్గిజ్ తరస్ నా ఖానా చాహియే అగర్ తుమ్హే అల్లాహ్ పర్ ఔర్ ఖయామత్ కే దిన్ పర్ ఈమాన్ హెూ.

وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا طَآئِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ۝٢

వల్ యష్‌హద్ అజాబహుమా తాయిఫతుమ్ మినల్ ముఅ్‌మినీన్

ఉన్కీ సజా కే వఖ్త్ ముసల్మానోం కీ ఏక్ జమాఅత్ మౌజూద్ హోనీ చాహియే.

యే ఎక్ సూరత్ హై జో హమ్నే నాజిల్ కియా హై.

ఖుర్‌ఆనే కరీమ్ కీ సారీ హీ సూరతేం అల్లాహ్ కీ నాజిల్ కర్దా హైం. లేకిన్ ఇస్ సూరత్ కీ బాబత్ జో యే కహా గయా హై తో ఇస్సే ఇస్ సూరత్ మే బయాన్ కర్దా అహ్‌కామ్ కీ అహ్మియత్ కో ఉ జాగర్ కర్నా హై.

బద్‌కారీ కీ ఇబ్తెదాయీ సజా జో ఇస్లామ్ మే ఉబూరీ తౌర్ పర్ బత్లాయీ గయీ థీ వో సూర ఎ నిసా ఆయత్ 15 మే మజ్‌కూర్ హై. ఉస్మే కహా గయా థా కే:

వల్లాతీ యఅ్‌తీనిల్ ఫాహిషత మిన్ నిసాయికుమ్ ఫస్‌తష్‌హిదూ అలైహిన్న అర్‌బఅతమ్ మిన్‌కుమ్ ఫ ఇన్ షహిదూ ఫమ్‌సికూ హున్న ఫిల్ బుయూతి హత్తా యతవఫ్ఫాహున్నల్ మౌతు అవ్ యజ్‌అలల్లాహు లహున్న సబీలా

తుమ్‌హారీ ఔరతోం మే సే జో బేహయాయీ కా కామ్ కరేం ఉన్ పర్ అప్నే మే సే చార్ గవాహ్ తలబ్ కరో. అగర్ వో గవాహీ దేం తో ఉన్ ఔరతోం కో ఘరోం మే కైద్ రఖ్ఖో యహాం యహాం తక్కే మౌత్ ఉన్ కీ ఉమరేం పూరీ కర్దే. యా అల్లాహ్ ఉన్ కేలియే కోయీ ఔర్ రాస్తా నికాలే.

యే బద్‌కార్ ఔరతోం కీ బద్‌కారీ కీ వో సజా హై జో ఇబ్తెదాయే ఇస్లామ్ మే జబ్ కే జినా కీ సజా ముతఅయ్యన్ నహీ హుయీ థీ ఆర్జీ తౌర్ పర్ ముకర్రర్ కీగయీ థీ.

యహాం యే భీ యాద్ రహే కే అరబీ జుబాన్ మే ఏక్ సే దస్ తక్ కీ గింతీ మే యే ముసల్లమా ఉసూల్ హై కే అదద్ ముజక్కర్ హోగా తో మాదూద్ ముఅన్నస్ ఔర్ అదద్ ముఅన్నస్ హోగా తో మాదూద్ ముజక్కర్ హోగా. యహాం అర్‌బఅహ్ (యానీ చార్ కా అదద్) ముఅన్నస్ హై. ఇస్‌లియే ఇస్ కా మాదూద్ జో యహాం జికర్ నహీ కియా గయా ఔర్ మెహ్‌జూఫ్ హై యఖీనన్ ముజక్కర్ ఆయేగా. ఔర్ వో హై రజిఆల్ యానీ అర్‌బఅహ్ రిజాల్ జిస్సే యే బాత్ వాజెహ్ తౌర్ పర్ మాలూమ్ హోతీ హై కే ఇస్‌బాతే జినా కేలియే చార్ మర్ద్ గవాహోం కా హోనా జరూరీ హై. గోయా జిస్ తరహ్ జినా కీ సజా సఖ్త్ ముఖర్రర్ కీగయీ హై ఉస్కే ఇస్‌బాత్ కేలియే గవాహోం కీ కడీ షరాయిత్ ఆయిద్ కర్దీ గయీ హై. యానీ చార్ ముసల్మాన్ మర్ద్ ఐనీ గవాహ్. ఉస్కే బగైర్ షరయీ సజా కా ఇస్‌బాత్ ముమ్‌కిన్ నహీ హోగా.

యా అల్లాహ్ ఉన్ కేలియే కోయీ ఔర్ రాస్తా నికాలే:

ఇస్ జుమ్లే సే అల్లాహ్ తఆలా నే ఇస్ బాత్ కా ఇషారహ్ దియా హై కే "జినా కా ఇర్తెకాబ్ కర్నే వాలీ ఔరతోం కో ఘరోం మే కైద్ రఖ్నే కీ జో సజా తజ్వీజ్ కీ గయీ థీ వో హత్మీ నహీ బల్కే ఆర్జీ సజా హై. ఇస్ రాస్తే సే ముఆద్ జినా కీ వో సజా హై జో బాద్ మే ముఖర్రర్ కీ గయీ. ఔర్ యే వహీ సజా హై జిస్కో సూర ఎ నూర్ కీ దూస్రీ ఆయత్ మే అల్లాహ్ తఆలా నే బయాన్ ఫర్మాయా కే

"జినా కార్ ఔరత్ వ జినా కార్ మర్ద్ మే సే హర్ ఏక్ కో 100 కోడే లగావో"

యహాఁ యే బాత్ యాద్ రఖ్నే కీ హై కే ఇస్ ఆయత్ మే జినా కారోఁ కో 100 కోడే లగానే కీ జో సజా సునాయీ గయీ హై యే ఆమ్ నహీ. బల్కే యే జినా కా ఇర్తెకాబ్ కర్నే వాలే గైర్ షాదీ షుదా మర్ ఔర్ ఔరతోఁ కీ సజా హై. షాదీ షుదా లోగ్ అగర్ జినా కే ముర్తకిబ్ హోఁ తో ఉన్హే పత్థరోఁ సే మార్ మార్ కర్ మౌత్ కే ఘాట్ ఉతారా జాయేగా. యహీ ఉన్కీ సజా హై.

జబ్ సూర ఎ నూర్ కీ యే ఆయత్ నాజిల్ హుయీ తో నబి ఎ కరీమ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే ఫర్మాయా కే అల్లాహ్ తఆలా నే జో వాదా ఫర్మాయా థా ఉస్కే ముతాబిఖ్ బద్కార్ మర్ద్ వ ఔరత్ కీ ముస్తకిల్ సజా ముఖర్రర్ కర్దీ గయీ హై. వో తుమ్ ముఝ్ సే సీఖ్లో. ఔర్ వో హై "కువారే (గైర్ షాదీ షుదా) మర్ద్ ఔర్ ఔరత్ కేలియే 100–100 కోడే ఔర్ షాదీ షుదా మర్ద్ ఔర్ ఔరత్ కేలియే 100–100 కోడే ఔర్ సంగ్సారీ కే జరియే సే మార్దేనా. (సహీ ముస్లిం: కితాబుల్ హుదూద్: బాబు హద్దిజ్ జినా)

ఫిర్ ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే షాదీ షుదా జానియోఁ కో అమలన్ సజాయే రజమ్ దీ. ఔర్ 100 కోడే (జో ఛోటీ సజా హై) బడీ సజా మే ముద్గమ్ హోగయీ. ఔర్ అబ్ షాదీ షుదా జానియోఁ కేలియే సజా సిర్ఫ్ రజమ్ (సంగ్సారీ) హై. అహదే రిసాలత్ మఆబ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కే బాద్ ఖులఫా ఎ రాషిదీన్ ఔర్ అహదే సహాబా మే భీ యహీ సజా దీ గయీ. ఔర్ బాద్ మే తమామ్ ఉమ్మత్ కే ఫుకహా వ ఉలమా భీ ఇసీ కే కాయిల్ రహే ఔర్ ఆజ్ తక్ కాయిల్ హైఁ.

అల్లాహ్ కి షరియత్ కీ హద్ జారీ కర్తే హువే యుమ్హే హర్గిజ్ తరస్ నా ఖానా చాహియే:

ఇస్కా మత్లబ్ యే హై కే తరస్ ఖాకర్ సజా దేనే సే గురేజ్ మత్ కరో. వర్నా తబయీ తౌర్ పర్ తరస్ కా ఆనా ఈమాన్ కే మునాఫీ నహీ మిన్జుమ్లా ఖవాస్సే తబాయి ఎ ఇన్సానీ మే సే హై.

ఉన్కీ సజా కే వఖ్త్ ముసల్మానోఁ కీ ఏక్ జమాఅత్ మౌజూద్ హోనీ చాహియే:

తాకే సజా కా అసల్ మఖ్సద్ కే లోగ్ ఉస్సే ఇబ్రత్ పక్డేఁ" జ్యాదా వసీ పైమానే పర్ హాసిల్ హోసకే. బద్ ఖిస్మతీ సే ఆజ్ కల్ బర్ సరే ఆమ్ సజా కో ఇన్సానీ హుఖూఖ్ కే ఖిలాఫ్ బావర్ కరాయా జారహా హై. యే సరాసర్ జహాలత్, అహ్కామే ఇలాహీ సే బగావత్ ఔర్ బజఅమే ఖుదైష్ అల్లాహ్ సే భీ జ్యాదా ఇన్సానోఁ కా హందర్ద్ ఔర్ ఖైర్ఖ్వాహ్ బన్నా హై. దరాహలేంకే అల్లాహ్ సే జ్యాదా రఊఫ్, రహీమ్ కోయీ నహీ.

అప్నే సాలానా చందే కీ రఖమ్ హమారే అకౌంట్ మే డిపాజిట్ కర్తే వఖ్త్ IFSC Code లిఖ్నా నా భూలేఁ. నీజ్ హమే ఫోన్ పర్ జరూర్ ఇత్తెలా దేఁ. హమారా IFSC Code హై ANDB0000352

సిద్‌కో అమానత్

డార్సే హదీస్

రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే అప్నీ తాలీమ్ మే జిన్ అఖ్‌లాఖే హసనా (అచ్ఛే అఖ్‌లాఖ్) పర్ బొహొత్ జ్యాదా జోర్ దియా ఔర్ జిన్‌కో లాజిమ ఎ ఈమానో ఇస్లామ్ (ఈమాన్ వ ఇస్లామ్ కేలియే జరూరీ) ఖరార్‌దియా హై ఉన్మే సచ్చాయీ ఔర్ అమానత్‌దారీ కో ఖాస్ అహ్మియత్ హాసిల్ హై. సహీ బుఖారీ ఔర్ సహీ ముస్లిమ్ కీ యే హదీస్ పెహ్లే భీ లిఖ్ఖీ గయీ హై కే "అమానత్ మే ఖియానత్ కర్నా ఔర్ వాదా తోడ్‌నా నిఫాఖ్ కీ ఖాస్ అలామతోఁ మే సే హై. ఔర్ జిస్మే యే బురాయియాఁ జమా హోఁ వో మునాఫిఖ్ హై. ఇసీతరహ్ యే హదీస్ భీ వహాఁ జిక్ర్ కీజాచుకీ హై కే "జిస్మే అమానత్ నహీ ఉస్మే ఈమాన్ నహీ" ఔర్ యే కే మోమిన్ ఝూట్ బోల్నే కా ఆదీ నహీ హోసక్తా".

అబ్ యహాఁ రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కే వో ఇర్షాదాత్ దర్జ్ కియే జాతే హైఁ జిన్మే ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే బరాహే రాస్త్ సచ్చాయీ ఔర్ అమానత్‌దారీ పర్ కాయిమ్ రహ్నే ఔర్ ఝూట్ ఔర్ ఖియానత్ సే పర్‌హేజ్ కర్నే కీ తాయీద్ ఫర్మాయీ హై.

హాజ్రత్ అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్నె మస్ఊద్ రజియల్లాహు అన్హు సే రివాయత్ హై కే రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే ఫర్మాయా: తుమ్ సచ్చాయీ కో లాజిమ్ పకడో ఔర్ హమేషా సచ్ హీ బోలో, క్యోఁ కే సచ్ బోల్నా నేకీ కే రాస్తే పర్ డాల్‌దేతా హై. ఔర్ నేకీ జన్నత్ తక్ పహుంచాదేతీ హై. ఔర్ ఆద్మీ జబ్ హమేషా సచ్ హీ బోల్తా హై ఔర్ సచ్చాయీ హీ కో ఇఖ్తియార్ కర్లేతా హై తో వో సిద్దీఖియత్ కే ముఖామ్ తక్ పహుంచ్‌జాతా హై. ఔర్ అల్లాహ్ కే యహాఁ సిద్దీఖియ్యీన్ (సచ్చోఁ) మే లిఖ్‌లియా జాతా హై. ఔర్ ఝూట్ సే హమేషా బచ్తే రహో. క్యోఁ కే ఝూట్ బోల్నే కీ ఆదత్ ఆద్మీ కో బద్‌కారీ కే రాస్తే పర్ డాల్‌దేతీ హై. ఔర్ బద్‌కారీ ఉస్కో దోజఖ్ తక్ పహుంచాదేతీ హై. ఔర్ ఆద్మీ ఝూట్ బోల్నే కా ఆదీ హోజాతా హై ఔర్ ఝూట్ కో ఇఖ్తియార్ కర్లేతా హై తో అంజామ్ యే హోతా హై కే వో అల్లాహ్ కే యహాఁ కజ్జాబీన్ (బడే ఝూటోఁ) మే లిఖ్‌లియా జాతా హై.

(బుఖారీ; ముస్లిం)

తష్‌రీహ్:

మత్లబ్ యే హై కే సచ్ బోల్నా ఖుద్ ఏక్ నేక్ ఇబాదత్ హై. ఔర్ ఉస్కీ యే ఖాసియత్ భీ హై కే వో ఆద్మీ కో జిందగీ కే దూస్రే పెహ్లువోఁ మే భీ నేక్ కిర్‌దార్ ఔర్ సాలెహ్ బనాకర్ జన్నత్ కా ముస్తహిఖ్ బనాదేతీ హై. ఔర్ హమేషా సచ్ బోల్నే వాలా ఆద్మీ సిద్దీఖియత్ కే ముఖామ్ తక్

పహుంచ్‌జాతా హై. ఇసీ తరహ్ ఝూట్ బోల్నా బజాతే ఖుద్ ఏక్ ఖబీస్ ఔర్ బొహొత్ హీ బురీ ఖస్లత్ ఔర్ ఆదత్ హై. ఔర్ ఇస్కీ యే ఖాసియత్ భీ హై కే వో ఆద్మీ కే అందర్ ఫిస్కో ఫుజూర్ ఔర్ హర్ ఖిసమ్ కీ బురాయీ వ నాఫర్మానీ కీ తరఫ్ మైలాన్ పైదా కర్కే ఉస్కీ పూరీ జిందగీ కో బద్‌కారీ కీ జిందగీ బనాకర్ దోజఖ్ తక్ పహుంచాదేతీ హై. ఇసీ తరహ్ ఝూట్ కీ ఆదత్ డాల్లేనే వాలా ఆద్మీ కజ్జాబియ్యత్ కే దర్జే తక్ పహుంచ్ కర్ పూరా లానతీ బన్‌జాతా హై. ఉస్ పర్ సబ్ కీ లానత్ బర్స్నే లగ్‌తీ హై.

హజ్రత్ అబ్దుర్రహ్మాన్ ఇబ్నె అబీ కరాద్ సే రివాయత్ హై కే రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే ఏక్ దిన్ వజూ కియా తో సహాబా ఎ కిరామ్ రజియల్లాహు అన్‌హుమ్ నే ఆప్ కే వజూ కా పానీ లే లే కర్ (అప్నే చెహరోం ఔర్ జిస్మ్ పర్) మల్నే లగే. ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే ఫర్మాయా: "తుమ్ కో కౌన్ సీ చీజ్ యే కామ్ కర్నే పర్ అమాదా కర్తీ హై? ఔర్ కౌన్‌సా జజ్బా తుమ్ సే యే కామ్ కరాతా హై? సహాబా ఎ కిరామ్ రజియల్లాహు అన్‌హుమ్ నే అర్జ్ కియా: "అల్లాహ్ ఔర్ ఉస్కే రసూల్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కీ ముహబ్బత్". ఉన్ కా యే జవాబ్ సున్ కర్ ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే ఫర్మాయా: "జిస్ షఖ్స్ కీ యే ఖుషీ హొ ఔర్ వో యే చాహే కే ఉస్కో అల్లాహ్ ఔర్ ఉస్కే రసూల్ సే బాఖీ ముహబ్బత్ హొ యా యే కే అల్లాహ్ ఔర్ ఉస్కే రసూల్ ఉస్సే ముహబ్బత్ కరేం తో ఉసే చాహియే కే జబ్ వో బాత్ కరే తో హమేషా సచ్ బోలే. ఔర్ జబ్ కోయీ అమానత్ ఉస్కే సుపుర్ద్ కీజాయే తో అద్‌నా ఖియానత్ కే బగైర్ ఉసకో అదా కరే ఔర్ జిస్కే పడోస్ మే ఉసకా రెహ్నా హొ ఉస్కే సాథ్ బెహతర్ సులూక్ కరే.

(బైహఖీ)

తష్‌రీహ్:

ఇస్ హదీస్ సే మాలూమ్ హువా కే అల్లాహ్ ఔర్ ఉస్కే రసూల్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కీ ముహబ్బత్ ఔర్ ఉన్కే సాథ్ సచ్చే తాల్లుఖ్ కా అవ్వలీన్ తఖాజా యే హై కే ఆద్మీ హమేషా సచ్ బోలే, అమానత్‌దారీ కో షిఆర్ బనాయే ఔర్ ఝూట్ ఔర్ ఖియానత్ సే కామిల్ పర్హేజ్ కరే. అగర్ యే నహీ తో ముహబ్బత్ కా దావా ఏక్ బేజా జసారత్ ఔర్ ఏక్ తరహ్ కా నిఫాఖ్ హై.

హజ్రత్ ఉబాదా ఇబ్నె సామిత్ రజియల్లాహు అన్‌హు సే రివాయత్ హై కే రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే ఫర్మాయా: తుమ్ 6 బాతోం కే జామిన్ హొ జావో ఔర్ ఉస్కీ జిమ్మేదారీ లేలో తో మైం తుమ్‌హారే లియే జన్నత్ కీ జిమ్మేదారీ లేతా హూం. (వో 6 బాతేం యే హైం) జబ్ బాత్ కరో తో హమేషా సచ్ బోలో, జబ్ కిసీ సే వాదా కరో తో ఉస్కో పూరా కరో. జబ్ కోయీ అమానత్ సుపుర్ద్ కీ జాయే తో ఉస్కో ఠీక్ ఠీక్ అదా కరో. ఔర్ హరామ్ కారీ సే అప్నీ షరమ్‌గాహొం కీ హిఫాజత్ కరో. ఔర్ జిన్ చీజోం కీ తరఫ్ దేఖ్నే సే మనా ఫర్మాయా గయా హై ఉస్కీ తరఫ్ సే ఆంఖేం బంద్ కర్లో. యానీ కోషిష్ కరో కే ఉన్ పర్ నజర్ నా పడే. ఔర్ జిన్ మొఖోం పర్ హాథ్ రోక్నే కా హుకుమ్ దియా గయా హై వహాం హాథ్ రోకేలో (యానీ నాహఖ్ కిసీ కో నా మారో, నా సతావో, నా కిసీ కీ కోయీ చీజ్ ఛీన్నే కేలియే హాథ్ బడావో వగైరా వగైరా).

తష్‌రీహ్:

మత్లబ్ యే హై కే అగర్ కోయీ షఖ్స్ ఈమాన్ లేఆయా హై ఔర్ ఫరాయిజ్ వ అర్కాన్ అదా కర్తా హై ఔర్ ఇన్ 6 చీజోఁ (సచ్చాయీ, అమానత్‌దారీ వగైరా) కా భీ అప్నే కో పాబంద్ బనాలేతా హై తో ఫిర్ యఖీనన్ వో జన్నతీ హై. ఔర్ ఉస్కేలియే అల్లాహ్ ఔర్ రసూల్ కీ తరఫ్ సే జన్నత్ కీ జమానత్ ఔర్ బషారత్ హై.

తిజారత్ మే సచ్చాయీ ఔర్ అమానత్‌దారీ

హజ్రత్ అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజియల్లాహు అన్హు సే రివాయత్ హై కే రసూలుల్లాహి సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే ఫర్మాయా: సచ్చా ఔర్ అమానత్‌దార్ తాజిర్ (బిజ్‌నేసిమ్యాన్) అంబియా, సిద్దీఖీన్ ఔర్ షుహదా కే సాథ్ హొగా.

(తిర్మిజీ; దారకుత్నీ)

తష్‌రీహ్:

ఇస్ హదీస్ నే సాఫ్ తౌర్ పర్ యే బతాదియా హై కే కుర్బే ఖుదావందీ (అల్లాహ్ సే నజ్‌దీకీ) కే ఆలా సే ఆలా ముఖామాత్ హాసిల్ కర్నే కేలియే భీ దునియా ఔర్ దునియా కీ మష్‌గూలియతేఁ ఛోడ్‌నా జరూరీ నహీ హై. బల్కే ఏక్ సౌదాగర్ బాజార్ మే బైఠ్‌కర్ అల్లాహ్ ఔర్ ఉస్కే రసూల్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కే అహ్‌కామ్ కీ ఫర్మాబర్‌దారీ ఔర్ సచ్చాయీ ఔర్ అమానత్‌దారీ జైసే దీనీ ఖవానీన్ కీ పాబందీ కే జరియే హజ్‌రాతే అంబియా ఎ కిరామ్ ఔర్ సిద్దీఖీన్ వ షుహదా కీ మఇయ్యత్ ఔర్ రిఫాఖత్ తక్ హాసిల్ కర్ సక్తా హై.

హజ్రత్ ఉబైద్ ఇబ్నె రిఫాఅహ్ అప్నే వాలిదే మాజిద్ హజ్రత్ రిఫాఅహ్ రజియల్లాహు అన్హు సే రివాయత్ కర్తే హై కే ఉన్‌హొనే రసూలుల్లాహి సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ సే యే హదీసే రివాయత్ కీ హై కే ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే ఇర్‌షాద్ ఫర్మాయా:

"తాజిర్ లోగ్ ఖియామత్ కే దిన్ బద్‌కార్ ఉఠాయే జాయేంగే. (యానీ అమ్ తాజిరోఁ కా హషర్ బద్‌కారోఁ కా సా హొగా) సివాయే ఉన్ (ఖుదా తరసీ ఔర్ ఖుదా పరస్తీ) తాజిరోఁ కే జిన్‌హొనే అప్నీ తిజారత్ మే తక్వా ఔర్ హుస్నే సులూక్ ఔర్ సచ్చాయీ కో బర్తా హొగా.

(తిర్మిజీ; ఇబ్నె మాజహ్)

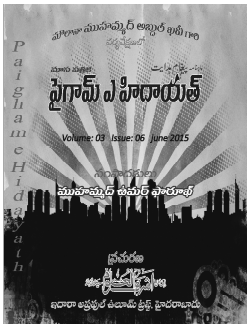

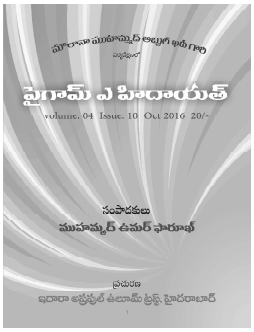

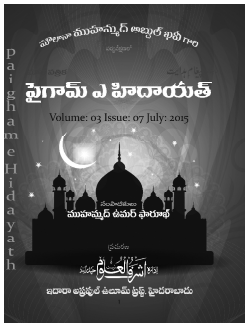

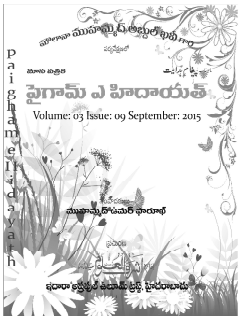

paighamehidayath.tk

2013 సే లేకర్ 2016 తక్ కే తమామ్ షుమారే హమారీ వెజ్‌సైట్ పర్ అప్లోడ్ కర్దియే గయే హైఁ. ఖారియీన్ అప్నీ పసంద్ కా షుమారా ముఫ్త్ హాసిల్ కర్‌సక్తే హైఁ.

రహ్మతుల్ లిల్ ఆలమీన్ ﷺ

సీరతున్నబీ

దాదా కే సాయ ఎ షఫఖత్ మే

బూఢే అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ అప్నే పోతే కో లేకర్ మక్కా పహుంచే. ఉన్ కా దిల్ అప్నే ఇస్ యతీమ్ పోతే కీ ముహబ్బత్ వ షఫఖత్ కే జజ్బాత్ సే తప్ రహా థా. క్యూ కే అబ్ ఉసే ఏక్ నయా చుర్కా లగా థా, జిస్నే పురానే జఖమ్ కురేద్ దియే థే. అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ కే జజ్బాత్ మే పోతే కేలియే ఐసీ రిక్కత్ థీ కే ఉన్ కీ అప్నీ ఔలాద్ మే సే భీ కిసీ కేలియే ఐసీ రిక్కత్ నా థీ. చునాన్చే ఖిస్మత్ నే ఆప్ కో తన్హాయీ కే జిస్ సహ్రా మే లా ఖడాకియా థా అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ ఉస్మే ఆప్ కో తన్హా ఛోడ్నే కేలియే తయ్యార్ నా థే. బల్కే ఆప్ కో అప్నీ ఔలాద్ సే భీ బఢ్కర్ చాహ్తే ఔర్ బడో కీ తరహ ఉన్కా ఎహ్తెరామ్ కర్తే థే.

ఇబ్నె హిషామ్ కా బయాన్ హై కే అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ కేలియే ఖాన ఎ కాబా కే సాయే మే ఫర్ష్ బిఛాయా జాతా. ఉన్కే సారే లడ్కే ఫర్ష్ కే ఇర్ద్ గిర్ద్ బైఠ్జాతే. అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ తషరీఫ్ లాతే తో ఫర్ష్ పర్ బైఠ్తే. ఉన్కీ అజ్మత్ కే పేషే నజర్ ఉన్ కా కోయీ లడ్కా ఫర్ష్ పర్ నా బైఠ్తా. లేకిన్ రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ తషరీఫ్ లాతే తో ఫర్ష్ హీ పర్ బైఠ్జాతే. అభీ ఆప్ కమ్ ఉమర్ బచ్చే థే. ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కే చాచా హజ్రాత్ ఆప్ కో పకడ్కర్ ఉతార్ దేతే. లేకిన్ జబ్ అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ ఉన్హే ఐసా కర్తే దేఖ్తే తో ఫర్మాతే: మేరే ఇస్ బేటే కో ఛోడ్దో. బఖుదా ఇస్కీ షాన్ బడీ నిరాలీ హై. ఫిర్ ఉన్హే అప్నే సాథ్ అప్నే ఫర్ష్ పర్ బిఠాలేతే. అప్నే హాథ్ సే పీఠ్ సెహ్లాతే ఔర్ ఉన్ కీ నకల్ వ హర్కత్ దేఖ్కర్ ఖుష్ హోతే.

ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కీ ఉమర్ అభీ 8 సాల్ దో మహీనే దస్ దిన్ కీ హుయీ తీ కే దాదా అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ కా భీ సాయ ఎ షఫఖత్ ఉఠ్గయా. ఉన్ కా ఇంతెఖాల్ మక్కా మే హువా ఔర్ వో వఫాత్ సే పెహ్లే ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కే చాచా అబూతాలిబ్ కో జో ఆప్ కే వాలిద్ కే సగే భాయీ థే, ఆప్ కీ కఫాలత్ కీ వసియ్యత్ కర్గయే థే.

షఫీఖ్ చాచా కీ కఫాలత్ మే

అబూ తాలిబ్ ఏ అప్నే భతీజే కా హక్కే కిఫాలత్ బడీ ఖూబీ సే అదాకియా. ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కో అప్నీ ఔలాద్ మే షామిల్ కియా. బల్కే ఉన్ సే భీ బఢ్ కర్ మానా. మజీద్ ఏజాజ్ వ ఎహ్తెరామ్ సే నవాజా. 40 సాల్ సే జ్యాదా అస్సే తక్ కువ్వత్ పహుంచాయీ, అప్నీ హిమాయత్ కా సాయా దరాజ్ రఖ్ఖా. ఔర్ ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ హీ కీ బునియాద్ పర్ దోస్తీ ఔర్ దుష్మనీ కీ మజీద్ వజాహత్ అప్నీ జగహ్ ఆరహీ హై.

రూ ఎ ముబారక్ సే ఫైజానే బారా కీ తలబ్

ఇబ్నె అసాకిర్ నే జుల్‌హమా బిన్ అర్‌ఫజా సే రివాయత్ కీ హై కే మైఁ మక్కా ఆయా. లోగ్ కెహెత్ సే దో చార్ థే. ఖురైష్ నే కహా: అబూ తాలిబ్ ! వాదీ కెహెత్ కా షికార్ హై. బాల్ బచ్చే కాల్ కీ జద్ మే హై. చలియే బారిష్ కీ దుఆ కీజియే. అబూ తాలిబ్ ఏక్ బచ్చా సాథ్ లేకర్ బరామద్ హువే. బచ్చా అబర్ ఆలూద్ సూరజ్ మాలూమ్ హెూతా థా జిస్సే ఘనా బాదల్ అభీ అభీ ఛటా హెూ. ఉస్కే ఇర్ద్ గిర్ద్ ఔర్ భీ బచ్చే థే. అబూ తాలిబ్ నే ఉస్ బచ్చే కా హాథ్ పకడ్ కర్ ఉస్కీ పీఠ్ కాబే కీ దీవార్ సే టేక్ దీ. బచ్చే నే ఉన్ కీ ఉంగ్లీ పకడ్ రఖ్ఖీ థీ. ఉస్ వఖ్త్ ఆస్మాన్ పర్ బాదల్ కా ఏక్ టుక్‌డా నా థా. లేకిన్ దేఖ్తే దేఖ్తే ఇధర్ ఉధర్ సే బాదల్ కీ ఆమద్ షురూ హెూగయీ. ఔర్ ఐసీ ధూవాఁ దార్ బారిష్ హుయీ కే వాదీ మే సైలాబ్ ఆగయా. ఔర్ షెహరో బయాబాఁ షాదాబ్ హెూగయే. బాద్ మే అబూ తాలిబ్ నే ఉసీ వాఖియే కీ తరఫ్ ఇషారా కర్తే హువే హజ్రత్ ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కీ మదహ్ మే కహా థా:

వ అబ్‌యజు యుస్‌తస్‌కల్ గమాము బివజ్‌హిహీ
సిమాలుల్ యతామా ఇస్‌మతున్ లిల్ అరామిలి

"వో ఖూబ్‌సూరత్ హైఁ ఉన్ కే చెహ్‌రే సే బారిష్ కా ఫైజాన్ తలబ్‌కియా జాతా హై. యతీమోఁ కే మావా ఔర్ బేవాఓఁ కే ముహాఫిజ్ హైఁ".

బుహైరా రాహిబ్

బాజ్ రివాయాత్ కే ముతాబిఖ్ (జిన్ కీ ఇస్తెనాదీ హైసియత్ మష్‌కూక్ హై) జబ్ ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కీ ఉమర్ 12 బరస్ ఔర్ ఏక్ తఫ్‌సీలీ కౌల్ కే ముతాబిఖ్ 12 బరస్ దో మహీనే దస్ దిన్ కీ హెూగయీ తో అబూ తాలిబ్ ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కో సాథ్ లేకర్ తిజారత్ కేలియే ముల్కే షామ్ కే సఫర్ పర్ నిక్లే ఔర్ బస్‌రా పహుంచే. బస్‌రా షామ్ కా ఏక్ ముఖామ్ ఔర్ హెూరాన్ కా మర్కజీ షెహెర్ హై. ఉస్ వఖ్త్ యే జజీరతుల్ అరబ్ కే రూమీ మక్‌బూజాత్ కా దారుల్ హుకూమత్ థా. ఉస్ షెహెర్ మే జర్‌జిస్ నామీ ఏక్ రాహిబ్ రెహ్తా థా జో బుహైరా కే లకబ్ సే మారూఫ్ థా. జబ్ ఖాఫిలే నే వహాఁ పడావ్ డాలా తో యే రాహిబ్ అప్నే గిర్‌జా సే నికల్ కర్ ఖాఫిలే కే అందర్ ఆయా ఔర్ ఉస్కీ మేజ్‌బానీ కీ. హాలాంకే వో ఉస్సే పెహ్లే కభీ నహీ నిక్లా థా. ఉస్ నే రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కో ఆప్ కే ఔసాఫ్ కీ బినా పర్ పెహ్‌చాన్‌లియా ఔర్ ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కా హాథ్ పకడ్‌కర్ కహా: "యే సయ్యిదుల్ ఆలమీన్ హైఁ, అల్లాహ్ ఇన్హేఁ రహ్మతుల్ లిల్ ఆలమీన్ బనాకర్ భేజే గా." అబూ తాలిబ్ నే కహా: ఆప్ కో యే కైసే మాలూమ్ హువా? ఉస్నే కహా: తుమ్ లోగ్ జబ్ ఘాటీ కే ఇస్ జానిబ్ నమూదార్ హువే తో కోయా భీ దరఖ్త్ యా పత్థర్ ఐసా నహీ థా జో సజ్దే కేలియే ఝుక్ నా గయా హెూ. ఔర్ యే చీజేఁ నబీ కే ఇలావా కీసీ ఔర్ ఇన్‌సాన్ కో సజ్‌దహ్ నహీ కర్తేఁ. ఫిర్ మైఁ ఉన్హేఁ మొహరే నుబువ్వత్ సే పెహ్‌చాన్‌తా హూఁ జో కంధే కే నీచే నర్మ్ హిడ్డీ కే పాస్ సేబ్ కీ తరహ్ హై. ఔర్ హమ్ ఉన్హేఁ అప్నీ కితాబోఁ మే భీ పాతే హైఁ".

ఉస్కే బాద్ బుహైరా రాహిబ్ నే అబూ తాలిబ్ సే కహా కే ఉన్హేఁ వాపస్ కర్దో. ముల్కే షామ్ నా లేజావో. క్యోఁ కే యహూద్ సే ఖత్‌రా హై. ఉస్ పర్ అబూ తాలిబ్ నే బాజ్ గులామోఁ కీ యఇయ్యత్ మే ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కో మక్కా వాపస్ భేజ్‌దియా.

జంగే ఫుజ్జార్

ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కీ ఉమర్

15 బరస్ కీ హుయీా తో జంగే ఫుజ్జార్ పేష్ ఆయీా. ఇస్ జంగ్ మే ఏక్ తరఫ్ ఖురైష్ ఔర్ ఉన్కే సాథ్ బనూ కనానహ్ థే ఔర్ దూస్రీ తరఫ్ ఖైస్ గైలాన్ థే. ఖురైష్ ఔర్ కనానా కా కమాండర్ హరబ్ బిన్ ఉమయ్యా థా. క్యూ కే వో అప్నే సిన్ ఔర్ షరాఫత్ కీ వజహ్ సే ఖురైష్ ఔర్ కినానా కే నజ్దీక్ బడా మర్తబా రఖ్తా థా. పెహ్లే పెహోర్ కినానా పర్ ఖైస్ కా పల్లా భారీ థా. లేకిన్ దోపెహోర్ హోతే హోతే ఖైస్ పర్ కినానా కా పల్లా భారీ హోగయా. ఇసే హరబే ఫుజ్జార్ ఇస్లియే కహా జాతా హై కే ఇస్మే హరమ్ ఔర్ అష్హురే హురుమ్ దోనో కీ హుర్మత్ చాక్ కీ గయీా. ఇస్ జంగ్ మే రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ భీ తష్రీఫ్ లేగయే థే. ఔర్ అప్నే చచావోం కో తీర్ థమాతే థే.

హిల్ఫుల్ ఫుజూల్

ఇస్ జంగ్ కే బాద్ ఏక్ హుర్మత్ వాలే మహీనే జీఖాయిదా మే హిల్ఫుల్ ఫుజూల్ పేష్ ఆయీా థీ. చంద్ కబాయిలే ఖురైష్ యానీ బనీ హాషిమ్, బనీ ముత్తలిబ్, బనీ అసద్ బిన్ అబ్దుల్ ఉజ్జా, బనీ జుహ్రా బిన్ కిలాబ్ ఔర్ బనీ తైమ్ బిన్ ముర్రహ్ నే ఇస్కా ఎహ్తెమామ్ కియా థా. యే లోగ్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జుద్ఆన్ తమీమీ కే మకాన్ పర్ జమా హువే. క్యూ కే వో సిన్ ఔర్ షరఫ్ మే ముమ్తాజ్ థే. ఔర్ అపస్ మే అహదో పైమాన్ కియా కే మక్కా మే జో బీ మజ్లూమ్ నజర్ ఆయేగా ఖ్వాహ్ మక్కా కా రెహ్నే వాలా హో యా కహీ ఔర్ కా హో యే సబ్ ఉస్కీ మదద్ ఔర్ హిమాయత్ మే ఉఠ్ ఖడే హోంగే. ఔర్ ఉస్కా హఖ్ దిల్వాకర్ రహేంగే. ఇస్ ఇజ్తెమా మే రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ భీ తష్రీఫ్ ఫర్మా థే. ఔర్ బాద్ మే షర్ఫే రిసాలత్ సే ముషర్రఫ్ హోనే కే బాద్ ఫర్మాయా కర్తే థే మైం అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జుద్ఆన్ కే మకాన్ పర్ ఏక్ ఐసే ముఆహదే మే షరీక్ థా కే ముఝే ఉస్కే ఇవజ్ సుర్ఖ్ ఊంట్ భీ పసంద్ నహీ. ఔర్ అగర్ దౌరే ఇస్లామ్ మే ఉస్ అహదో పైమాన్ కేలియే ముఝే బులాయా జాతా తో మైం లబ్బైక్ కెహ్తా.

ఇస్ ముఆహదే కీ రూహ్ అసబియ్యత్ కి తెహ్ సే ఉన్హే వాలీ జాహిలీ హమియ్యత్ కే మునాఫీ థీ. ఇస్ ముఆహదే కా సబబ్ యే బతాయా జాతా హై కే జబీద్ కా ఏక్ ఆద్మీ సామాన్ లేకర్ మక్కా ఆయా. ఔర్ ఆస్ బిన్ వాయిల్ నే ఉస్సే సామాన్ ఖరీదా. లేకిన్ ఉస్కా హఖ్ రోక్లియా. ఉస్నే హలీఫ్ కబాయిల్ అబ్దుద్ దార్, మఖ్జూమ్, జమహ్, సహమ్ ఔర్ అదీ సే మదద్ కీ దర్ఖాస్త్ కీ. లేకిన్ కిసీ నే తవజ్జుహ్ నా దీ. ఉస్కే బాద్ ఉస్నే జబలే అబూ కుబైస్ పర్ చఢ్కర్ బులంద్ ఆవాజ్ సే చంద్ అష్ఆర్ పఢే జిన్మే అప్నీ దాస్తానే మజ్లూమియత్ బయాన్ కీ థీ. ఉస్ పర్ జుబైర్ ఇబ్నె అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ నే దౌడ్ ధూప్ కీ ఔర్ కహా కే యే షఖ్స్ బేయారో మదద్గార్ క్యూం హై? ఉస్కీ కోషిష్ సే ఊపర్ జికిర్ కియే హువే కబాయిల్ జమా హోగయే. పహ్లే ముఆహదా తైకియా ఔర్ ఫిర్ ఆస్ బిన్ వాయిల్ సే ఉస్ జబీదీ కా హఖ్ దిల్వాయా.

జఫా కషీ కే జిందగీ

ఉన్ఫువానే షబాబ్ మే రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కా కోయీా ముఅయ్యన్ కామ్ నా థా. అల్బత్తా యే ఖబర్ ముతవాతిర్ హై కే ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ బక్రియాం చరాయేం ఔర్ మక్కా మే భీ అప్నే మక్కా కీ బక్రియాం చంద్ కీరాత్ కే ఇవజ్ చరాతే రహే. 25 సాల్ కీ ఉమర్ హుయీా తో హజ్రత్ ఖతీజా రజియల్లాహు అన్హా కా మాల్ లేకర్ తిజారత్ కేలియే ముల్కే షామ్ తష్రీఫ్ లేగయే. ఇబ్నె ఇస్హాఖ్ కా బయాన్

హై కే ఖదీజా బిన్తె ఖువైలిద్ ఏక్ ముఅజ్జజ్ మాల్దార్ ఔర్ తాజిర్ ఖాతూన్ థీఁ. లోగోఁ కో అప్నా మాల్ తిజారత్ కేలియే దేతీ థీఁ ఔర్ ముజారబత్ కే ఉసూల్ పర్ ఏక్ హిస్సా తై కర్లేతీ థీఁ. పూరా ఖబీల ఎ ఖురైష్ హీ తాజిర్ పేషా థా. జబ్ ఉన్హేఁ రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కీ రాస్త్ గోయీ, అమానత్దారీ ఔర్ మకారిమే అఖ్లాఖ్ కా ఇల్మ్ హువా తో ఉన్హోనే ఏక్ పైగామ్ కే జరియే పేషకష్ కీ కే ఆప్ ఉన్ కా మాల్ లేకర్ తిజారత్ కేలియే ఉన్కే గులామ్ మైసరహ్ కే సాథ్ ముల్కే షామ్ తషరీఫ్ లేజాయేఁ. వో దూస్రే తాజిరోఁ కో జో కుఛ్ దేతీ హైఁ ఉస్సే బెహ్తర్ ఉజ్రత్ ఆప్ కో దేంగీఁ. ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే యే పేష్కష్ కబూల్ కర్లీ. ఔర్ ఉన్ కా మాల్ లేకర్ ఉన్కే గులామ్ మైసరహ్ కే సాథ్ ముల్కే షామ్ తషీఫ్ లేగయే.

హజ్రత్ ఖదీజా రజియల్లాహు అన్హా సే షాదీ

జబ్ ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ మక్కా వాపస్ తషరీఫ్ లాయే ఔర్ హజ్రత్ ఖదీజా రజియల్లాహు అన్హా సే అప్నే మాల్ మే ఐసీ అమానత్ వ బర్కత్ దేఖీ జో ఉస్సే పెహ్లే కభీ నా దేఖీ థీ. ఔర్ ఇధర్ ఉన్కే గులామ్ మైసరహ్ నే ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కే షీరీఁ అఖ్లాఖ్, బులంద్ పాయా కిర్దార్, మౌజూ అందాజే ఫికర్, రాస్త్ గోయీ ఔర్ అమానత్దారానా తౌర్ తరీక్ కే ముతాల్లిఖ్ అప్నే ముషాహదాత్ బయాన్ కియే తో హజ్రత్ ఖదీజా రజియల్లాహు అన్హా కో అప్నా గమ్ గషతహ్ గౌహరే మత్లూబ్ దస్తయాబ్ హోగయా. ఉస్సే పెహ్లే బడే బడే సర్దార్ ఔర్ రయీస్ ఉన్ సే షాదీ కే ఖ్వాహఁ థేఁ. లేకిన్ ఉన్హోనే కిసీ కా పైగామ్ మంజూర్ నా కియా థా. అబ్ ఉన్హోనే అప్నే దిల్ కి బాత్ అప్నీ సహేలీ నఫీసా బిన్తే మునబ్బహ్ సే కహీ. ఔర్ నఫీసా నే జాకర్ నబి ఎ కరీమ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ సే గుఫ్తో షునీద్ కీ. ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే అప్నే చచావోఁ సే ఇస్ సిలసిలే మే బాత్ కీ. ఉన్హోనే హజ్రత్ ఖదీజా రజియల్లాహు అన్హా కే చాచా సే బాత్ కీ ఔర్ షాదీ కా పైగామ్ దియా. ఉస్కే బాద్ షాదీ హోగయీ. నికాహ్ మే బనీ హాషిమ్ ఔర్ రుఅసా ఎ ముజర్ షరీక్ హువే.

యే ముల్కే షామ్ సే వాపసీ కే 2 మహీనే బాద్ కీ బాత్ హై. ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే మెహెర్ మే 20 ఊంట్ దియే. ఉస్ వఖ్త్ హజ్రత్ ఖదీజా రజియల్లాహు అన్హా కీ ఉమర్ 40 సాల్ థీ. ఔర్ వో నసబో దౌలత్ ఔర్ సూఝ బూఝ్ కే లిహాజ్ సే అప్నీ కౌమ్ కీ సబ్ సే ముఅజ్జజ్ ఔర్ అఫ్జల్ ఖాతూన్ థీఁ. యే పెహ్లీ ఖాతూన్ థీఁ జిన్ సే రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే షాదీ కీ ఔర్ ఉన్కీ వఫాత్ తక్ కిసీ దూస్రీ ఖాతూన్ సే షాదీ నహీ కీ.

ఇబ్రాహీమ్ కే ఇలావా రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కీ బఖియా తమామ్ ఔలాద్ ఉన్హీ కే బతన్ సే థీఁ. సబ్ సే పెహ్లే కాసిమ్ పైదా హువే ఔర్ ఉన్హీ కే నామ్ పర్ ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కీ కునియత్ అబుల్ కాసిమ్ పడీ. ఫిర్ జైనబ్, రహుకయ్యా, ఉమ్మె కుల్సూమ్, ఫాతిమహ్ ఔర్ అబ్దుల్లాహ్ పైదా హువే. అబ్దుల్లాహ్ కా లకబ్ తయ్యిబ్ ఔర్ తాహిర్ థా. ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కే సబ్ బచ్చే బచ్పన్ హీ మే ఇంతెఖాల్ హోగయే. అల్బత్తా బచ్చియోఁ మే సే హర్ ఏక్ నే ఇస్లామ్ కా జమానా పాయా. ముసల్మాన్ హువే ఔర్ హిజ్రత్ కే షర్ఫ్ సే ముషర్రఫ్ హువేఁ. లికిన్ హజ్రత్ ఫాతిమా కే సివా బాఖీ సబ్ కా ఇంతెఖాల్ ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ హీ కీ జిందగీ మే హోగయా. హజ్రత్ ఫాతిమా కీ వఫాత్ ఆప్ కీ రిహ్లత్ కే 6 మాహ్ బాద్ హుయీ.

దోరుఖేపన్ కీ ముమానఅత్

బాజ్ లోగోఁ కీ ఆదత్ హెూతీ హై కే జబ్ దో ఆద్మియోఁ యా గ్రోహెూఁ మే ఇఖ్తెలాఫ్ ఔర్ ఝగ్డా హెూ తో వో హర్ ఫరీఖ్ సే మిల్కర్ దూస్రే కే ఖిలాఫ్ బాతేఁ కర్తే హైఁ. ఇసీ తరహ్ బాజ్ లోగ్ఁ కా హాల్ యే హెూతా హై కే జబ్ కిసీ సే మిల్తే హైఁ తో ఉస్కే సాథ్ అప్నే హుస్నే తాల్లుఖ్ కా ఇజ్హార్ కర్తే హైఁ ఔర్ పీఛే ఉస్కీ బురాయీ ఔర్ బద్ఖ్వాహీ కీ బాతేఁ కర్తే హైఁ. ఐసే ఆద్మీ కో ఉర్దూ జుబాన్ మే "దో రుఖా" కెహ్తే హైఁ. ఔర్ అరబీ మే "జుల్ వజ్హైన్" కహా జాతా హై. ఔర్ జాహిర్ హై కే యే తర్జే అమల్ ఏక్ తరహ్ కీ మునాఫఖత్ ఔర్ ఏక్ ఖిసమ్ కీ ధోకేబాజీ హై, జిస్సే బచ్నే కీ రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే అహ్లే ఈమాన్ కో సఖ్త్ తాకీద్ ఫర్మాయీ హై. ఔర్ బత్లాయా హై కే యే సఖ్త్ గునాహ్ కీ బాత్ హై. ఔర్ ఐసే లోగ్ సఖ్త్ తరీన్ అజాబ్ మే ముబ్తలా కియే జాయేంగే.

హజ్రత్ అబూ హురైరహ్ రజియల్లాహు అన్హు సే రివాయత్ హై కే రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే ఇర్షాద్ ఫర్మాయా: తుమ్ ఖియామత్ కే దిన్ సబ్ సే బురే హాల్ మే ఉస్ ఆద్మీ కో పావోగే జో కుఛ్ లోగోఁ కే పాస్ జాతా హై తో ఉస్కా రుఖ్ ఔర్ హెూజాతా హై ఔర్ దూస్రోఁ కే పాస్ జాతా హై తో ఔర్.

(బుఖారీ; ముస్లిం)

తష్రీహ్:

ఖియామత్ మే ఐసా ఆద్మీ జిస్ బత్తరీన్ హాలత్ మే దేఖా జాయేగా ఉస్కీ కుఛ్ తఫ్సీల్ ఇస్సే అగ్లీ హదీస్ సే మాలూమ్ హెూసక్తీ హై.

హజ్రత్ అమ్మార్ ఇబ్నె యాసిర్ రజియల్లాహు అన్హుమా సే రివాయత్ హై కే రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే ఫర్మాయా: "దునియా మే జో షఖ్స్ దోరుఖా హెూగా (ఔర్ మునాఫిఖోఁ కీ తరహ్ ముఖ్తలిఫ్ లోగోఁ సే ముఖ్తలిఫ్ ఖిసమ్ కీ బాతేఁ కరేగా) ఖియామత్ కే దిన్ ఉస్కే మూ మే ఆగ్ కీ దో జుబానేఁ హెూంగీ.

(అబూదావూద్)

తష్రీహ్:

అచ్ఛే ఆమాల్ ఔర్ అచ్ఛే అఖ్లాఖ్ జిన్ పర్ ఆఖిరత్ మే సవాబ్ కే వాదే హైఁ ముఖ్తలిఫ్ ఖిసమ్ కే హైఁ. ఔర్ ఉన్కే దర్జే భీ ముఖ్తలిఫ్ హైఁ. ఇసీ తరహ్ బురే ఆమాల్ ఔర్ బురే అఖ్లాఖ్ జిన్ పర్ అజాబ్ కీ వయీదేఁ హైఁ వో భీ ముఖ్తలిఫ్ ఖిసమ్ కే ఔర్ ముఖ్తలిఫ్ దర్జే కే హైఁ. అల్లాహ్ త ఆలా నే అప్నే ఇల్మో హిక్మత్ సే హర్ నేకీ ఔర్ బదీ కా సవాబ్ వ అజాబ్ ఉస్కే మునాసిబ్ ముఖ్రర్ ఫర్మాయా హై. పస్ దోరుఖా పన్ (జో ఏఖ్ తరహ్ కీ మునాఫఖత్ హై) ఉస్కీ సజా యే ముఖ్రర్ ఫర్మాయీ గయీ హై కే ఆద్మీ కే మూ మే వహాఁ ఆగ్ కీ దో జుబానేఁ హెూంగీ. (అల్లాహ్

హమారీ హిఫాజత్ ఫర్మాయే) వాజెహ్ రహే కే జాన్‌వరోఁ మే సే బాజే సాంపోఁ కీ దో జుబానే హెూతీ హైఁ.

యహాఁ యే బాత్ హమారేలియే సోచ్నే సమర్ఝ్నే కీ హై కే బాజ్ బద్ ఆమాలియాఁ ఔర్ బద్ అఖ్‌లాఖియాఁ హఖీఖత్ మే బొహెూత్ హీ ఖతర్‌నాక్ ఔర్ అల్లాహ్ తఆలా కే నజ్‌దీక్ నిహాయత్ సంగీన్ హైఁ. లేకిన్ హమ్ లోగ్ ఉన్ కో మామూలీ బాత్ సమర్ఝ్తే హైఁ. ఔర్ ఉన్ సే బచ్నే కీ జిత్నీ ఫిక్ర్ కర్నీ చాహియే ఉత్నీ ఫిక్ర్ నహీ కర్తే. ఐసీ హీ బురాయియోఁ కే బారే మే ఖుర్‌ఆనే మజీద్ మే ఫర్మాయా గయా హై:

వ తఅెూసబూనహూ హయ్యినా వ హువ ఇందల్లాహి అజీమ్

(తుమ్ ఉస్కో మామూలీ ఔర్ హిల్కీ బాత్ సమర్ఝ్తే హెూ. హాలాంకే అల్లాహ్ తఆలా కే నజ్‌దీక్ వో బొహెూత్ సంగీన్ ఔర్ బొహెూత్ బడీ బాత్ హై).

యే బురీ ఆదత్ (దోరుఖీ పన్) భీ ఇసీ తరహ్ కా హై. హమ్మే సే బొహెూత్ సే ఇస్కో మామూలీ బాత్ సమర్ఝ్తే హైఁ. ఔర్ ఉస్సే బచ్నే కీ ఫిక్ర్ నహీ కర్తే. హాలాంకే ఇన్ దోనోఁ హదీసోఁ సే మాలూమ్ హెూతా హై కే యే కిత్నా సంగీన్ ఔర్ ఖతర్‌నాక్ గునాహ్ హై. ఔర్ ఆఖిరత్ మే ఇస్ పర్ కిత్నా సఖ్త్ అజాబ్ హెూనేవాలా హై.

———— o ————

సువాలో జవాబ్

1. క్యా నఫిల్ నమాజేఁ ఘర్ మే పఢ్‌నీ చాహియే?

జ: నఫిల్ నమాజేఁ ఘర్ మే అదా కర్నా ముస్తహబ్ హై. కయీ అహాదీస్ మే ఇస్కా జికర్ మిల్తా హై.

(1) హజ్రత్ జైద్ బిన్ సాబిత్ రజియల్లాహు అన్‌హు సే రివాయత్ హై కే రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే ఇర్‌షాద్ ఫర్మాయా: అయ్ లోగో ! ఘరో మే నమాజ్ పఢో. బేషక్ అఫ్‌జల్ తరీన్ నమాజ్ ఆద్మీ కీ నమాజోఁ మే సే వో హై జో అప్నే ఘర్ మే అదా కీజాయే సివాయే ఫరజ్ నమాజ్ కే. (బుఖారీ; ముస్లిం)

ఫరజ్ నమాజును మసీదులో సామూహికంగా నెరవేర్చవలసి ఉంటుంది. ఇకపోతే మిగిలిన సున్నత్, నఫిల్ నమాజులను ఇంట్లో, మస్జిద్‌లో ఎక్కడైనా చేసుకోవచ్చు. అయితే వాటిని ఇంట్లో చేసుకోవటమే ఉత్తమం. పై హదీసులో సున్నత్, నఫిల్ నమాజులను ఇంట్లో చేసుకోవాలని ఆదేశించబడింది.

(2) హజ్రత్ ఇబ్నె ఉమర్ రజియల్లాహు అన్‌హు సే రివాయత్ హై కే రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే ఫర్మాయా: "తుమ్ అప్నీ నమాజోఁ కా కుఛ్ హిస్సా అప్నే ఘరోఁ మే ముఖర్రర్ కరో. ఔర్ ఉన్కో (యానీ ఘరోఁ కో) ఖబరస్తాన్ మత్ బనావో. (బుఖారీ; ముస్లిం)

(3) హజ్రత్ జాబిర్ రజియల్లాహు అన్‌హు సే రివాయత్ హై కే రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే ఫర్మాయా: "జబ్ తుమ్మే సే కోయీ మస్జిద్ మే నమాజ్ అదా కర్లే తో వో అప్నే ఘర్ కేలియే అప్నీ (నఫిల్) నమాజ్ కా కుఛ్ హిస్సా రఖ్‌లే. బేషక్ అల్లాహ్ తఆలా ఉస్కే ఘర్ మే ఉస్ నమాజ్ కీ వజహ్ సే ఖైరో బర్కత్ ఇనాయత్ ఫర్మానే వాలే హైఁ. (ముస్లిం)

మేరాజున్నబీ ﷺ

ఖసోసీ మజ్మూన్

వాఖియ ఎ మేరాజ్ కీ తఫ్సీలాత్ మే జానే సే పెహ్లే 4 బాతేఁ బయాన్ కర్నీ హై. 1. బొహొత్ సే లోగోఁ నే వాఖియ ఎ మేరాజ్ కే తాల్లుఖ్ సే బొహొత్ సీ మన్ఘుడత్ బాతేఁ ఘుడ్ రఖ్ఖీ హైఁజిన్మే సే బాజ్ తో ఇత్నీ కుఫ్రియా హై కే నవూజు బిల్లాహ్ ఉన్ కా ఏతెఖాద్ రఖ్నా భీ ఆద్మీ కో దాయిర ఎ ఇస్లామ్ సే ఖారిజ్ కర్దేతా హై. మసలన్ ఏక్ ఇజ్లస్ మే ఏక్ ముఖ్రిర్ బయాన్ కర్ రహే థే కే మేరాజ్ మే జబ్ ఆప్ అల్లాహ్ కే పాస్ గయే తో ఆప్ నే అల్లాహ్ కా దీదార్ కర్నా చాహా, ఆప్ నే హిమ్మత్ కర్నే అల్లాహ్ కే సామ్నే కా పర్ద్ హిటాయా తో క్యా దేఖ్తే హైఁ కే వహాఁ ఖుద్ రసూలే ఖుదా సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ బైఠే హైఁ. (నూజుబిల్లాహ్, యే సరాసర్ ఝూట్ ఔర్ మన్ఘుడత్ బాత్ హై). బాజ్ లోగ్ కెహ్తే హైఁ కే మేరాజ్ మే జబ్ బురాఖ్ ఆస్మాన్ పర్ చడ్రహా థా తో వో ఫిసల్ గయా తో గౌసే ఆజం నే ఉస్కో అప్నే కంధో పర్ ఉఠాయా ఔర్ ఊపర్ పహుంచాయా. (నూజుబిల్లాహ్) ఇస్ ఖిసమ్ కీ బాతేఁ బే బునియాద్ ఔర్ గలత్ హై. హమారా వాఖియ ఎ మరాజ్ కో లిఖ్నే కా మన్షా యహీ హై కే లోగోఁ కో వాఖియే కా సహీ ఇల్మ్ హొ. 2. ఇస్కేలియే హమ్ నే సిర్ఫ్ బుఖారీ ఔర్ ముస్లిం సే (జో హదీస్ కీ సబ్ సే మోతబర్ కితాబేఁ హైఁ ఉన్హీ సే) వాఖియ ఎ మేరాజ్ కో బయాన్ కర్నే కీ కోషిష్ కీ హై. జహాఁ కహీ కిసీ దూస్రీ కితాబ్ సే కోయీ బాత్ లీ హొ (ఖుసూసన్ దీగర్ ముషాహదాత్ కే తెహొత్) వహీ పర్ ఉస్కా హవాలా రకమ్ కర్దియా హై. 3. హదీస్ కీ దూస్రీ కితాబోఁ మే అగర్ చే కుఛ్ ఔర్ బాతేఁ ఆయీ హైఁ జో కే మోతబర్ భీ హైఁ లేకిన్ ఇఖ్తెసార్ ఔర్ సిహ్హత్ కా ఆలా మేయార్ మల్హూజ్ రఖ్నే కేలియే ఉన్కో మజ్మూన్ మే నహీ లియా హై. 4. ఉర్దూ మజ్మూన్ మే హదీస్ కా తర్జమా నకల్ కియా హై జబ్కే తెలుగు మజ్మూన్ మే రివాయత్ బిల్ మానా సే కామ్ లియా హై. ఉమ్మీద్ హై కే యే మజ్మూన్ సభీ కేలియే నాఫె హొగా.

సహీ ముస్లిం మే హజ్రత్ అనస్ బిన్ మాలిక్ రజియల్లాహు అన్హు సే రివాయత్ హై కే రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే ఇర్షాద్ ఫర్మాయా "కే మేరే పాస్ ఏక్ బురాఖ్ లాయాగయా జో లంబా సుఫేద్ రంగ్ కా చౌపాయా థా. ఉస్కా కద్ గధే సే బడా ఔర్ ఖచ్చర్ సే ఛోటా థా. వో అప్నా ఖదమ్ వహాఁ రఖ్తా థా జహాఁ తక్ ఉస్కి నజర్ పడ్తీ థీ. మై ఉస్ పర్ సవార్ హువా యహాఁ తక్ కే మైఁ బైతుల్ మఖ్దిస్ పహుంచ్గయా. మైఁ నే ఉస్ బురాఖ్ కో ఉస్ హల్ఖే సే బాంధ్ దియా జిస్సే హజరాతే అంబియా ఎ కిరామ్ అలైహిముస్సలామ్ బాంధాకర్తే థే. ఫిర్ మై మస్జిద్ మే దాఖిల్ హువా

ఔర్ ఉస్మే దో రకాతేఁ పఢీ. ఫిర్ మై మస్జిద్ సే బాహర్ ఆయా తో జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ మేరే పాస్ ఏక్ బర్తన్ మే షరాబ్ ఔర్ ఏక్ బర్తన్ మే దూధ్ లేకర్ ఆయే. మైఁ నే దూధ్ కో లియా. ఉస్ పర్ హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ నే కహా ఆప్ నే ఫిత్రత్ కో ఇఖ్తియార్ కర్లియా. ఫిర్ హమే ఆస్మాన్ కీ తరఫ్ లేజాయా గయా.

హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ నే ఆస్మాన్ కే ఖాజిన్ సే కహా కే ఖోలియే. ఉస్నే సువాల్ కియా కే ఆప్ కే సాత్ కౌన్ హై? జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ నే జవాబ్ దియా కే "ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ హైఁ" ఉస్నే దర్యాఫ్త్ కియా క్యా ఉన్హే బులాయా గయా హై? జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ నే జవాబ్ దియా కే హాఁ, ఉన్హే బులాయా గయా హై. ఉస్పర్ మర్హబా కహాగయా ఔర్ దర్వాజా ఖోల్దియా గయా. ఔర్ కహాగయా కే ఉన్కా ఆనా బొహొత్ అచ్ఛా ఆనా హై. హమ్ ఊపర్ పహుంచే తో వహాఁ హజ్రత్ ఆదమ్ అలైహిస్సలామ్ కో పాయా. మైఁ నే ఉన్హే సలామ్ కియా. ఉన్హొనే ఫర్మాయా "మర్హబమ్ బిక మిన్ ఇబ్నిన్ వ నబియ్యిన్ (బేటే ఔర్ నబీ కేలియే మర్హబా) ఫిర్ హమ్ దూసరే ఆస్మాన్ తక్ పహుంచే, వహాఁ భీ జిబ్రయీల్ సే ఉసీ తరహ్ కా సువాల్ జవాబ్ హువా జో పెహ్లే ఆస్మాన్ మే దాఖిల్ హొనే సే కబ్ల్ కియాగయా థా. జబ్ దర్వాజా ఖోల్దియా గయా ఔర్ ఊపర్ పహుంచే తో వహాఁ హజ్రత్ ఈసా ఔర్ హజ్రత్ యహ్యా అలైహిమస్సలామ్ కో పాయా. ఉన్హొనే భీ మర్హబా కహా. ఉన్కే అల్ఫాజ్ యూఁ థే "మర్హబమ్ బిక మిన్ అఖిన్ వ నబియ్యిన్" (మర్హబా హొ భాయీ కేలియే ఔర్ నబీ కేలియే). ఫిర్ హమ్ తీస్రే ఆస్మాన్ పర్ పహుంచే, వహాఁ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ సే వహీ సవాల్ హువా జో పెహ్లే ఆస్మాన్ మే దాఖిల్ హొనే సే కబ్ల్ హువా థా. ఫిర్ దర్వాజా ఖోల్దియా గయా తో హమ్ ఊపర్ పహుంచ్గయే. వహాఁ యూసుఫ్ అలైహిస్సలామ్ కో పాయా. మైఁ నే ఉన్హే సలామ్ కియా, ఉన్హొనే మర్హబమ్ బిక మిన్ అఖిన్ వ నబియ్యిన్ కహా. ఫిర్ హమ్ చౌథే ఆస్మాన్ తక్ పహుంచే. వహాఁ భీ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ సే హస్బే సాబిక్ సవాల్ జవాబ్ హువా. దర్వాజా ఖోల్దియా గయా తో హమ్ ఊపర్ పహుంచ్ గయే. వహాఁ హజ్రత్ ఇద్రీస్ అలైహిస్సలామ్ కో పాయా. మైఁ నే ఉన్కో సలామ్ కియా. ఉన్హొనే భీ వహీ కహా "మర్హబమ్ బిక మిన్ అఖిన్ వ నబియ్యిన్" ఫిర్ హమ్ పాంచ్వే ఆస్మాన్ పర్ పహుంచే తో వహాఁ భీ హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ సే హస్బే సాబిక్ సవాల్ జవాబ్ హువా. దర్వాజా ఖోల్దియా గయా తో హమ్ ఊపర్ పహుంచే. వహాఁ హజ్రత్ హారూన్ అలైహిస్సలామ్ కో పాయా. మైఁ నే ఉన్కో సలామ్ కియా. ఉన్హొనే భీ మర్హబమ్ బిక మిన్ అఖిన్ వ నబియ్యిన్ కహా. ఫిర్ హమ్ ఛటే ఆస్మాన్ తక్ పహుంచే. వహాఁ భీ హస్బే సాబిక్ హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ సే వహీ సవాల్ జవాబ్ హువే. జబ్ దర్వాజా ఖోల్దియా గయా తో హమ్ ఊపర్ పహుంచ్ గయే. వహాఁ హజ్రత్ మూసా అలైహిస్సలామ్ కో పాయా. మై నే ఉన్హే సలామ్ కియా. ఉన్హొనే భీ మర్హబమ్ బిక మిన్ అఖిన్ వ నబియ్యిన్ కహా. జబ్ మై ఆగే బఢ్గయా తో వో రోనే లగే. ఉన్ సే సవాల్ కియా గయా కే ఆప్ కే రోనే కా సబబ్ క్యా హై? ఉన్హొనే జవాబ్ దియా కే ఏక్ లడ్కా మేరే బాద్ మబ్ఊస్ హువా. ఉస్కీ ఉమ్మత్ కే లోగ్ జన్నత్ మే దాఖిల్ హొంగే జో మేరీ ఉమ్మత్ కే దాఖిల్ హొనే వాలోఁ సే అఫ్జల్ హొంగే (దూస్రీ రివాయత్ మే హై కే

ఉస్కీ ఉమ్మత్ కే జన్నత్ మే దాఖిల్ హోనే వాలే మేరీ ఉమ్మత్ సే జ్యాదా హోంగే). ఫిర్ హమ్ సాత్వే ఆస్మాన్ పర్ పహుంచే. వహాఁ భీ హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ సే హస్బే సాబిక్ సవాల్ జవాబ్ హువా. జబ్ దర్వాజా ఖుల్గయా తో హమ్ ఊపర్ పహుంచే. వహాఁ హజ్రత్ ఇబ్రాహీమ్ అలైహిస్సలామ్ కో పాయా. మైఁ నే ఉన్హే సలామ్ కియా, ఉన్హోనే ఫర్మాయా "మర్హబమ్ బిక మిన్ ఇబ్నిన్ వ నబియ్యిన్".

ఉస్కే బాద్ బైతుల్ మామూర్ మేరే సామ్నే కర్దియా గయా. మైఁ నే జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ సే సవాల్ కియా కే యే క్యాహై? ఉన్హోఁ నే జవాబ్ దియా కే యే బైతుల్ మామూర్ హై. ఇస్మే రోజానా 70,000 ఫరిష్తే నమాజ్ పఢ్‌తే హైఁ. జబ్ నికల్ కర్ చలేజాతే హైఁ కభీ వాపస్ నహీ హోతే. ఫిర్ మేరే సామ్నే సిద్రతుల్ మున్‌తహా కో లాయాగయా. క్యా దేఖ్తా హూఁ కే ఉస్కే బేర్ హజర్ కే మట్కోఁ కే బరాబర్ హైఁ, ఔర్ ఉస్కే పత్తే హాథీ కే కానోఁ కే బరాబర్ హైఁ.

సిద్రతుల్ మున్‌తహా కీ జడ్ మే 4 నెహ్రేఁ నజర్ ఆయీఁ. 2 బాతిని నెహ్రేఁ ఔర్ 2 జాహిరీ నెహ్రేఁ. మైఁ నే జిబ్రయీల్ సే దర్యాఫ్త్ కియా తో ఉన్హోనే బతాయా కే బాతినీ 2 నెహ్రేఁ జన్నత్ కి నెహ్రేఁ హైఁ ఔర్ జాహిరీ 2 నెహ్రేఁ ఫురాత్ ఔర్ నీల్ హైఁ.

జబ్ సిద్రతుల్ మున్‌తహా కో అల్లాహ్ కే హుకుమ్ సే ఢాంక్నే వాలీ చీజోఁ నే ఢాంక్‌లియా[1] తో ఉస్కా హాల్ బదల్‌గయా. అల్లాహ్ కీ మఖ్లుఖ్ మే ఇత్నీ తాఖత్ నహీ కే ఉస్కే హుస్న్ కో బయాన్ కర్‌సకే.

ఉస్ వఖ్త్ ముఝ్‌పర్ అల్లాహ్ తఆలా నే ఉన్ చీజోఁ కీ వహీ ఫర్మాయీ జిన్‌కీ వహీ ఉస్ వఖ్త్ ఫర్మానా మన్‌జూర్ థా.[2] ఔర్ రాత్ దిన్ మే రోజానా 50 నమాజేఁ పఢ్‌నా ఫర్జ్ కియా గయా.

వాపోఁ వాపస్ ఉత్‌రా ఔర్ మూసా అలైహిస్సలామ్ పర్ గుజర్ హువా తో ఉన్హోనే దర్యాఫ్త్ కియా కే ఆప్ కే రబ్ నే ఆప్ కీ ఉమ్మత్ పర్ క్యా ఫరజ్ కియా? మైఁ నే కహా 50 నమాజేఁ ఫరజ్ ఫర్మాయీ హైఁ. ఉన్హోనే కహా కే వాపస్ జాయియే, అప్నే రబ్ సే తఖ్‌ఫీఫ్ కా సువాల్ కీజియే, కూఁ కే ఆప్ కీ ఉమ్మత్ ఉస్కీ తాఖత్ నహీ రఖ్ సక్తీ. మైఁ బనీ ఇస్రాయీల్ కో ఆజ్మాచుకా హూఁ. ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే ఫర్మాయా కే మైఁ అప్నే రబ్ కీ తరఫ్ వాపస్ లౌటా ఔర్ అర్జ్‌కియా కే అయ్ రబ్ ! మేరీ ఉమ్మత్ పర్ తఖ్‌ఫీఫ్ ఫర్మాదీజియే. చునాన్‌చే 5 నమాజేఁ కమ్ ఫర్మాదీ. మైఁ మూసా అలైహిస్సలామ్ కే పాస్ వాపస్ ఆయా ఔర్ మైఁ నే బతాయా కే 5 నమాజేఁ కమ్ కర్దీ గయీ హైఁ. ఉన్హోనే కహా కే ఆప్ కీ ఉమ్మత్ ఇస్కీ తాఖత్ నహీ రఖ్

---

1. హజ్రత్ అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్నె మస్‌ఊద్ రజియల్లాహు అన్హు కి రివాయత్ మే హై కే సిద్రతుల్ మున్‌తహా కో సోనే కే పర్వానోఁ నే ఢాంక్ రఖ్ఖా థా. (ముస్లిం) 2. మేరాజ్ కీ రాత్ మే నమాజోఁ కా జో ఇన్‌ఆమ్ మిలా ఇస్కే ఇలావా అల్లాహ్ తఆలా నే సూరతుల్ బఖరా కీ ఆఖ్రీ ఆయాత్ "ఆమనర్రసూలు సే లేకర్ అఖిర్ తక్" ఇనాయత్ ఫర్మాయా ఔర్ సాథ్ హీ ఇస్ ఖానూన్ కా భీ ఏలాన్ ఫర్మాయా కే రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కే ఉమ్మతియోఁ కే బడే బడే గునాహ్ బఖష్ దియే జాయేంగే జో షిర్క్ నా కర్తే హోఁ. (ముస్లిం) మత్లబ్ యే హై కే బడే గునాహోఁ కీ వజహ్ సే కాఫిరోఁ కీ తరహ్ హమేషా జహన్నమ్ మే నహీ రహేంగే, బల్కే తౌబా సే మాఫ్ హోజాయేంగే యా అజాబ్ బుగత్నే కే బాద్ జహన్నమ్ సే నికాల్‌దియా జాయేగా. (షరహ్ ననవీ)

సక్తీ, ఆప్ అప్నే రబ్ కీ తరఫ్ రుజూ కీజియే ఔర్ తఖ్ఫీఫ్ కా సువాల్ కీజియే. ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే ఫర్మాయా కే మైఁ బార్ బార్ వాపస్ హోరహా (కభీ మూసా అలైహిస్సలామ్ కే పాస్ ఆతా కభీ బార్గాహే ఇలాహీమే హాజిర్ హోతా) యహాఁ తక్కే 5 నమాజేఁ రెహ్గయాఁ. అల్లాహ్ తఆలా నే ఫర్మాయా కే అయ్ ముహమ్మద్ ! యే రోజానా దిన్ రాత్ మే 5 నమాజేఁ హైఁ. హర్ నమాజ్ కే బద్లే మే 10 నమాజోఁ కా సవాబ్ మిలేగా. లిహాజా యే (సవాబ్ మే) 50 హీ హైఁ. జో షఖ్స్ కిసీ నేకీ కా ఇరాదా కరేగా ఫిర్ ఉసే నా కరేగా తో ఉస్కేలియే (మెహెజ్ నేక్ ఇరాదే కీ వజహ్ సే) ఏక్ నేకీ లిఖ్దీ జాయేగీ. ఔర్ జిస్ షఖ్స్ నే ఇరాదా కర్నే కే బాద్ అమల్ భీ కర్లియా తో ఉస్కేలియే 10 నేకియాఁ లిఖ్దీ జాయేంగీ. ఔర్ జిస్ షఖ్స్ నే కిసీ బురాయీ కా ఇరాదా కియా ఔర్ ఉస్ పర్ అమల్ నా కియా తో కుఛ్ భీ నా లిఖ్ఖా జాయేగా. ఔర్ అగరే అప్నే ఇరాదే కే ముతాబిఖ్ అమల్ కర్లియా తో 1 గునాహ్ లిఖ్ఖా జాయేగా. ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే ఫర్మాయా కే మైఁ నీచే వాపస్ ఆయా తో హజ్రత్ మూసా అలైహిస్సలామ్ తక్ పహుంచా ఔర్ ఉన్హే బాత్ బతాదీ. ఉన్హోనే కహా కే వాపస్ జావ్, అప్నే రబ్ సే తఖ్ఫీఫ్ కా సువాల్ కరో. మైఁ నే కహా మైఁ బార్ బార్ అప్నే రబ్ కీ బార్గాహ్ మే ముఆజఅత్ కర్తా రహా హూఁ యహాఁ తక్ అబ్ ముఝే షర్మ్ ఆతీ హై. (సహీ ముస్లిం)

ఇమామ్ ఇబ్నె కసీర్ నే తఫ్సీరే ఇబ్నె కసీర్ మే హజ్రత్ అనస్ బిన్ మాలిక్ రజియల్లాహు అన్హు కీ రివాయత్ జో అబీ హాతిమ్ కే హవాలే సే నకల్ కీ హై ఉస్మే యూఁ హై (జబ్ బైతుల్ మఖ్దిస్ పహుంచే తో) బొహొత్ సే లోగ్ జమా హువే ఫిర్ ఏక్ అజాన్ దేనే వాలే నే అజాన్ దీ, ఉస్కే బాద్ హమ్ సఫేఁ బనాకర్ ఖడే హోగయే, ఇన్తెజార్ మే థే కే కౌన్ ఇమామ్ బనేగా? హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ నే మేరా హాథ్ పకడ్ కర్ ఆగే బఢాదియా ఔర్ మైఁ నే హాజిరీన్ కో నమాజ్ పఢాదీ. జబ్ మైఁ నమాజ్ సే ఫారిగ్ హువా తో హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ నే కహా అయ్ ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ ! ఆప్ జాన్తే హైఁ కే ఆప్ కే పీఛే కిన్ హజ్రాత్ నే నమాజ్ పఢీ హై? మైఁ నే కహా నహీ. హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ నే కహా కే జిన్హే భీ నబీ అల్లాహ్ తఆలా నే మబ్ఊస్ ఫర్మాయే హైఁ ఉన్ సబ్ నే ఆప్ కే పీఛే నమాజ్ పఢీ హై.[1]

హజ్రత్ అబూ హురైరహ్ రజియల్లాహు అన్హు సే మన్కూల్ ఏక్ రివాయత్ మే యే భీ హై కే జబ్ నమాజ్ సే ఫారిగ్ హువా తో కిసీ కెహ్నే వాలే నే కహా కే అయ్ ముహమ్మద్ ! యే దోజఖ్ కా దారోగా హై. ఉస్కో సలామ్ కీజియే. మైఁ ఉస్కీ తరఫ్ ముతవజ్జెహ్ హువా తో ఉస్నే ఖుద్ సలామ్ కియా. (ముస్లిం)

---

1. బాజ్ ఉలమా కీ రాయ్ యే హై కే అంబియా అలైహిముస్సలామ్ కో నమాజ్ పఢానే కా వాఖియా ఆస్మానోఁ పర్ తష్రీఫ్ లేజానే సే పెహ్లే పేష్ ఆయా. జబ్కే బొహొత్ సే దీగర్ ఉలమా కా మాన్నా హై కే వాపసీ మే జబ్ బైతుల్ మఖ్దిస్ ఆయే తో ఉస్ వఖ్త్ యే వాఖియా పేష్ ఆయా. ఫిర్ జిస్ బురాఖ్ కో వహాఁ బాందకర్ రఖ్ఖా థా ఉసీ పర్ సవార్ హోకర్ మక్కా ముకర్రమా వాపస్ తష్రీఫ్ లాయే.

బైతుల్ మఖ్‌దిస్ తక్ పహుంచ్‌నా, ఫిర్ వహాఁ సే ఆస్మానోఁ తక్ తష్రీఫ్ లేజానా ఔర్ మక్కా ముఅజ్జమా తక్ వాపస్ ఆజానా ఏక్ హీ రాత్ మే హువా. సుబహ్ కో జబ్ ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే మేరాజ్ కా వాఖియా బయాన్ కియా తో ఖురైష్ తాజ్జుబ్ కర్నే లగే ఔర్ ఝుట్లానే లగే ఔర్ హజ్రత్ అబూ బకర్ సిద్దీఖ్ రజియల్లాహు అన్హు కే పాస్ పహుంచే. ఉన్ సే కహా కే ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్) బయాన్ కర్ రహే హైఁ కే రాత్ కో ఉన్‌హోనే ఇస్ ఇస్ తరహ్ సఫర్ కియా. ఫిర్ సుబహ్ హోనే సే పెహ్లే వాపస్ ఆగయే. హజ్రత్ అబూ బక్ర్ రజియల్లాహు అన్హు నే కహా "ఇన్ కాన కాలహూ ఫకద్ సదక" కే అగర్ ఉన్‌హోనే యే బయాన్ కియా హై తో సచ్ ఫర్మాయా హై. హజ్రత్ అబూ బక్ర్ సిద్దీఖ్ రజియల్లాహు అన్హు సే వో లోగ్ కెహ్నే లగే కే క్యా తుమ్ ఇస్ బాత్ కి భీ తస్‌దీక్ కర్తే హో? ఉన్‌హోనే ఫర్మాయా "కే మైఁ తో ఇస్సే భీ జ్యాదా అజీబ్ బాతోఁ కీ తస్‌దీక్ కర్తా హూఁ, ఔర్ వో యే హై కే ఆస్మాన్ సే ఆప్ కే పాస్ ఖబర్ ఆతీ హై. ఇసీ వజహ్ సే హజ్రత్ అబూ బక్ర్ రజియల్లాహు అన్హూ కా లకబ్ సిద్దీఖ్ పడ్‌గయా. (దలాయిలున్ నుబువ్వహ్ లిల్ బైహఖీ; అల్ బిదాయా వన్ నిహాయా లిల్ హాఫిజ్ ఇబ్నె కసీర్)

అల్లాహ్ తఆలా నే బైతుల్ మఖ్‌దిస్ కో ఆప్ కే సామ్నే పేష్ ఫర్మాదియా:

ఖురైష్ తిజారత్ కేలియే మక్కా సే షామ్ జాయా కర్తే థే. బైతుల్ మఖ్‌దిస్ ఉన్‌కా దేఖా హువా థా. కెహ్నే లగే అచ్ఛా ! అగర్ ఆప్ రాత్ బైతుల్ మఖ్‌దిస్ గయే థే, ఉస్మే నమాజ్ పఢీ హై తో బతాయియే బైతుల్ మఖ్‌దిస్ మే ఫులాఁ ఫులాఁ చీజ్ కైసీ హై? (యానీ ఉస్కే సుతూన్ ఔర్ దర్వాజోఁ ఔర్ దూస్రీ చీజోఁ కే బారే మే సవాల్ కర్నా షురూ కర్దియా) ఉస్ వఖ్త్ ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ "హతీమ్" మే థే. ఆప్ నే ఫర్మాయా కే ఉన్ లోగోఁ కే సువాల్ పర్ ముఝే బడీ బేచైనీ హుయీ. ఇస్ జైసీ బేచైనీ కభీ నహీ హుయి. మైఁ నే బైతుల్ మఖ్‌దిస్ కో దేఖా తో థా లేకిన్ ఖూబ్ అచ్ఛీ తరహ్ ఉస్కీ హర్ చీజ్ కో మెహ్‌ఫూజ్ నహీ కియా. (ఇస్కా క్యా అందాజా థా కే ఉన్ చీజోఁ కే బారే మే సువాల్ కియా జాయేగా.) అల్లాహ్ జల్ల షానుహూ నే బైతుల్ మఖ్‌దిస్ కో మేరీ తరఫ్ ఇస్ తరహ్ ఉఠాదియా కే ముఝ్ సే ఖురైషే మక్కా జో భీ కుఛ్ పూఛ్‌తే రహే మైఁ ఉన్ సబ్ కా జవాబ్ దేతా రహా. (ముస్లిం)

బుఖారీ కీ రివాయత్ కే అల్‌ఫాజ్ యే హైఁ "అల్లాహ్ నే బైతుల్ మఖ్‌దిస్ కో మేరేలియే వాజెహ్ తరీఖే పర్ రోషన్ ఫర్మాదియా. మైఁ ఉసే దేఖ్‌తా రహా ఔర్ ఉస్కీ జో నిషానియాఁ పూఛ్ రహే థే వో మైఁ ఉన్హే బతారహా థా. (బుఖారీ)

తఫ్సీరే ఇబ్నె కసీర్ మే హై కే జబ్ ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే బైతుల్ మఖ్‌దిస్ కీ అలామాత్ సబ్ బతాదీఁ తో వో లోగ్ జో ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కీ బాత్ పర్ షక్ కర్నే కీ వజహ్ సే బైతుల్ మఖ్‌దిస్ కీ నిషానియాఁ దర్యాఫ్త్ కర్ రహే థే కెహ్నే లగే కే అల్లాహ్ కీ కసమ్ బైతుల్ మఖ్‌దిస్ కే బారే మే సహీ బయాన్ కర్దియా.

రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే ఖురైష్ కో యే భీ బతాయా కే ముఝే సఫర్ మే ఫులాఁ వాదీ మే ఫులాఁ కబీలే కా ఖాఫిలా మిలా థా. ఉన్ కా ఏక్ ఊంట్ భాగ్ గయా థా. మైఁ నే ఉన్హే బతాయా కే తుమ్‌హారా ఊంట్ ఫులాఁ జగహ్ పర్ హై. యే ఉస్ వక్త్ కీ బాత్ హై జబ్ మైఁ బైతుల్ మఖ్‌దిస్ కీ తరఫ్ జారహా థా. ఫిర్ జబ్ మైఁ వాపస్ ఆరహా థా తో ముఖామే

"జజ్‌నాన్" మే పహుంచా. దేఖా కే వో లోగ్ సోరహే హైఁ. ఏక్ బర్‌తన్ మే పానీ థా జిసే ఉన్‌హోఁ నే కిసీ చీజ్ సే ఢాంక్ రఖ్ఖా థా. మైఁ నే ఉస్కా ఢక్కన్ హిటాయా ఔర్ పానీ పీకర్ ఉసీ తరహ్ ఢాంక్‌దియా జిస్ తరహ్ సే ఢకా హువా థా. (అహ్లే అరబ్ పానీ, దూధ్ ఔర్ దీగర్ మామూలీ చీజోఁ కే బారే మే ఆమ్ తౌర్ సే బే ఇజాజత్ ఖర్చ్ కర్నే పర్ ఏతెరాజ్ నహీ కర్తే థే. ఐసీ చీజేఁ బిలా ఇజాజత్ ఇస్తెమాల్ మే ఉన్కే యహాఁ రివాజ్ ఆమ్ పజీర్ థా. ఇజాజతే ఆమ్మా కీ వజహ్ సే సరీహ్ ఇజాజత్ కీ జరూరత్ మెహ్‌సూస్ నహీ కర్తే థే.) ఆప్ నే మజీద్ ఫర్మాయా కే దేఖో వో ఖాఫిలా అభీ "తన్‌ఈమ్" కీ ఘాటీ సే జాహిర్ హోనే వాలా హై. ఉన్కే ఆగే ఏక్ చిత్‌కుబ్రే రంగ్ కా ఊంట్ హై. ఉస్కే ఊపర్ సామాన్ కే 2 బోరే హైఁ. ఏక్ సియాహ్ రంగ్ కా ఔర్ దూస్రా సుఫేద్ రంగ్ కా. యే బాత్ సున్ కర్ వో లోగ్ జల్దీ జల్దీ తన్‌యీమ్ కీ ఘాటీ కీ తరఫ్ చల్‌దియే. వహాఁ దేఖా కే వాఖయీ మజ్‌కూరా ఖాఫిలా ఆరహా హై. ఔర్ ఉస్కే ఆగే ఆగే వహీ ఊంట్ హై. జబ్ ఖాఫిలే పర్ గుజర్నే కీ తస్దీఖ్ హోగయీ తో ఉన్ లోగోఁ నే ఖాఫిలే వాలోఁ సే పూఛా కే తుమ్ నే కిసీ బర్తన్ మే పానీ రఖ్ఖా థా? ఉన్‌హోనే కహా కే హాఁ, హమ్నే ఏక్ బర్తన్ మే పానీ ఢాంక్‌దియా థా, ఫిర్ దేఖా కే వో బర్తన్ ఉసీ తరహ్ ఢాంకా హువా హై లేకిన్ ఉస్మే పానీ నహీ హై. ఫిర్ ఖాఫిలే వాలోఁ సే సవాల్ కియా తుమ్‌హారా కోయీ ఊంట్ బిదక్ గయా థా? ఉన్‌హోనే కహా కే హాఁ, ఏక్ ఊంట్ బిదక్ కర్ చలాగయా థా. హమ్నే ఏక్ ఆద్మీ కీ ఆవాజ్ సునీ జో హమే బులారహా థా కే యే తుమ్‌హారా ఊంట్ హై. యే ఆవాజ్ సున్ కర్ హమ్నే ఉసే పకడ్‌లియా.

బాజ్ రివాయాత్ మే హై కే ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే ఖాఫిలే వాలోఁ కో సలామ్ భీ కియా థా ఔర్ ఉన్మే బాజ్ సున్నే వాలోఁ నే కహా కే యే ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కీ ఆవాజ్ హై.

సఫరే మేరాజ్ కే బాజ్ దీగర్ ముషాహదాత్:

మేరాజ్ కే సఫర్ మే రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే బొహోత్ సీ చీజేఁ దేఖీఁ జో హదీస్ ఔర్ షురూహే హదీస్ మే లిఖ్ఖీ హుయీ హైఁ. ఉన్మే సే చంద్ ఏక్ కో యహాఁ పేష్ కియా జారహా హై.

హజ్రత్ మూసా అలైహిస్సలామ్ కో అప్నీ ఖబర్ మే నమాజ్ పఢ్‌తే హువే దేఖా:

హజ్రత్ అనస్ రజియల్లాహు అన్హు సే రివాయత్ హై కే రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే బయాన్ ఫర్మాయా కే జిస్ రాత్ ముఝే సైర్ కరాయీ గయీ "కసీబుల్ అహ్మర్" కే పాస్ సే గుజ్రా తో మై నే మూసా అలైహిస్సలామ్ కో ఉన్కీ ఖబర్ మే ఖడ్ నమాజ్ పఢ్‌తే హువే దేఖా. (ముస్లిం)

ఐసే లోగోఁ పర్ గుజర్నా జిన్కే హోట్ కైంచియోఁ సే కాటే జారహే థే:

హజ్రత్ అనస్ రజియల్లాహు అన్హు సే రివాయత్ హై కే రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే బయాన్ ఫర్మాయా కే జిస్ రాత్ ముఝే సైర్ కరాయీ గయీ ఉస్ రాత్ మైఁ నే కుఛ్ లోగోఁ కో దేఖా జిన్కే హోట్ ఆగ్ కీ కైంచియోఁ సే కాటే జారహే థే. మైఁ నే జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ సే దర్యాఫ్త్ కియా కే యే కౌన్ లోగ్ హైఁ? ఉన్‌హోనే జవాబ్ దియా కే యే ఆప్ కీ ఉమ్మత్ కే ఖతీబ్ హైఁ జో లోగోఁ కో భలాయీ కా హుకుమ్ దేతే హైఁ ఔర్ అప్నీ జానోఁ

కో భూల్‌జాతే హైఁ. ఔర్ ఏక్ రివాయత్ మే యూఁ హై కే ఆప్ కీ ఉమ్మత్ కే ఖతీబ్ హైఁ జో వో బాతేఁ కెహ్తే హైఁ జిస్ పర్ ఖుద్ అమల్ నహీ కర్తే, ఔర్ అల్లాహ్ కి కితాబ్ పఢ్‌తే హైఁ ఔర్ అమల్ నహీ కర్తే.

కుఛ్ లోగ్ అప్నే సీనోఁ కో నాఖునోఁ సే ఛిల్ రహే థే:

హజ్రత్ అనస్ రజియల్లాహు అన్హు సే రివాయత్ హై కే రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే ఇర్షాద్ ఫర్మాయా కే జిస్ రాత్ మే మేరాజ్ కరాయీ గయీ మైఁ ఐసే లోగోఁ పర్ గుజ్రా జిన్కే తాంబే కే నాఖున్ థే. వో అప్నే చేహ్రోఁ ఔర్ సీనోఁ కో ఛిల్ రహే థే. మైఁ నే కహా అయ్ జిబ్రయీల్ ! యే కౌన్ లోగ్ హైఁ? ఉన్‌హోఁ నే జవాబ్ దియా కే యే వో లోగ్ హైఁ జో లోగోఁ కా గోష్త్ ఖాతే థే. (యానీ గీబత్ కర్తే థే) ఔర్ ఉన్కీ బేఆబ్‌రూయీ కర్నే మే పడే రెహ్తే థే.

సూద్ ఖోరోవ కీ బద్ హాలీ:

హజ్రత్ అబూ హురైరహ్ రజియల్లాహు అన్హు సే రివాయత్ హై కే రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే ఇర్షాద్ ఫర్మాయా కే ముఝే జిస్ రాత్ సైర్ కరాయీ గయీ, మైఁ ఐసే లోగోఁ పర్ గుజ్రా జిన్కే పేట్ ఇత్నే బడే బడే థే, జైసే (ఇన్‌సానోఁ కే రెహ్నే కే) ఘర్ హోతే హైఁ. ఉన్మే సాంప్ థే జో బాహర్ సే ఉన్కే పేటోఁ మే నజర్ ఆరహే థే. మై నే కహా అయ్ జిబ్రయీల్ ! యే కౌన్ లోగ్ హైఁ? ఉన్‌హోనే కహా యే సూద్ ఖానే వాలే హైఁ.

కుఛ్ లోగోఁ కీ ఖాలే కైంచియోఁ సే కాటీ జారహీ థీఁ:

హజ్రత్ రషిద్ ఇబ్నె సాద్ రజియల్లాహు అన్హు నే బయాన్ కియా కే రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే ఇర్షాద్ ఫర్మాయా కే జబ్ ముఝే మేరాజ్ కరాయీ గయీ తో మైఁ ఐసే లోగోఁ పర్ గుజ్‌రా జిన్ కీ ఖాలేఁ ఆగ్ కీ కైన్‌చియోఁ సే కాటీ జారహీ థీఁ. మై నే కహా అయ్ జిబ్రయీల్ ! యే కౌన్ లోగ్ హైఁ? ఉన్‌హోనే జవాబ్ దియా కే యే వో లోగ్ హైఁ జో జినా కర్నే కేలియే జీనత్ ఇఖ్‌తియార్ కర్తే హైఁ. ఫిర్ మై ఐసే బద్బూ దార్ గఢే పర్ సే గుజ్‌రా జిస్సే బొహొత్ సఖ్త్ ఆవాజేఁ ఆ రహీఁ థీఁ. మైఁ నే కహా అయ్ జిబ్రయీల్ ! యే కౌన్ లోగ్ హైఁ ఉన్‌హోనా నే జవాబ్ దియా కే యే వో ఔరతేఁ హైఁ జో జినాకారీ కేలియే బన్‌తీ సవర్‌తీ హైఁ. ఔర్ వో కామ్ కర్తీ హైఁ జో ఉన్కేలియే హలాల్ నహీ.

ఏక్ షైతాన్ కా పీఛే లగ్‌నా:

హజ్రత్ యహ్‌యా ఇబ్నె సయీద్ రహ్మ సే మన్‌కూల్ హై కే జిస్ రాత్ రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కో సైర్ కరాయీ గయీ ఆప్ నే జిన్నాత్ మే సే ఏక్ ఇఫ్రీత్ కో దేఖా జో ఆగ్ కా షోలా లియే హువే ఆప్ అలైహిస్సలామ్ కా పీఛా కర్రహా థా. జబ్ భీ ఆప్ ఇల్తెఫాత్ ఫర్మాతే వో నజర్ పడ్‌జాతా థా. హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ నే అర్జ్ కియా "క్యా మైఁ ఆప్ కో ఐసే కలిమాత్ నా బతావూఁ జిన్హే ఆప్ పఢ్‌లేఁ తో ఉస్కా షోలా బుఝ్ జాయేగా ఔర్ యే అప్నే మూ కే బల్ గిర్‌పడేగా? ఆప్ సల్లలాలహు అలైహి వసల్లమ్ నే ఫర్మాయా హాఁ జరూర్ బతాయేఁ. ఉస్ పర్ హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ నే యే కలిమాత్ పఢేఁ అఊజు బివజ్‌హిల్లాహిల్ కరీమ్ వ బి కలిమాతిల్లాహిత్ త్తామ్మాతిల్ ల్లాతి లా యుజావిజు హున్న బ్రున్ వలా ఫాజిరున్ మిన్ షరి మా యన్‌జిలు మినస్సమాఇ వ షరి మా యారుజు ఫీహా వ షరి మా జరఅ ఫిల్ అర్‌జి వ షరి మా యఖ్‌రుజు మిన్‌హా వ మిన్

ఫితనిల్ లైలి వన్ నహోర్ వ మిన్ తవారికిల్ లైలి వన్ నహోర్ ఇల్లా తారికిన్ యత్‌రుకు బిఖైరిన్ యా రహ్మాన్ (ముఅత్తా ఇమామ్ మాలిక్: 3500)

ఫరిష్తోఁ కా పఛ్‌నా లగానే కేలియే తాకీద్ కర్నా:

హజ్రత్ అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్నె మస్ఊద్ రజియల్లాహు అన్‌హు సే రివాయత్ హై కే రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే మేరాజ్ కే సఫర్ మే పేష్ ఆనే వాలీ జో బాతేఁ బయాన్ ఫర్మాయీఁ ఉన్మే యే బాత్ భీ థీ కే ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ ఫరిష్తో కీ జిస్ జమాత్ పర్ భీ గుజరే ఉన్‌హోఁ నే కహా "ఆప్ అప్నీ ఉమ్మత్ కో హిజామా యానీ పఛ్‌నా లగానే కా హుకుమ్ కీజియే".

ముజాహిదీన్ కా సవాబ్:

హజ్రత్ అబూ హురైరహ్ రజియల్లాహు అన్‌హు నే బయాన్ కియా కే షబే మేరాజ్ మే నబి ఎ కరీమ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ కే సాథ్ చలే తో ఆప్ కా ఏక్ ఐసీ ఖౌమ్ పర్ గుజర్ హువా జో ఏక్ హీ దిన్ మే తుఖ్మ్ రేజీ భీ కర్లతే హైఁ ఔర్ ఉసీ ఏక్ దిన్ మే కాట్ భీ లేతే హైఁ ఔర్ కాట్నే కే బాద్ ఫిర్ వైసీ హీ హోజాతీ హై జైసే పెహ్లే థీ. ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ సే దర్యాఫ్త్ ఫర్మాయా కే యే కౌన్ లోగ్ హైఁ? హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ నే కహా కే యే అల్లాహ్ కీ రాహ్ మే జిహాద్ కర్నే వాలే హైఁ. ఉన్కీ ఏక్ నేకీ 700 గునా తక్ బఢాదీ జాతీ హై. ఔర్ యే లోగ్ జో కుఛ్ భీ ఖర్చ్ కర్తే హైఁ అల్లాహ్ ఉస్కా బద్లా అతా ఫర్మాతా హై.

కుఛ్ లోగోఁ కే సర్ పథ్థరోఁ సే కుచ్లే జారహే థే:

ఫిర్ ఆప్ కా ఏక్ ఔర్ ఖౌమ్ పర్ గుజర్ హువా జిన్కే సర్ పథ్థరోఁ సే కుచ్లే జారహే థేఁ. కుచ్లే జానే కే బాద్ వైసే హీ హోజాతే థేఁ జైసే పెహ్లే థేఁ. ఇసీ తరహ్ సిల్‌సిలా జారీ హై. ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే పూఛా యే కౌన్ లోగ్ హైఁ? జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ నే కహా కే యే లోగ్ నమాజ్ కే బారే మే కాహిలీ కర్నే వాలే హైఁ, సోతే హువే రెహ్ జాతే హైఁ ఔర్ నమాజ్ నహీ పఢ్‌తే.

జకాత్ నా దేనేవాలోఁ కీ బద్‌హాలీ:

ఫిర్ ఏక్ ఔర్ ఖౌమ్ పర్ గుజర్ హువా జిన్ కీ షరమ్‌గాహోఁ పర్ ఆగే ఔర్ పీఛే ఛేత్‌డే లగే హువే థే. ఔర్ ఊంట్ ఔర్ బైల్ కీ తరహ్ చర్తే హైఁ ఔర్ "జరీత్ ఔర్ జక్కూమ్" యానీ కాంటే దార్ ఖబీస్ దరక్త్ ఔర్ జహన్నమ్ కే పథ్థర్ ఖారహే హైఁ. ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే పూఛా యే కౌన్ లోగ్ హైఁ? హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ నే కహా కే యే వో లోగ్ హైఁ జో అప్నే మాలోఁ కీ జకాత్ నహీ దేతే.

సడా గోష్త్ ఖానే వాలే:

ఫిర్ ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కా ఏక్ ఐసీ ఖౌమ్ పర్ గుజర్ హువా జిన్కే సామ్నే ఏక్ హాండీ మే పకా హువా గోష్త్ హై ఔర్ ఏక్ హాండీ మే కచ్చా ఔర్ సడా హువా గోష్త్ రఖ్ఖా హువా హై. యే లోగ్ పకే హువే గోష్త్ కో ఛోడ్‌కర్ సడా హువా గోష్త్ ఖారహే థే. ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే దర్యాఫ్త్ కియా యే కౌన్ హై? హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ నే కహా కే యే ఆప్ కీ ఉమ్మత్ కా వో షఖ్స్ హై జిస్కే పాస్ హలాల్ ఔర్ తయ్యిబ్ ఔరత్ మౌజూద్ హై మగర్ వో ఏక్ జానియా ఔర్ ఫాహిషా ఔరత్ కే సాథ్ షబ్ బాషీ కర్తా హై. ఔర్ సుబహ్ తక్ ఉసీ కే పాస్ రెహ్తా హై. ఔర్ ఆప్ కీ ఉమ్మత్ కీ వో ఔరత్ హై జో హలాల్ ఔర్ తయ్యిబ్ షోహర్ కో ఛోడ్‌కర్ కిసీ జానీ ఔర్ బద్‌కార్ కే సాథ్ రాత్ గుజార్తీ హై.

లక్‌డియోఁ కా బడా ఘట్టర్ ఉఠానే వాలా:

ఫిర్ ఏక్ ఐసే షఖ్స్ పర్ ఆప్ కా గుజర్ హువా జిస్కే పాస్ లక్డియోఁ కా బడా ఘట్టర్ హై వో ఉసే ఉఠా నహీ సక్తా. లేకిన్ ఔర్ జ్యాదా బఢ్ఢానా చాహ్తే హై. ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే దర్యాఫ్త్ ఫర్మాయా యే కౌన్ షఖ్స్ హై? జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ నే బతాయా కే వో షఖ్స్ హై జిస్కే పాస్ లోగోఁ కీ అమానతేఁ హైఁ, ఉన్కీ అదాయిగీ కీ తాఖత్ నహీ రఖ్తా ఔర్ మజీద్ అమానతోఁ కా బోఝ్ అప్నే సర్ లేనే కో తయ్యార్ హై.

ఏక్ బైల్ కా ఛోటే సే సురాఖ్ మే దాఖిల్ హోనే కీ కోషిష్ కర్నా:

ఉస్కే బాద్ ఐస్ సురఖ్ పర్ గుజర్ హువా జో ఛోటా సా థా. ఉస్మే ఏక్ బడా బైల్ నిక్లా. వో చాహ్తా హై కే జహాఁ సే నిక్లా హైఁ ఫిర్ ఉస్మే దాఖిల్ హోజాయే. ఆప్ నే సువాల్ ఫర్మాయా కే యే కౌన్ హై? హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ నే కహా కే యే వో షఖ్స్ హై జో కోయీ బురా కలిమా కెహ్దేతా హై (జో గునాహ్ కా కలిమా హోతా హై) ఉస్ పర్ నాదిమ్ హోతా హై ఔర్ చాహ్తా హై కే ఉస్కో వాపస్ కర్దే. ఫిర్ వో ఉస్కీ తాఖత్ నహీ రఖ్తా.

జన్నత్ కీ ఖుష్బూ:

ఫిర్ ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ ఏక్ ఐసీ వాదీ పర్ పహుంచే జహాఁ ఖూబ్ అచ్ఛీ ఖుష్బూ ఆరహీ థీ. యే ముష్క్ కి ఖుష్బూ థీ ఔర్ సాథ్ హీ ఏక్ ఆవాజ్ భీ ఆరహీ థీ. ఆప్ నే దర్యాఫ్త్ ఫర్మాయా యే క్యా హై? హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ నే కహా కే యే జన్నత్ కీ ఆవాజ్ హై. వో కెహ్రహీ థీ కే అయ్ మేరే రబ్ ! జో లోగ్ మేరే అందర్ రెహ్నే వాలే హైఁ ఉన్హేలాయియే ఔర్ అప్నా వాదా పూరా ఫర్మాయియే.

దోజఖ్ కీ ఆవాజ్ సున్నా:

ఉస్కే బాద్ ఏక్ ఔర్ వాదీ పర్ గుజర్ హువా. వహాఁ సొతే మున్కర్ యానీ ఐసీ ఆవాజ్ సునీ జో నాగవార్ థీ. ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే దర్యాఫ్త్ ఫర్మాయా యే క్యా హై? జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ నే జవాబ్ దియా కే యే జహన్నమ్ హై. యే అల్లాహ్ తఆలా కీ బార్గాహ్ మే అర్జ్ కర్రహీ హై కే జో లోగ్ మేరే అందర్ రెహ్నే వాలే హైఁ ఉన్కో లేఆయియే ఔర్ అప్నా వాదా పూరా ఫర్మాయియే. (జమ్ఉల్ ఫవాయిద్)

పెహ్లే ఆస్మాన్ పర్ దారోగ ఎ జహన్నమ్ సే ములాఖాత్ ఔర్ జహన్నమ్ కా ములాహజా కర్నా:

జబ్ ఆప్ సమాయే దునియా యానీ ఖరీబ్ వాలే ఆస్మాన్ మే దాఖిల్ హువే తో జో భీ ఫరిష్తా మిల్తా థా హస్తే హువే బషాషత్ ఔర్ ఖుషీ కే సాథ్ మిల్తా థా, ఔర్ ఖైర్ కి దుఆ దేతా థా. ఉన్హీ మే ఏక్ ఐసే ఫరిష్తే సే ములాఖాత్ హుయీ జిస్నే ములాఖాత్ భీ కీ ఔర్ దుఆ భీ దీ, లేకిన్ వో ముస్కురాయా హీ నహీ. ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ సే పూఛా కే యే కౌన్సా ఫరిష్తా హై? ఉన్హోనే జవాబ్ దియా కే యే మాలిక్ హై జో దోజఖ్ కా దారోగా హై. యే అగర్ ఆప్ సే పెహ్లే యా ఆప్ కే బాద్ కిసీ కేలియే ముస్కురాయా హోతా తో ఆప్ కీ ములాఖాత్ కే వఖ్త్ భీ వో ముస్కురాతా. (యనీ అభీతక్ ఉస్నే కభీ ముస్కురాయా హీ నహీ). యే ఫరిష్తా హస్తా హీ నహీ హై. ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే హజ్రత్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ సే ఫర్మాయా కే ఇస్ ఫరిష్తే సే కహియే కే ముఝే దోజఖ్ దిఖాదే. జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ నే ఉస్సే కహా అయ్ మాలిక్ ! ముహమ్మద్ కో దోజఖ్ దిఖావో. ఉస్ పర్ ఫరిష్తే నే దోజఖ్ కా ధక్కన్ ఉఠాయా జిస్కీ వజహ్ సే దోజఖ్ జోష్ మార్తీ హుయీ ఊపర్ ఉఠ్ ఆయీ.

ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే ఫర్మాయా కే అయ్ జిబ్రయీల్ ఇస్కో కహియే కే దోజఖ్ కో అప్నీ జగహ్ వాపస్ కర్దే. చునాన్చే జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలామ్ నే ఉస్ ఫరిష్తే సే కహా కే ఇస్కో వాపస్ కర్దో. ఫరిష్తే నే ఉసే వాపస్ హోనే కా హుకుమ్ దియా, జిస్ పర్ వో వాపస్ చలీగయా జిస్ పర్ ఉస్నే ధక్కన్ ధక్దియా. (ఇబ్నె హిషామ్)

జన్నత్ మే దాఖల్ హోనా హౌర్ నెహ్రే కౌసర్ కా ములాహజా ఫర్మానా:

హజ్రత్ అనస్ రజియల్లాహు అన్హు సే రివాయత్ హై కే రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే ఇర్షాద్ ఫర్మాయా కే ఇస్ దర్మియాన్ కే మైఁ జన్నత్ మే చల్ రహా థా అచానక్ దేఖ్తా హూఁ కే మైఁ ఏక్ ఐసీ నెహెర్ పర్ హూఁ జిస్కే దోనోఁ కినారోఁ పర్ ఐసే మోతియోఁ కే కుబ్బే హైఁ జో బీచ్మే సే ఖాలీ హైఁ. (యానీ పూరా కుబ్బా ఏక్ మోతీ కా హై) మైఁ నే కహా అయ్ జిబ్రయీల్ ! యే క్యా హై? ఉన్హోనే జవాబ్ దియా కే యే నెహ్రే కౌసర్ హై, జో ఆప్ కే రబ్ నే ఆప్ కో అతా ఫర్మాయీ హై. మైఁ నే జో గౌర్ సే దేఖా తో దేఖ్తా హూఁ కే ఉస్కీ మిట్టీ (జిస్కీ సతహ్ పర్ పానీ హై) ఖూబ్ తేజ్ ఖుష్బూ వాలా ముష్క్ హై. (బుఖారీ)

అల్లాహ్ తఆలా కో దేఖ్నా:

యహాఁ ఏక్ బాత్ యే భీ కాబిలే లిహాజ్ హై కే మేరాజ్ మే జబ్ అల్లాహ్ తఆలా సే హమ్ కలామీ హుయీ తో క్యా ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కో ఉస్ వఖ్త్ అల్లాహ్ తఆలా కా దీదార్ నసీబ్ హువా యా నహీ? ఉలమా కా ఇస్మే ఇఖ్తెలాఫ్ హై. జుమ్హూర్ సహాబా, తాబయీన్ కా మాన్నా హై కే హాఁ ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కో ఉస్ రాత్ అల్లాహ్ తఆలా కా దీదార్ నసీబ్ హువా. ఉమ్ముల్ మూమినీన్ హజ్రత్ ఆయిషా రజియల్లాహు అన్హా ఇస్ బాత్ కా ఇన్కార్ కర్తీ హైఁ, జబ్కే హజ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ రజియల్లాహు అన్హు కెహ్తా హైఁ కే ఆప్ అలైహిస్సలామ్ కో అల్లాహ్ తఆలా కా దీదార్ కరాయా గయా. ఇస్ బాత్ కో లేకర్ ఝగడ్నా బేకార్ హై. జబ్ సహాబా ఎ కిరామ్ కో ఇస్ బాత్ మే హత్మీ ఇల్మ్ నహీ తో హమే క్యా ఖాక్ మాలూమ్ హోగా. అల్లాహ్ ఔర్ ఉస్కే రసూల్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ హీ ఇస్ బాత్ కో బఖూబీ జాన్తే హైఁ.

ఖైర్ బిఫజ్లిహీ తఆలా వాఖియ ఎ మేరాజ్ ఔర్ ఉస్కే ముతాల్లికాత్ కో తఫ్సీలన్ బయాన్ కియా. అబ్ మజీద్ తఫ్సీల్ కీ యహాఁ గుంజాయిష్ నహీ. ఇన్షాల్లాహ్ అగర్ అయిసా కోయీ మౌఖా నికల్ ఆయా ఔర్ తౌఫీకే ఇలాహీ షామిలే హాల్ రహీ తో మజీద్ తఫ్సీల్ బయాన్ కర్నే కే వాదే కే సాథ్ ఇస్ మజ్మూన్ కో యహీఁ పర్ రోక్తే హైఁ. అల్హందులిల్లాహిల్లజీ బినేమతిహీ తతిమ్మస్ సాలిహాత్...

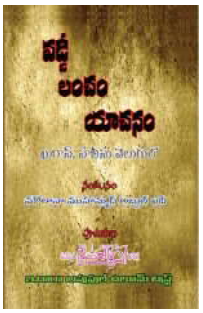

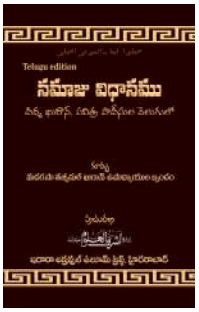

ఇదారే కే మత్బూఆత్ ఔర్ చార్ట్స్ కేలియే రాబ్తా కరేఁ

ఖాజా పాషా
ఫోన్: 7032051048

సువాలో జవాబ్

2. సున్నా హై కే ఫజర్ కీ సున్నోతోఁ కే బాద్ కుఛ్ దేర్ కేలియే లేట్నా సున్నత్ హై. క్యా యే సహీ హై?

జ: రాత్ మే లంబీ నవాఫిల్ అదా కర్నే కే బాద్ ఆప్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ ఫజర్ కీ సున్నతేఁ ముఖ్తసర్ తౌర్ పర్ అదా కర్కే థకాన్ దూర్ కర్నే ఔర్ బషాషత్ సే నమాజే ఫజర్ అదా కర్నే కేలియే కుఛ్ దేర్ సుస్తాలేతే థే. అక్సర్ సున్నతే అదా కర్నే కే బాద్ లేట్తే థే. కభీ కభీ అజాన్ సే పెహ్లే భీ లేట్నా సాబిత్ హై.

హజ్రత్ ఆయిషా రజియల్లాహు అన్హా సే రివాయత్ హై కే నబి ఎ కరీమ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ జబ్ ఫజర్ కీ 2 రకాతేఁ అదా ఫర్మాలేతే తో అప్నీ దాయీ జానిబ్ పర్ లేట్ జాతే. (బుఖారీ)

లిహాజా ఫజర్ కీ సున్నతోఁ కే బాద్ కుఛ్ దేర్ దాయీ కర్వట్ పర్ లేట్నా ఔర్ థకాన్ దూర్ కర్నా సున్నత్ హై. నీజ్ అబూదావూద్ ఔర్ తిర్మిజీ కీ ఏక్ సహీ రివాయత్ సే పతా చల్తా హై కే నబి ఎ కరీమ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నే ఉమ్మత్ కో భీ యహీ తాలీమ్ దీ హై కే వో ఫజర్ కీ సున్నతేఁ అదా కర్నే కే బాద్ కుఛ్ దేర్ కేలియే లేట్జాయే.

లేకిన్ యాద్ రహే కే యే ఉన్ హజ్రాత్ కేలియే హైఁ జో ఘర్ మే సున్నతేఁ అదా కర్తే హైఁ. క్యూఁ కే నబి ఎ కరీమ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ యా సహాబా ఎ కిరామ్ రజియల్లాహు అన్హుమ్ సే మస్జిద్ మే సున్నతేఁ అదా కర్కే లేట్నా మన్కూల్ నహీ హై. నీజ్ ముసన్నఫ్ ఇబ్నె అబీ షైబా కీ ఏక్ రివాయత్ సే పతా చల్తా హై కే అమీరుల్ ముఅ్మినీన్ హజ్రత్ ఉమర్ ఇబ్నుల్ ఖత్తాబ్ రజియల్లాహు అన్హు మస్జిద్ మే ఫజర్ కీ సున్నతేఁ అదా కర్కే లేట్నే వాలోఁ కో కంకరియాఁ మార్ కర్ ఉఠాతే థే.

ఔర్ యే బాత్ భీ యాద్ రహే కే ఉలమా ఎ కిరామ్ నే ఫర్మాయా హై కే జిన్ హజ్రాత్ కో ఇస్ బాత్ కా ఖౌఫ్ హెూ కే ఇస్ తరహ్ లేట్నే సే అగర్ నీంద్ లగ్జానే కా అందేషా హెూ ఔర్ ఫజర్ కీ జమాఅత్ ఛూట్జానే కా ఖౌఫ్ హెూ తో ఫిర్ ఉన్ హజ్రాత్ కేలియే బెహ్తర్ హై కే వో ఇస్ తరహ్ నా లేటేఁ. క్యూఁ కే ఇస్ సూరత్ మే లేనే కే దేనే పడ్జాయేంగే. యానీ సున్నత్ కా సవాబ్ హాసిల్ కర్నే ఫరజ్ ఛోడ్దేనా లాజిమ్ ఆజాయేగా. జో కే హిమాఖత్ కే సివా కుఛ్ నహీ.

అప్నే మష్వరే, సువాలాత్ ఔర్ షికాయాత్ ఇస్ పతే పర్ ఇర్సాల్ కరే

Editor, Paigham e Hidayath,
17-1-391/2/79/A,
Khaja Bagh Colony,
Saidabad, Hyderabad - 500059.
Phone: 9030557865

బ్యాంక్ అకౌంట్ కీ తఫ్సీలాత్

Ac. no:035210011034204
MOHD ABDUL QAVI,
ANDHRA BANK,
MALAKPET BRANCH
IFSC Code: ANDB0000352